

MİLLET MECLİSİ

TUTANAK DERGİSİ

99 ncu Birleşim

24 . 6 . 1980 Salı

İÇİNDEKİLER

	Sayfa	Sayfa
I. — GEÇEN TUTANAK ÖZETİ	420	
II. — GELEN KÂĞITLAR	420	
III. — BAŞKANLIĞIN GENEL KURULA SUNUŞLARI	453	
A) <i>Danışma Kurulu Teklifleri</i>	453	
a) <i>Başkanlık Önerileri</i>	453	
1. — Zonguldak Milletvekili Bülent Ecevit ve 111 arkadaşının Bakanlar Kurulu hakkında verdikleri 11/64 esas numaralı Gensoru önergesinin görüşmeleri için Millet Meclisi Genel Kurulunun 30 . 6 . 1980 Pazartesi günü Birleşik Toplantıdan sonra toplanmasına dair Başkanlık önerisi	453	421:453, 460:463
IV. — GENSORU, GENEL GÖRÜŞME VE MECLİS ARAŞTIRMASI	421	
A) <i>Öngörüşmeler</i>	421	
1. — Zonguldak Milletvekili Bülent Ecevit ve 111 arkadaşının; Hükümetin anarşi konusunda gerekli önlemleri almayarak can güvenliğini sağlayamadığı, toplumda ve Meclislerde her türlü uzlaşma yollarını tıkayarak Parlamento çalışmalarını engellediği yanlış ekonomi uygulamalarla geçim sıkıntısını halkın sağlığını tehlikeye düşürecek boyutlara ulaştırdığı ve Anayasa ve demokrasiye aykırı bir ekonomik sistem değişikliği için çaba gösterdiği iddiasıyla Başbakan Süleyman Demirel Başkanlığındaki Bakanlar Kurulu hakkında Anayasanın 89 ncu, Millet Meclisi İhtüzüğü'nün 107 nci maddeleri uyarınca bir Gensoru açılmasına ilişkin önergesinin gündeme alınıp alınmayacağı konusunda görüşme. (1/64)		421:453, 460:463
V. — SORULAR VE CEVAPLAR	454	
A) <i>Yazılı Sorular ve Cevapları</i>	454	
1. — Giresun Milletvekili Şükrü Abbasoğlu'nun, Giresun - Şebinkarahisar ilçesinde yapılan tütün ekimine ilişkin sorusu ve Gümürük ve Tekel Bakanı Ahmet Çakmak'ın yazılı cevabı. (7/763)		454:456
2. — Kastamonu Milletvekili Sabri Tıgılı'nın, Kastamonu İlinde ilkokul yeri olarak kamulaştırılan arsa ile bu ilde görevden alınan ve nakledilen öğretmenlere ilişkin sorusu ve Milli Eğitim Bakanı Orhan Cemal Fersoy'un yazılı cevabı. (7/805)		456:459

I. — GEÇEN TUTANAK ÖZETİ

TBMM Birleşik Toplantısından sonra açılan Birleşimde Genel Kurulda çoğunluk bulunmadığından :
Cumhurbaşkanı seçimi tamamlandığı takdirde 24 Haziran 1980 Salı günü saat 15.00'te, aksi halde TBMM Birleşik Toplantısından sonra toplanılmak üzere birleşime saat 15.48'de son verildi.

Başkan Divan Üyesi
Başkanvekili Rize
Memduh Ekşi Yılmaz Balta
Divan Üyesi
Çanakkale
İrfan Binay

No. : 71

II. — GELEN KÂĞITLAR

23 . 6 . 1980 Pazartesi

Tasarı

1. — 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun 28 nci Maddesinin İkinci Fıkrasının Değiştirilmesi ile Bu Kanuna Bir Geçici Madde Eklenmesi Hakkında Kanun Tasarısı. (1/576) (İçişleri Komisyonuna)

Yazılı Soru Önergeleri

1. — Sivas Milletvekili Azimet Köylüoğlu'nun, 1980 yılı yapım programından çıkarılan köylerin alt-yapı tesislerine ilişkin Köy İşleri ve Kooperatifler Bakanından yazılı soru önergesi. (7/843)

2. — Antalya Milletvekili İhsan Ataöv'ün, Antalya İlinin imam kadrosu olan ilçe ve köyleriyle bu kadrolarda çalışanlara ilişkin Başbakan'dan yazılı soru önergesi. (7/844)

3. — Antalya Milletvekili İhsan Ataöv'ün, Antalya İlinin okullarıyla, okulsuz köylerine ilişkin Millî Eğitim Bakanından yazılı soru önergesi. (7/845)

4. — Antalya Milletvekili İhsan Ataöv'ün, Antalya İlinin PTT şubeleriyle telefon santrali olan köylerine ilişkin Ulaştırma Bakanından yazılı soru önergesi. (7/846)

5. — Afyonkarahisar Milletvekili Hasan Akkuş'un, Afyonkarahisar İlinin yıllık tiftik üretimine ilişkin Gıda - Tarım ve Hayvancılık Bakanından yazılı soru önergesi. (7/847)

6. — Afyonkarahisar Milletvekili Hasan Akkuş'un, Afyonkarahisar İline bağlı bazı köylerin arazi yolları ile arsa sorunlarına ilişkin Köy İşleri ve Kooperatifler Bakanından yazılı soru önergesi. (7/848)

7. — Afyonkarahisar Milletvekili Hasan Akkuş'un, Afyonkarahisar - Sultandağ, İmam - Hatip Lisesi öğrencilerinin Gençlik ve Spor Bayramında bir siyasi partinin bayrağını taşıdıkları iddiasına ilişkin Millî Eğitim Bakanından yazılı soru önergesi. (7/849)

8. — Çorum Milletvekili Mehmet Irmak'ın, TRT Kurumuna ilişkin Başbakan'dan yazılı soru önergesi. (7/850)

9. — Malatya Milletvekili M. Recai Kutan'ın, Arapkir Bölge Hastanesine ilişkin Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanından yazılı soru önergesi. (7/851)

10. — Sivas Milletvekili Azimet Köylüoğlu'nun, 1979 - 1980 yıllarında kooperatiflere yapılan yardımlara ilişkin Başbakan'dan yazılı soru önergesi. (7/852)

BİRİNCİ OTURUM

Açılma Saati : 15.55

BAŞKAN : Başkanvekili Muslih Görentaş

DİVAN ÜYELERİ : Nizamettin Çoban (Kütahya), Recep Özel (İstanbul)

BAŞKAN — Millet Meclisinin 99 ncu Birleşimini açıyorum.

Çoğunluğumuz vardır, gündeme geçiyoruz.

IV. — GENSORU, GENEL GÖRÜŞME VE MECLİS ARAŞTIRMASI

A) ÖNGÖRÜŞMELER

1. — Zonguldak Milletvekili Bülent Ecevit ve 111 arkadaşının; Hükümetin anarşi konusunda gerekli önlemleri almayarak can güvenliğini sağlayamadığı, toplumda ve Meclislerde her türlü uzlaşma yollarını tıkayarak Parlamento çalışmalarını engellediği, yanlış ekonomik uygulamalarla geçim sıkıntısını halkın sağlığını tehlikeye düşürecek boyutlara ulaştırdığı ve Anayasa ve demokrasiye aykırı bir ekonomik sistem değişikliği için çaba gösterdiği iddiasıyla Başbakan Süleyman Demirel -Başkanlığındaki Bakanlar Kurulu hakkında Anayasanın 89 ncu, Millet Meclisi İçtüzüğü'nün 107 nci maddeleri uyarınca bir Gensoru açılmasına ilişkin önergesinin gündeme alınıp alınmayacağı konusunda görüşme. (11/64)

BAŞKAN — Gündemimizin «Özel Gündem» kısmında yer alan 11/64 esas numaralı, Zonguldak Milletvekili Bülent Ecevit ve 111 arkadaşının; Hükümetin anarşi konusunda gerekli önlemleri almayarak can güvenliğini sağlayamadığı, toplumda ve Meclislerde her türlü uzlaşma yollarını tıkayarak Parlamento çalışmalarını engellediği, yanlış ekonomik uygulamalarla geçim sıkıntısını halkın sağlığını tehlikeye düşürecek boyutlara ulaştırdığı ve Anayasa ve demokrasiye aykırı bir ekonomik sistem değişikliği için çaba gösterdiği iddiasıyla Başbakan Süleyman Demirel başkanlığındaki Bakanlar Kurulu hakkında Anayasanın 89 ncu, Millet Meclisi İçtüzüğü'nün 107 nci maddeleri uyarınca bir Gensoru açılmasına ilişkin önergesinin gündeme alınıp alınmayacağı konusundaki görüşmelere başlıyoruz.

Gensoru önergesini tekrar okutuyorum :

Millet Meclisi Başkanlığına

Bu hükümet döneminde can güvenliği, iç güvenlik giderek yok olmaktadır.

Yedi aydır Azınlık Hükümeti hiçbir sözünü tutmamıştır.

Yüz günde Türkiye esenlik yoluna çıkacaktı. «Kurtarılmış bölgeler rezaleti» sona erecekti. Şiddete, bölücülüğe, bozgunculuğa karşı devlet etkinliği artırılacaktı.

Enflasyon hızı kesilecekti.

Yokluklar sona erecekti.

Yatırımlar hızlanacak, üretim artacaktı.

Aradan yüz değil, iki yüz günü aşkın süre geçtiği halde bu konuda söylenenlerin tam tersi oldu.

Bireysel veya örgütlü terör, iktidar koruyuculuğundan yararlanan ve iktidarı tutsak alan zorbalara eliyle yaygın kitle terörüne dönüştürüldü. Şiddet eylemlerinden ölenlerin günlük ortalaması, dört katına yükseldi.

Değil sokaklar ve mahalleler, yer yer kentler ve birçok devlet kuruluşları «kurtarılmış bölgeler» durumuna gelmekte, zorbalara işgali altına girmekte-dir.

Mezhep ayrımcılığı, her türlü bölücülük ve iç düşmanlık iktidarın tutumuyla yaygınlaştırılıp derinleştirilmektedir.

Yer yer iç savaş boyutlarına ulaşan terör karşısında, hükümet, günlerce süren sokağa çıkma yasaklarıyla yaşamı durdurmadan başka yapacak şey bulamamaktadır.

Can kaygısıyla iç göçler başlamıştır.

Kimi yerde hastanelerde bile can güvenliği sağlanamamakta, cenazeler bile günlerce kaldırılamamaktadır.

Hükümet, toplumda ve Meclislerde her türlü uzlaşma yollarını tıkamaktadır; Parlamento çalışmalarını engellemektedir; Anayasayı reddetmekte; Anayasaya ve demokrasiye aykırı bir sistem değişikliği için çaba göstermektedir.

Ekonomideki ve yönetimdeki anarşi sokaktaki anarşiyi de körüklemektedir.

Enflasyon hızı görülmemiş ölçülere, yaşam pahalılığı halkın sağlığını tehlikeye düşürücü boyutlara varmıştır.

Üst üste gelen görülmemiş zamlarla, birçok yurttaşlarımız, aşına yağ katamaz, soğan - ekmeğe bile yemez, çay içemez duruma düşürülmüştür. Kışı soğukta geçiren halkımızın büyük bir kesimi, en son zamlardan sonra, artık, aşını ısıtmak için tüpgazı alamamakta bile zorluk çekmektedir.

Yüksek ve sürekli devalüasyonlarla paramız değersizleştirilmiştir.

Üretim ve yatırım gerilemekte, kredi maliyetleri, küçük ve orta sanayicilerin gücünü aşmaktadır. Halkın satın alma gücü azaldığından esnafın da iş alanı daralmaktadır.

Gelişme durmuş, gerileme sürecine girilmiştir.

Toplumun büyük kesimi hızla yoksullaşırken, işsizlik artarken, sermaye sınırlı ellerde yoğunlaştırılmakta, sömürü yaygınlaştırılmaktadır.

Devleti ve halkı soyanlar hükümet kararlarıyla, bakanlık tebliğleriyle bağışlanıp yeni soygun olanaklarına kavuşturulmaktadır.

Gelir dağılımı büsbütün bozulmakta, toplumsal dengesizlikler ve gerilimler tehlikeli boyutlara varmaktadır.

Önce fiyatlar, ardından da faizler serbest bırakılarak, ekonomideki anarşi, toplumu patlama noktasına getirmektedir.

Ekonomi ve Devlet bir yandan yerli ve yabancı büyük sermaye çevreleriyle, bir yandan da şiddet eylemcilerinin bir kesimiyle elele yönetilmektedir. Devlet giderek etkinliğini yitirmektedir.

Dışardan kredi aranırken, dışarıyla sağlanan dövizlerin yurt dışında bırakılmasına olanak sağlanmaktadır.

Kendi bölgemizdeki dış pazarlarımız, Batı ülkesine yaranmak üzere onlara bırakılmaktadır; onlardan kredi alabilmek için de her türlü ödün verilmektedir.

Türkiye'nin ve Türk ekonomisinin geleceğini güvence altına alıcı hiçbir hazırlık yapılmaksızın, AET'ye tam üyelik başvurusunda bulunmaya kalkışılmıştır.

Türk toplumunun gerçekleriyle, Türk halkının özellikleriyle, demokrasinin ve Anayasamızın gerekleriyle ve Anayasal sosyal haklarla bağdaşmayan bir ekonomik modeli ülkemize zorla yerleştirmek için, hükümet, bir yandan kimi dış güçlerle, bir yandan da

iç sömürü çevreleriyle ve bir kısım zorbalarla işbirliği yapmaktadır.

Bu modeli kökleştirmek üzere, bazı yabancı mali, siyasal güçlerle birlikte, Türkiye'nin geleceği ipotek altına sokulmakta, Türkiye bağımlılaştırılmaktadır.

Bu hükümet kaldıkça, devletin temelleri, demokrasinin özü, toplumun değer ölçüleri tahrip edilmekte, ahlak bunalımı körüklenmekte, Türkiye'nin barış içinde ve sağlıklı biçimde gelişmesi engellenmekte, bağımsızlığımız zedelenmektedir; devletin yerini başka güçler almakta, halkın can güvenliği tümüyle kalkmaktadır.

Bu nedenlerle Anayasamızın 89 ncu; İçtüzüğümüzün 107 nci maddeleri uyarınca Demirel Hükümeti hakkında Gençoru açılmasını saygı ile dileriz.

Zonguldak Milletvekili	Konya Milletvekili
Bülent Ecevit	Mustafa Üstündağ
İzmir Milletvekili	İstanbul Milletvekili
Coşkun Karagözoğlu	Metin Tüzün
Manisa Milletvekili	Burdur Milletvekili
Erkin Topkaya	Cemal Aktaş
İstanbul Milletvekili	Manisa Milletvekili
Ayhan Altuğ	Zeki Karagözlü
Sinop Milletvekili	Tokat Milletvekili
Alâettin Şahin	Ömer Dedeoğlu
Sinop Milletvekili	Denizli Milletvekili
T. Fikret Övet	Ömer İhsan Paköz
Gümüşhane Milletvekili	Ankara Milletvekili
Erol Tuncer	Altan Öymen
Bursa Milletvekili	Ankara Milletvekili
Nail Atlı	H. Semih Eryıldız
İzmir Milletvekili	Balıkesir Milletvekili
Ahmet Taner Kışlalı	Necati Cebe
İçel Milletvekili	Uşak Milletvekili
Süleyman Şimşek	İsmail Aydın
Kars Milletvekili	İçel Milletvekili
İsmet Atalay	Y. Ziya Ural
İçel Milletvekili	Tokat Milletvekili
Veli Yıldız	Sermet Durmuşoğlu
Erzincan Milletvekili	Erzurum Milletvekili
Lütfü Şahin	Çetin Bozkurt
İzmir Milletvekili	Trabzon Milletvekili
Neccar Türkcan	Ertöz Vahit Suiçmez
Kars Milletvekili	Niğde Milletvekili
Doğan Araslı	Burhan Ecemiş
Amasya Milletvekili	Tekirdağ Milletvekili
Vehbi Meşhur	Yılmaz Alpaslan
Sivas Milletvekili	Aydın Milletvekili
Orhan Akbulut	Selâmi Gürgüç

Zonguldak Milletvekili	Kayseri Milletvekili
Burhan Karaçelik	A. Gani Aşik
Trabzon Milletvekili	Eskişehir Milletvekili
Ahmet Şener	Gündüz Ökçün
İstanbul Milletvekili	Samsun Milletvekili
Hikmet Çetin	İlyas Kılıç
İstanbul Milletvekili	İzmir Milletvekili
Orhan Birgüt	Alev Coşkun
Sivas Milletvekili	Çorum Milletvekili
Mustafa Yılkırın	Şükrü Bütün
Manisa Milletvekili	Trabzon Milletvekili
Hasan Ali Dağlı	Rahmi Kumaş
Hatay Milletvekili	Tunceli Milletvekili
Sabri Öztürk	Hüseyin Erkanlı
Kırklareli Milletvekili	Balıkesir Milletvekili
Gündüz Onat	Nuri Bozyel
İstanbul Milletvekili	Artvin Milletvekili
İlhan Özbay	Mehmet Balta
Eskişehir Milletvekili	Adana Milletvekili
İsmail Özen	Hasan Cerit
İstanbul Milletvekili	İstanbul Milletvekili
İlhan Biber	Ferit Gündoğan
Urfa Milletvekili	Kars Milletvekili
Celâl Paydaş	Hasan Yıldırım
Gaziantep Milletvekili	Malatya Milletvekili
Celâl Doğan	Ali Kırca
Edirne Milletvekili	İzmir Milletvekili
Cavittin Yenil	Yüksel Çakmur
Uşak Milletvekili	Tekirdağ Milletvekili
Selâhaddin Yüksel	Ömer Kahraman
Sivas Milletvekili	Çanakkale Milletvekili
Mahmut Özdemir	Orhan Çaneri
Samsun Milletvekili	Bolu Milletvekili
Kenan Bulutoğlu	Halûk Karabörklü
Nevşehir Milletvekili	Urfa Milletvekili
Yaşar Kemal Yüksekli	Ahmet Melik
A. Karahisar Milletvekili	İstanbul Milletvekili
İsmail Akın	Enver Karabeyoğlu
Ankara Milletvekili	Ankara Milletvekili
Teoman Köprülüler	Alişan Canpolat
Adana Milletvekili	Ankara Milletvekili
Muslihaddin Yılmaz Mete	Selâhaddin Öcal
Isparta Milletvekili	A. Karahisar Milletvekili
Hüseyin Özsüt	Hasan Akkuş
Bilecik Milletvekili	Ankara Milletvekili
Orhan Yağcı	Erol Saraçoğlu
İstanbul Milletvekili	Hatay Milletvekili
Zeki Eroğlu	Haydar Demirtaş
Malatya Milletvekili	Aydın Milletvekili
Lütfü Doğan	Mehmet Çelik

İzmir Milletvekili	Tokat Milletvekili
Ferhat Arslantaş	Cevat Atılğan
Yozgat Milletvekili	Kütahya Milletvekili
Veli Zeren	Nizamettin Çoban
Denizli Milletvekili	Rize Milletvekili
Mustafa Gazalcı	Sami Kumbasar
Rize Milletvekili	Ankara Milletvekili
Yılmaz Balta	Abdurrahman Oğultürk
Sakarya Milletvekili	Kayseri Milletvekili
Hayrettin Uysal	Mehmet Yüceler
K. Maraş Milletvekili	Ankara Milletvekili
Hüseyin Doğan	İsmet Çanakçı
Balıkesir Milletvekili	Samsun Milletvekili
Sadullah Usumi	Ahmet Altun
İstanbul Milletvekili	İstanbul Milletvekili
Cengiz Özyalçın	Osman Kaya
Van Milletvekili	Diyarbakır Milletvekili
Salih Yıldız	Bahattin Karakoç
Van Milletvekili	İstanbul Milletvekili
İhsan Bedirhanoğlu	Ertuğrul Yoksal
İstanbul Milletvekili	İstanbul Milletvekili
Abdurrahman Köksaloğlu	Kâzım Özeke
İstanbul Milletvekili	Çankırı Milletvekili
Doğan Güneş	Nuri Çelik Yazıcıoğlu
Balıkesir Milletvekili	Edirne Milletvekili
İrfan Özaydınlı	Süleyman Sabri Öznel
Kırşehir Milletvekili	İstanbul Milletvekili
Kılıç Sorgucu	Çağlayan Ege

BAŞKAN — Gensoru önergesinin gündeme alınıp alınmayacağı konusundaki görüşmelerde, Anayasada belirtilen sıraya göre, önerge sahibi; siyasi parti grupları adına birer üye ile Başbakan veya bir bakan konuşacaklardır.

Konuşma süreleri, İçtüzüğün 61 nci maddesi uyarınca, Hükümet ve siyasi parti grupları adına 20'şer dakika, önergedeki imza sahiplerinden biri için 10 dakikadır.

Müzakerelere başlamadan evvel sayın dinleyicilere hatırlatmak için İçtüzüğümüzün 145 nci maddesini tekrar okumak lüzumunu hissettim.

«Dinleyiciler, birleşimin devamı süresince kendilerine ayrılan yerlerde sükunet içinde oturmak zorundadırlar.

Dinleyiciler görüşmelerde, kabul veya ret yönünde söz, alkış yahut her hangi bir hareketle kendi düşüncelerini ortaya koyamazlar.

Bu yasağa uymayanlar, o yerin düzenini korumakla görevli olanlar tarafından hemen dışarı çıkarılırlar.»

Önerge sahibi olarak Sayın Coşkun Karagözoğlu.

Buyurun Sayın Karagözoğlu. (CHP sıralarından alkışlar)

Süreniz 10 dakikadır Sayın Karagözoğlu.

COŞKUN KARAGÖZOĞLU (İzmir) — Sayın Başkan, Millet Meclisinin saygı değer üyeleri, değerli arkadaşlarım; Sayın Demirel azınlık Hükümeti hakkında hükümete yönelik Gensorumuzun gerekçelerini kısaca belirtmek için huzurlarınıza gelmiş bulunuyorum.

Bugünkü azınlık Hükümetinin sorumluluk üslenmediği günden bu yana, 7 ay, başka bir deyişle 200 gün geçmiştir. Bu süre içinde Sayın Demirel ve azınlık Hükümeti verdiği sözlerin hiç birisini tutmamış, tutmak şöyle dursun tam aksini yapmıştır.

200 günlük azınlık Hükümetinde Türkiye, ağır ekonomik, toplumsal, siyasal bunalımlara sürüklenmiştir.

«Bu hükümet gider, dertler biter» diye azınlık hükümetini kuran Sayın Demirel'in Hükümet döneminde görülmüştür ki, dertler bitmemiştir, dertler, sorunlar daha da büyümüş, daha da derinleşmiştir. Enflasyon hızı görülmemiş ölçülere, yaşam pahalılığı halkın sağlığını bile tehlikeye düşürücü boyutlara varmıştır.

7 ay önce bu kürsüden, 22 Kasım 1979 tarihinde «Türkiye anarşi ve enflasyon meselesini halletmedikçe diğer hiç bir meseleyi halledemez» diyen Sayın Demirel, anarşi ve enflasyon meselesini halledemiştir. Üstelik enflasyon ve anarşi canavarını beslemiş büyütülmüştür.

İki başlı hayat pahalılığı canavarı şimdi bin başlıdır. İşçinin, köylünün, memurun, esnafın, emeklinin, işsiz, topraksızın, dul ve yetimin cebinde, sofrasında, filesinde artık o bin başlı ejderha vardır.

Sayın Demirel, kerhen destekli azınlık Hükümetini kurarken, «fiyatların makul seviyede tutulması için her türlü tedbir alınacaktır» demiştir. Şimdi çok daha iyi görülmektedir Sayın Demirel'in makul seviye derken neyi kastettiği ve Sayın Demirel'in tedbirlerinin zam, yine zam, sürekli zam ve sürekli devalüasyondan ibaret olduğu görülmüştür.

Serbest piyasa ekonomisi denilen; kapan kapsın, vuran vursun, soyan soysun, ezilen ezilsin denilen Sayın Demirel'in ekonomik politikasıyla belli bir azınlık dışında halkımızın çok büyük çoğunluğu giderek yoksullaşmıştır.

Çok daha küçük zamlar için, «Bunlar zam değil, vatandaşı soymaktır. Zamları öldürdükten sonra

diriltmeye imkân yoktur. Hükümet vatandaşın sofrasını basmıştır» diyen ve bu sözleriyle yeri göğü inleyen Sayın Demirel, şimdi görülmemiş, işitilmemiş zamların şampiyonluğunu yapmaktadır.

Temel mal ve hizmetlere % 100 - 700 oranında zamlar yapılarak işe başlamıştır bu azınlık Hükümeti. Bir çırpıda, bir gecede yurttaşların cebinden 350 milyar TL. bu zamlar nedeniyle alınmıştır.

Henüz 2 ayı dolmadan Sayın Demirel'in yaptığı, görülmemiş, işitilmemiş zamlardan birkaç örnek vermek istiyorum :

PTT hizmetlerine % 500, Devlet Demiryolları yolcu ve banliyö taşıma ücretlerine % 300, Denizyollarına % 300, Türk Havayolları yolcu taşıma ücretlerine % 100'ün üzerinde, kâğıt fiyatlarına % 400, elektrik ücretlerine % 300, kömüre % 100, büyük üretici kesiminin temel girdisi olan gübreye % 800 zam yapılmıştır bu Hükümet döneminde.

Toz şekerin fiyatı 16,50 liradan 50 liraya, kesme şekerin fiyatı 22 liradan 60 liraya çıkarılmıştır. Yalnız şekere yapılan zam oranı % 300'ün üzerindedir. Tuza % 600 zam yapılmıştır. Çimentoya, demire % 100 zam yapılmıştır. Tüp gaze % 300 zam yapılmıştır. Beze, basmaya, kaput bezine % 100 zam yapılmıştır. Çaya % 300 zam yapılmıştır. Yemeklik yağ, margarin, zeytinyağına % 300, ete % 300 zam yapılmıştır. Gaze % 135 zam yapılmıştır, ekmeğe % 300 zam yapılmıştır. Bir kilogram ekmeğin 30 TL. olmuştur. 5 - 6 nüfuslu ailenin bir aylık ekmeğin gideri asgari ücret düzeyini bulmuştur. Sigaraya % 200 zam yapılmıştır.

Benzinin fiyatına yapılan 5 liralık zam için «5 liraya mal olan benzini 22 liraya satmak ihtikârdır, bu bir soygundur» diyen Sayın Demirel, 7 aylık azınlık iktidarı döneminde benzine, akaryakıtta 3 kez zam yapmış, benzinin fiyatını 22 liradan 43 liraya çıkarmıştır. Şimdi soruyorum; 5 liraya mal olan benzini 22 liradan 43 liraya çıkaran Sayın Demirel, ihtikârı yapan kimdir? Soyguncu kimdir? (CHP sıralarından «Bravo» sesleri, alkışlar).

Sürekli zamları sayarak süremi doldurmak istemiyorum. Temel mal ve hizmetlere bu büyük zamlar yapıldıktan sonra serbest piyasa ekonomisinde kurallar işleyecek, elbette herkes canının istediği gibi fiyatları artıracaktır; nitekim öyle olmuştur. Çarşı pazarda, piyasada Hükümet yoktur, denetim yoktur. Bu hükümet döneminde zenginler daha zengin, fakirler daha fakir olmuştur. Gün, kara servetin, kara para günüdür. Çünkü Sayın Süleyman De-

mirel Başbakandır. (CHP sıralarımdan «Bravo» sesleri, alkışlar).

Üreticilerin ürünleri kendi ellerindeyken ucuza kapatılmaktadır. Üreticiler mallarını değer fiyatıyla satamamaktadır. İşte Küçük Menderes Ovasında milyonlarca ton patates 3 - 5 liradan alıcı beklemektedir. Bu patatesler kısa bir süre sonra büyük kentlerdeki tüketicilere yüksek fiyatlarla satılacaktır. Onun içindir ki, üreticiden 5 liraya alınan soğan bu azınlık Hükümeti döneminde 100 liraya satılmıştır. (AP sıralarımdan gürlütüler).

BAŞKAN — Lütfen müdahale etmeyin.

COŞKUN KARAGÖZOĞLU (Devamla) — Değerli arkadaşlarım, bunları sayarak sizi meşgul etmek istemiyorum. Ancak sizlere; çarşı pazara çıkınız, çarşı pazarda ateş vardır, yangın vardır demekle yetiniyorum.

Süleyman Demirel'in azınlık Hükümetinde ekmeğin 1 kilosu 30 liraya, ekmeğin 1 dilimi 2 liraya, şekerin tanesi 70 kuruşa, peynirin 1 lokması 2,5 liraya, zeytinin tanesi 70 kuruşa, 1 kaşık kuru fasulye 2 liraya, bir baş kuru soğan 7,5 - 10 liraya, sigaranın tanesi 175 kuruşa, 1 bardak çay 10 liraya, 1 kalıp sabun 30 - 40 liraya çıkmıştır.

Değerli arkadaşlarım, bir de kısaca resmi belgelere bakalım. 1979 yılının ilk 4 ayında toptan eşya fiyatları endeksi % 24,4 arttığı halde, 1980 yılının ilk 4 ayında, aynı dönemde toptan eşya fiyatları endeksi % 52,7 oranında artmıştır. Yani 1980'in ilk 4 ayında enflasyon, pahalılık durmadı, geçen yıla göre 2 katından fazla arttı. Cumhuriyet tarihinde ilk kez bu azınlık Hükümeti döneminde enflasyon rakamları 3 haneli rakamları geçecektir. İşte kontrol altına alınan, durdurulan enflasyon canavarının durumu budur. Toplumun büyük kesimi hızla yoksullaşırken, işsizlik artarken, sermaye sınırlı ellerde yoğunlaşmaktadır, sömürü yaygınlaştırılmaktadır. Fiyatı ucuzlayan tek mal yoktur. Ucuzlayan tek şey Hükümet adamlarının sözlerine olan güvendir, bu ucuzlamıştır.

Gerçekte zamlardan çok zamları yapan ekonomik anlayış, ekonomik model önemlidir. Zamlar bilinçli, hesaplı kitaplı olarak yapılmaktadır. Halkın ıstırapı görmezlikten gelinmektedir. Bu anlayışa göre, eğer bir malın yokluğu çekiliyorsa hemen fiyatına zam yapılmalıdır. Bir kere zam yapılıyor, yine yokluk devam ediyorsa ikinci defa, üçüncü defa, sürekli zam yapılmalıdır; ta ki fiyat birçok vatandaşın alım gücünün üstüne çıksın ve o nedenle yurt-

taşlar o malı almaktan vazgeçsinler. Bu modele göre yokluklar kalkabilir; ama yoksulluklar artar. Yoksulluk pahasına yoklukların kaldırılması politikasıdır uygulanan.

Halka ve insana değer vermeyen bir ekonomi modeli özgürlükçü demokrasiyle bağdaşmaz. Çünkü, çiftçilerin feryatları özgürlükler içinde dile getirilir ve bu model çöker. Onun için bu modele inananlar ve uygulamak isteyenler, bu modelin, siyasi rejiminin peşine düşerler. Bu model demokratik işçi haklarıyla da bağdaşmaz. Bugün ülkemizdeki rejim ve Anayasa bunahımının temelinde bu acı gerçek yatmaktadır. Yeni ekonomik modelle iç ve dış büyük sermayenin çıkarları kurumlaştırılmak istenmektedir. Ekonomi, yerli ve yabancı büyük sermaye çevreleriyle el ele yürütülmektedir. Şimdi bu ekonomik modelin siyasi kurumlarını yaratmanın adımları atılmaktadır. Bu ekonomik modelin dış ekonomik ilişkilerinin ve dış politikasının adımları atılmaktadır. Bu adımlar henüz hedefine tam varmadan bu azınlık Hükümeti düşürülmelidir.

BAHRİ DAĞDAŞ (Kars) — Seçime gidelim seçime.

COŞKUN KARAGÖZOĞLU (Devamla) — Bu modelle lüks malların bulunması sağlanabilir, ancak hastalarına ilaç alamayanlar, üstüne giysi alamayanlar, ayağına ayakkabı alamayanlar, çocuğunu okutamayınlar, toprağını işleyemeyenler, dükkânını açamayanlar çoğalır. Halkın satınalma gücü azaldığından esnafın da iş alanı daralır.

Sayın Demirel, «köşeyi döndük» diyor...

BAŞKAN — Sayın Karagözoğlu, önerge sahibi olarak konuşma süreniz dolmuştur, ancak Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına da sözcü siz olduğunuz için, şimdi bu andan itibaren grup sözcüsü olarak devam edin konuşmanıza.

CHP GRUBU ADINA COŞKUN KARAGÖZOĞLU (İzmir) — Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Demirel, «köşeyi döndük» diyor. Kimler köşeyi döndü? Bir avuç iç ve dış çıkar çevreleri; vergi kaçakçıları, karaborsacılar, vurguncular, sahte vergi iadesi alanlar bu Hükümet döneminde köşeyi dönmüşlerdir, bu doğrudur; çünkü uygulanmak istenen ekonomik model, onların istediği ekonomik modeldir. Bu azınlık Hükümeti onların Hükümetidir.

Sayın milletvekilleri, şimdi izin verirseniz 22 Kasım 1979 tarihinde bundan 7 ay önce bu kürsüde Sayın Demirel'in söylediği sözleri kelime kelime okumak istiyorum.

Sayın Demirel, «Bir memlekette % 70, % 80, % 100 enflasyona dayanmak mümkün değildir» diyor. Yine Sayın Demirel'in sözlerini okuyorum.

GALİP KAYA (Antalya) — Doğru, doğru.

COŞKUN KARAGÖZOĞLU (Devamla) — «Enflasyonu kontrol altına almazsak biz kalkınma falan da yapamayız. Yeni sosyal birtakım problemlerle de karşı karşıya kalırız.» (AP sıralarından «Doğru, doğru» sesleri).

«Fiyatların her ay % 5 değiştiği bir ülkede; ne paranın değerini muhafaza edebilirsiniz, ne ihracat yapabilirsiniz, ne şunu, ne bunu.» Bu sözlerin hepsini Sayın Demirel söylüyordu. (AP sıralarından «Doğru, doğru» sesleri).

Şimdi 4 ayda % 52.7 oranına varan enflasyon olmuştur. «Fiyatların ayda % 5 arttığı bir ülkede hiçbir şey olmaz» diyordu Sayın Demirel. Bırakınız % 5, % 10 artmayı; bir ayda, örneğin Şubat ayında fiyatlar % 29.3 oranında artmıştır.

Şubat 1980'de Cumhuriyet tarihinde görülmeyen enflasyon olmuştur. Peki o zaman ne olacaktır? Sayın Demirel bunun cevabını da kendisi veriyor. Bakınız ne diyor:

«Enflasyon kendiliğinden oluyor, anarşi kendiliğinden oluyor; memleketi idare edenler acaba neci; seyirci mi? Bunu kabul edemeyiz, kendimiz için de cari bu. Yani biz eğer bir gün buraya gelip, ne yapalım enflasyon % 70 oldu dersek, siz bize olmadı deyin. Bizi kendi sözümüzle ölçün, öyle dememiş-tiniz deyin». Devam ediyor Sayın Demirel.

İHSAN ATAÖV (Antalya) — Senin konuşman-da da bir şey anlaşılıyor ki?

BAŞKAN — Lütfen müdahale etmeyin efendim.

COŞKUN KARAGÖZOĞLU (Devamla) — «Desteginize sahip olursak bu meselelerin içinden çıkarız. Biz çıkamazsak yerimizi çıkana bırakırız. Gayet açık söylüyorum bunu; kim çıkabilecekse ona bırakırız. Bu memleketin önünü tıkamayız ve demokrasi böyle işler, bunun başka yolu yoktur.» Tüm bu sözler Sayın Demirel'in sözleridir.

İşte bu Gensoru bunun için verilmiştir 1 ayda fiyat hareketlerini, enflasyonu % 29.3'e; 4 ayda enflasyonu % 52.7'ye çıkaran bu azınlık Hükümetinin felaketli gidişine dur demek için verilmiştir. Ancak, Sayın Demirel, ne yazık ki, 7 ay önce bu kürsüde söylediği sözleri her zaman olduğu gibi unutmuştur. Şimdi memleketin önünü tıkamak istemektedir. Meclisten kaçmak istemektedir. Kerhen desteğe bile muhtaç hale gelmiştir. Bırakınız kerhen desteği, her-

kes destek verse bile Sayın Demirel bu gerçekler karşısında «Enflasyon ile, anarşi ile baş edemedim, onlara yenildim, ben çekiliyorum» diyebilmelidir. Sözlerine bağlı ise böyle demelidir. Demese de Yüce Meclis bu gerçeklerden sonra memleketin önünü açmasını bilecektir.

Sürekli devalüasyonlarla Türk parasının değeri perişan edilmiştir. Demirel'in eskiden söyledikleri doğru olmuştur: Türk Parası pul edilmiştir, Türk parası hançerlenmiştir, döviz gelirleri artmamıştır.

Değerli arkadaşlarım, 1980 yılının 4 ayında, Türkiye'ye 632 milyon dolar toplam dışardan döviz girmiştir. Halbuki 1979 yılının aynı döneminde Türkiye'ye giren dövizin tutarı 849 milyon dolardır. % 25 dolaylarında bir azalma vardır.

İHSAN ATAÖV (Antalya) — Yalan, yalan. Nerede olduğunu söyle.

BAŞKAN — Müdahale etmeyin.

COŞKUN KARAGÖZOĞLU (Devamla) — Değerli arkadaşlarım, Türkiye'ye gelen bu 632 milyon doların, 618 milyon doları özel bankalara, sadece 14 milyon doları Merkez Bankasına girmiştir. Halbuki Sayın Ecevit Hükümeti döneminde, dışardan gelen 841 milyon doların tamamı Merkez Bankasına girmiştir.

ADEM ALİ SARIOĞLU (Kocaeli) — Nerede?

COŞKUN KARAGÖZOĞLU (Devamla) — Değerli arkadaşlarım, 1980 yılında yapılan dışalım da hem değer olarak petrol fiyatları düşürüldükten sonra, hem de fizikman olarak 1979 yılının eş döneminde yapılan dışalımda daha düşüktür.

AHMET SAYIN (Burdur) — Niye istifa ettiniz o zaman?

COŞKUN KARAGÖZOĞLU (Devamla) — İşçi gelirlerinde beklenen artış gerçekleşmemiştir. Nisan ayından itibaren düşme başlamıştır ve geçen yılın 1 694 000 000'lük düzeyine ulaşamayacaktır.

Değerli arkadaşlarım, Sayın Demirel üretimi arttıramamıştır; üretim düşmüştür, hem de temel mal ve hizmetlerde düşmüştür. Toplumsal barış sağlanması için bu azınlık Hükümeti üstüne düşen görevleri yapmamaktadır. Büyük sermayenin her istediğine «Evet» diyen bu azınlık Hükümeti emeğe karşı yanlı ve karşıt tutumu yüzünden ülkemizi yeni bunaltılara sürükleyecektir.

BAHRİ DAĞDAŞ (Kars) — Seçime gidelim, vallahi.

COŞKUN KARAGÖZOĞLU (Devamla) — Değerli arkadaşlarım, bu azınlık Hükümeti döneminde döviz kaçakçılığı yasallaştırılmış, her ihracat par-

tinde dışarıya satılan malın 40 bin dolarlık karşılığının dışarıda bırakılmasına bu Hükümet 24 Ocak tarihli kararlarıyla cevaz vermiştir ve dışarıda bırakılan bu dövizler anarşi ve terörün başlıca kaynaklarından birisini teşkil eden silah kaçakçılığında kullanılacak, anarşi ve terör daha da tırmanacaktır.

AHMET SAYIN (Burdur) — Ya TIR'lar? Onları da söyle.

COŞKUN KARAGÖZOĞLU (Devamla) — Ayrıca, bu azınlık Hükümeti aldığı birtakım kararlar ve tebliğlerle geçmişte sahtekârlık yapan, kural-ları çiğneyen, devleti ve milleti soyan, yüzün üstünde firmanın suçunu bağışlamış, onlar hakkındaki takibatı ortadan kaldırmıştır. (AP sıralarından «Allah Allah, onları siz yaparsınız» sesleri).

Bu azınlık Hükümeti, yasaya karşı devletçe işle-tilecek madenleri açıktan özel sektöre, hukuka aykırı olarak peşkeş çekmektedir. Serbest piyasa ekonomisi kuralları içinde serbest bırakılan fiyatlardan sonra faizler de serbest bırakılmıştır. Faiz anarşisi bu kararlarla yaratılacak, ekonomi onarılması zor yaralar alacaktır. Halkın, kuruş kuruş biriktirdiği paralar özel bankalarla aile şirketlerine, devlet bankalarıyla iktidar yakınlarına dağıtılacaktır.

Bankalar sistemi düzeltilmeyeceğine, bankerler dene-tim altına alınacağına, bankalar bankerleştirilmek-tedir.

Faiz oranları pazarlıklarıyla yükseltilecek ve bu maliyetleri artıracak, hayat pahalılığına olumsuz kat-kılar yapılacaktır. Tasarruf ve yatırım düzeni altüst olacaktır. Kamu bankaları yaşayamaz hale gelecektir. (AP sıralarından «Hesap işi» sesleri).

Bankalar sistemine maceracılığı sokmuştur bu azınlık Hükümeti. Türk bankacılığı 3-5 aile banka-sının, holdinglerin eline geçecektir. Banka kredileri spekülâtif alanlara kayacaktır. Köylüler, çiftçiler, küçük ve orta büyüklükteki işletmeler, küçük sanayiciler, orta sanayiciler, halk girişimcileri fâilen kredi olanaklarından yoksun kalacaktır. Tekelci serma-ye egemen olacaktır.

Köylülerin, küçük esnaf ve sanatkârın, orta boy sanayicinin kredi faizi ne olacaktır? Bu azınlık Hükümeti bunu düşünmekte midir? Yüzbinlerce yurttaşın milyarlarca lirasının güvencesi nedir? Bunu düşünen yoktur.

Serbest piyasa ekonomisi gereği olan dış ekono-mik ilişkilerinde de sorumsuzca yeni birtakım kararlar uygulanmaktadır. İMF'ye verilen son mektupta,

3 yıllık anlaşmada bunun örnekleri vardır. Ulusal ekonomimizin geleceğine ipotek konulmaktadır. Eko-nomideki ve yönetimdeki bu anarşi sokaktaki anarşiyi de körüklemektedir.

İ. ETEM EZGÜ (Samsun) — Kastelli'yi anlat, ne haber?

COŞKUN KARAGÖZOĞLU (Devamla) — Bu Hükümet döneminde, iç güvenlik, can güvenliği sağlanamamıştır. Sağlanmak şöyle dursun, giderek yok olmaktadır. Yaşam hakkı insanların en kutsal hakkıdır. Yaşam hakkı bütün hakların kaynağıdır.

«Bu Hükümet gider, dertler biter. Yangın var, ben bu yangını söndürmeye geldim» diyen Sayın Demirel, yanlı ve yanlış tutumu ile yangına benzin tutmuş, anarşi ve terörü daha da büyütülmüştür.

EROL H. YEŞİLUPINAR (İzmir) — Benzin var da tutmuş!..

COŞKUN KARAGÖZOĞLU (Devamla) — Bu Hükümet modelinin kuruluşunda yapılan giderilemez yanlışların..

İ. ETEM EZGÜ (Samsun) — Kuyruktan bahset, kuyruktan..

COŞKUN KARAGÖZOĞLU (Devamla) — ... İçgüvenlik sorunlarına bu Hükümetin bakış ve yaklaşış açısının tehlikelerini daha başında belirtmiştik.

İ. ETEM EZGÜ (Samsun) — Arkadaşlarınızın.. (CHP sıralarından «Sus ulan» sesi gülmeler)

COŞKUN KARAGÖZOĞLU (Devamla) — Değerli arkadaşlarım, «Kan akıtan, şiddet eylemine başvuranların ne devrimoisi, ne milliyetçisi olur» diyen partidir Cumhuriyet Halk Partisi. Ancak, bunu söyleyemeyenler vardır. Bunu, adını koya koya açıktan ifade edemeyenler vardır ve bu yaklaşımları, yine Türkiye'de can güvenliğini, iş güvenliğini görülmemiş tehlikeli boyutlara vardırımlardır. (AP sıralarından «Sizsiniz, siz» sesi)

Değerli arkadaşlarım, Cumhuriyet Halk Partisi ağırlıklı Hükümetinin 22 aylık döneminde siyasi nitelikli ölüm olaylarının sayısı 1 844'tür. (AP ve CHP sıraları arasında karşılıklı konuşmalar).

İki gerçeği belirtmek istiyorum. İnsanların değeri sayıyla ölçülmez arkadaşlarım. Bir kişi de olsa öldürülen, bu acıdır; bu üzücüdür, bu utanılacak bir sonuçtur; ama, ne yazıkki, ülkemizde bu çığır açılmıştır. Anarşi ve terör siyasi nitelikli olaylar sonunda, şiddet eylemleri sonucunda ölen insanların sayısıyla mukayese edilmektedir. Ben de üzülerek şimdi bu ölçütü kullanacağım.

Değerli arkadaşlarım, Sayın Demirel kamuoyu önünde Cumhuriyet Halk Partisi döneminde 2 500 kişinin öldürüldüğünü ifade etmiştir. Bu devletin resmi belgeleriyle yanlıştır, bu sayın bakanların belgeleriyle yanlıştır; doğrusu, 1 844'dür.

Adalet Partisi azınlık Hükümetinin sadece 7 aylık döneminde, dün akşama kadar, 23 . 6 . 1980 tarihine kadar, siyasi nitelikli ölüm olaylarının sayısı 1 844'dür.

SELÂHATTİN ACAR (Aydın) — Resmî rakamlardan bahset.

COŞKUN KARAGÖZOĞLU (Devamla) — Değerli arkadaşlarım, Devletin resmî rakamlarını söylüyorum, belgesini getirir korsunuz buraya.

7 aylık azınlık Hükümeti döneminizde şiddet olaylarından ölenlerin sayısı 1 849; ama 22 aylık dönemde; o şikâyet ettiğiniz, yeri göğü cınlattığınız dönemde 1 844. (AP sıralarından «çok az, çok az» sesleri).

Değerli arkadaşlarım, Cumhuriyet Halk Partisi ağırlıklı Hükümet döneminde siyasi nitelikli ölüm olaylarının günlük ortalaması 2,8 iken, Adalet Partisi azınlık Hükümeti döneminde günlük ortalama 8,29 olmuştur. Görülüyor ki, Sayın Demirel'in Hükümet döneminde siyasi nitelikli olaylardan ölenlerin sayısı hergün yaklaşık olarak 4 kat artmıştır. Adalet Partisi azınlık Hükümetinin anarşi ve terörle savaşta aldığı sonuç işte budur.

4 ay önce ne diyordu Sayın Demirel; «Türkiye anarşi ve terör meselesini halletmedikçe diğer hiç bir meseleyi halledemez» diyordu, Şimdi anarşi ve terörü önlemek, durdurmak şöyle dursun, 4 kat artırıldığına göre, 7 ayda ölenlerin sayısı 22 ayda öldürülenlerin sayısından çok olduğuna göre, Türkiye'nin hangi meselesini halletmiştir Sayın Demirel? Sadece bu gerçek, bu Hükümetin düşürülmesi için yeter, artar bile.

BAHRİ DAĞDAŞ (Kars) — Seçime gidelim, seçime.

İ. ETEM EZGÜ (Samsun) — Hadi seçime gidelim.

COŞKUN KARAGÖZOĞLU (Devamla) — 1978 yılında 1 yılda 618 kişi ölmüştür; ama bu Hükümetin 7 ayında 1 849 kişi ölmüştür.

SELÂHATTİN ACAR (Aydın) — Var mısınız seçime gidelim?

COŞKUN KARAGÖZOĞLU (Devamla) — Değerli arkadaşlarım, bireysel örgütlü terör kitle terörüne dönüştürmüştür.

SALÂHATTİN ACAR (Aydın) — Var mısınız seçime?.

İ. ETEM EZGÜ (Samsun) — Var mısınız?..

COŞKUN KARAGÖZOĞLU (Devamla) — Bu azınlık Hükümeti kendini kayıtsız şartsız destekleyen ve terörle ilişkileri nedeniyle hakkında Başsavcılığa suç duyuruları yapılan bir küçük siyasi partinin desteğine muhtaç olmanın verdiği çaresizlikle terör karşısında âciz hâle düşmüştür. Teröre seyirci kalmış, teröre teslim olmuştur.

Anarşi ve terörle savaşta, Devletin yetki ve güçlerini yansız kullanmak son derecede önemlidir. Bu konuda da bu Hükümet, yanlı hükümetin, tarafsız olmayan hükümetin en güzel örneğini vermiştir.

Bunun için değerli arkadaşlarım elimde bulunan bir belgeyi okumak istiyorum. Ancak bu Hükümetin Kırşehir Valisinin yerel bir gazeteye verdiği bu beyanat nasıl taraflı bir yönetim kurulduğunu göstermektedir. Bu vali devlete sahip çıkanların suç işlemeyeceğini, kovuşturmayaya uğramayacağını, yakalanamayacağını açıkça ifade edebilmiştir. Bu anlayış ve tutumda elbette anarşi önlenemez.

İ. ETEM EZGÜ (Samsun) — Hangi gazete yazdı bunu?

COŞKUN KARAGÖZOĞLU (Devamla) — Gazete burada, isterseniz gösteririm fotokopisi yanımda, ama zamanımı boşa harcamak istemiyorum.

Bu azınlık hükümeti döneminde sadece sokaklar, mahalleler değil, yer yer artık kentler ve birçok devlet kuruluşları kurtarılmış bölgeler haline getirilmiştir, zorbaların işgali altına girmiştir. Kurtarılmış bölge maskaralığına son vermek savıyla kurulan bu Hükümet döneminde bu maskaralığa son vermek şöyle dursun, bu maskaralık, bu rezalet bütün ülkeye yayılmıştır.

Sayın Demirel 9 Aralık 1979 günü aynen şöyle diyordu: «Meydan okuyorum, bu rezalet son bulacaktır. 100 gün sonra sorun bana bakalım kurtarılmış bölge diye bir şey kalacak mı?»

Şimdi 100 değil 200 gün geçmiştir. Birlikte bakalım bu maskaralık ve soytarılık ne hale gelmiştir. Gazeteler tek tek yazmaktadır, belgeleri yanımda, nerelerin kurtarılmış bölge olduğunu, hangi mahallelerin, hangi kentlerin kurtarılmış bölge olduğunu. Türkiye'nin 4 büyük ilinde kurtarılmış mahalleler, kurtarılmış semtler vardır. Türkiye'de kurtarılmış iller vardır. Gensoruyu gündeme alın, Türkiye'deki kurtarılmış illeri, bölünmüş illeri, kurtarılmaya çalışılan illeri tek tek bu kürsüde sayacağız. (CHP sıralarından alkışlar)

Değerli arkadaşlarım, uzağa gitmeye lüzum yok. Belge istiyorsunuz; İşte belge: Dün, Adana Bölgesi Sıkıyönetim Komutanı bütün gazetecilerin önünde, tülkenin içinde bulunduğu bu «azınlık Hükümeti»nin elinde çekmekte olduğu ıstıraplı satır satır, açık açık dile getirmiştir, (CHP sıralarından alkışlar) ama değerli arkadaşlarım, ne yazık ki, bugün ambargo altına alınan, bugün iktidarın düdüğü haline sokulan TRT, bu demeci vermemiştir. Huzurunuzda açıkça söylüyorum; bu azınlık Hükümetini TRT de kurtaramayacaktır.

Şimdi dergiyi okuyorum değerli arkadaşlarım, Adana Sıkıyönetim Komutanı Sayın Korgeneralin demecini okuyorum:

«10 aydır Adana'nın mevcut yapısını dikkate alınarak atanacak emniyet müdürlerinde özellikle şu niteliklerin bulunmasını istedim: Yansız, dürüst ve otoriter bir kişiliğe sahip olmak. Şimdi, bu nitelikleri taşıyan yeni bir müdürün atanmasını bekliyoruz.»

Adana Sıkıyönetim Komutanı, «10 aydır Adana'da yansız, dürüst, otoriter bir emniyet müdürünün atanmasını bekliyorum» diyor, devam ediyor değerli arkadaşlarım; «Cezaevinde görev yapan gardiyanlar ikiye bölünerek kendi yandaşlarına her türlü yardımı yapmaktan çekinmemektedir. Bu nedenle, ateşli ve ateşsiz silahlar bulunmaktadır. İki kurtarılmış bölgeye ayrılan cezaevinde işkence ve linç olayları meydana geldiği de görülmüştür.»

Okuduğum belge, Anadolu Ajansının belgesidir. Bırakınız kentleri, bırakınız semtleri, şimdi artık cezaevlerinde, Devletin içinde kurtarılmış bölgeler vardır. Bu azınlık Hükümeti anarşiyi, terörü bu boyutlara yükseltmiştir. (CHP sıralarından «Bravo» sesleri, alkışlar).

BAŞKAN — Sayın Karagözoğlu, lütfen toparlayın konuşmalarınızı.

COŞKUN KARAGÖZOĞLU (Devamla) — Toparlıyorum Sayın Başkanım.

MUFİT BAYRAKTAR (Bolu) — Onların tohumlarını sen ektin, sen.

COŞKUN KARAGÖZOĞLU (Devamla) — Değerli arkadaşlarım, can kaygısıyla iç göçler başlamıştır; terör çeteleri her gün haraç toplamaktadır.

İHSAN ATAÖV (Antalya) — «Kurtarılmış bölge yok» diyordun; cezaevinde bile var mış?

BAŞKAN — Lütfen müdahale etmeyin

COŞKUN KARAGÖZOĞLU (Devamla) — Birçok yerde, hastanelerde bile can güvenliği sağlanamamaktadır; cenazeler günlerce kaldırılamamaktadır.

Değerli arkadaşlarım, Nevşehir olayları bu azınlık Hükümeti için bugün ve gelecekte utanılacak bir leke olarak kalacaktır. (CHP sıralarından «Bravo» sesleri, alkışlar).

Gensoru açıldığı takdirde tek tek belgeleri sergileyerek, bu azınlık Hükümetinin Başbakanının, bakanının, valisinin ne ölçüde yanlı ve kasıtlı bir tutum içinde olduğunu açık seçik ortaya koyacağız.

BAŞKAN — Lütfen bağlayınız konuşmanızı.

COŞKUN KARAGÖZOĞLU (Devamla) — Bağlıyorum efendim.

Elimde..

NURİ ÇELİK YAZICIOĞLU (Çankırı) — Başbakan gülüyor, Başbakan gülüyor; utanmak lazım. (AP ve CHP sıralarından ayağa kalkmalar, karşılıklı laf atmalar).

BAŞKAN — Lütfen yerlerinize oturun.. (Başkanın tokmağa vurması) Sayın yöneticiler.. Lütfen yerlerinize oturun. (AP ve CHP sıralarından gürültüler) İdare âmirleri, lütfen görev başına.. Yerlerinize oturun.. Yerlerinize oturun lütfen.. (Şiddetli gürültüler) Grup yöneticileri, lütfen.. (AP ve CHP sıralarından gürültüler) Sayın grup yöneticileri, sayın idare âmirleri, lütfen arkadaşlarınızı teskin etmeye çalışın.. Lütfen yerlerinize oturun..

Devam edin sayın hatip.. (AP ve CHP sıralarından gürültüler) oturun yerlerinize.

COŞKUN KARAGÖZOĞLU (Devamla) — Değerli arkadaşlarım, elimde bulunan, yine Anadolu Ajansının yeni bir belgesini kısaca bilgilerinize sunmak istiyorum.

Cumhuriyet Halk Partisi Kayseri İl Başkanı Mustafa Kulkuloğlu'nu öldüren sanık yakalanmış; fakat bu azınlık Hükümetinin denetiminde bulunan yönetimde görevli kolluk güçlerinin yanlı ve yetensiz tutumları yüzünden kaçırılmıştır. (AP sıralarından sıra kapaklarına vurmalar, gürültüler).

Değerli arkadaşlarım, devletin temelleri, demokrasinin özü..

BAŞKAN — Lütfen bağlayın konuşmanızı.

COŞKUN KARAGÖZOĞLU (Devamla) — Topluyorum Sayın Başkanım.

İ. ETEM EZGÜ (Samsun) — Konuşması uzadı Sayın Başkan. (AP sıralarından gürültüler).

BAŞKAN — Sayın Ezgü, ses tonunuz hakikaten çok yüksek; ama müdahale ederseniz hatibin konuşması uzar; siz müdahale ettikçe uzatırım ben, onun için müdahale etmeyin lütfen.

Konuşmanızı lütfen bağlayın.

COŞKUN KARAGÖZOĞLU (Devamla) — Devletin temelleri, demokrasinin özü, toplumun değer ölçüleri tamamen tahrip edilmeden bu Hükümet gitmelidir.

Fiyatları, faizleri serbest bırakan, görülmemiş işitilmemiş sürekli zamlar yapan, dış satımı, alımı artıramayan, üretimi düşüren, ekonominin gelişmesini durduran, işsizlik ve istihdam sorununu büyüten, iki başlı hayat pahalılığı ve enflasyon canavarını bin başlı yapan, toplumsal barışı tehlikeye sokan, Anayasaya, demokrasiye, insanlığa, akla ve çağa ters düşen ekonomik bir model uygulamak isteyen..

BAŞKAN — Lütfen bağlayın Sayın Karagöz-öğlü, süreniz geçmiştir.

COŞKUN KARAGÖZOĞLU (Devamla) — ... Milyonlarca dar gelirliye yaşamı zehir eden, dış ödemeler darboğazını gideremeyen, anarşi ve teröre teslim olan, Türk parasının değerini pul eden, döviz girdilerini artıramayan, ekonomik bağımsızlığımızı tehlikeye düşüren, ekonominin geleceğini ipotekler altına sokan, anarşi ve terörü durmadan, - durdurmak şöyle dursun - görülmemiş ölçülerde artıran, yolsuzlukları, sömürüyü besleyen..

BAŞKAN — Son cümlelerinizi söyleyin lütfen, konuşmanızı kesmek zorunda bırakmayın.

COŞKUN KARAGÖZOĞLU (Devamla) — ... Anarşi ve terörü tehlikeli niteliklere dönüştüren, kurtarılmış bölgeler maskaralığını bütün yurt düzeyine yayan, anarşi ve terörü iç savaş boyutlarına vardır.. (AP sıralarından gürültüler).

BAŞKAN — Bağlayın konuşmanızı lütfen.

COŞKUN KARAGÖZOĞLU (Devamla) — .. Ve ülkede göçleri başlatan, 7 ayda 8 kez devalüasyon yapan, Parlamentoyu kilitlemek isteyen, «Bu Anayasa ile Cumhurbaşkanı seçilmez» diyen, 7 ayda şiddet eylemlerinden 1 849 vatandaşımızın ölümüne seyirci kalan.. (AP sıralarından gürültüler).

BAŞKAN — Son cümlelerinizi söyleyin lütfen.

COŞKUN KARAGÖZOĞLU (Devamla) — ... Bu Hükümetin gitmesi için Gensorunun gündeme alınmasını rica ediyorum.

Yüce Meclise saygılar sunuyorum arkadaşlarım. (CHP sıralarından «Bravo» sesleri, alkışlar).

BAŞKAN — Teşekkür ederim Sayın Karagöz-öğlü.

Grupları adına başka söz isteyen?..

Buyurun Sayın Kösoğlu.

Milliyetçi Hareket Partisi Grubu adına Sayın Kösoğlu, buyurun efendim. (CHP sıralarından bir

kısım üye dışarı çıktı) (AP sıralarından, CHP sıralarına doğru «Kaçmayın, dinleyin» sesleri, gürültüler).

Süreniz 20 dakikadır Sayın Kösoğlu.

MHP GRUBU ADINA NEVZAT KÖSOĞLU (Erzurum) — Sayın Başkan, saygı değer üyeler, Grubum ve şahsım adına heyetinizi saygı ile selamlıyorum.

Ülkemizde, birkaç yıldan beri süregelen tabloya bakarak, Türkiye'nin, asgarisinden siyasi zeminde bir uzlaşma dönemi geçirmek ihtiyacı içerisinde olduğunu söylüyorum.

Kalkınma gayretleri bakımından bir geçiş dönemi yaşadığı kabul edilen ülkelerde, birçok yönlere ile çok süratli olarak; ama kendi kendini, kendi içinde dengelerini kuramamış olan bir değişme vukubulmaktadır. Bu değişmeyi Türkiye'de Devlet yönlendirememiş ne yazık ki, kültürümüzün zaaf içinde olması, onu kendi değerleri istikametinde, kendi mukaddesleriyle yoğurup yönlendirememiş olması, Türkiye'de kendi başına bırakılmış bir anarşi ortamı doğurmuştur.

Dizginsiz bir sosyal çalkantı yaşıyoruz; böyle ortamlarda gerek fert, gerekse sosyal kesimler sürekli ve zaman zaman birdenbire patlamalar halinde görülebilen bir gerilim yaşarlar. Uzağa gitmeye lüzum yok, hiçbir nazari bilgiyi de gerektirmeden her birimizin birkaç yıldan beri fert olarak da her gün hangi gerilimler içinde seyrettiğimizi düşünmemiz bu durumu tespit etmemiz için yeterlidir.

Bu gerilimleri günlük politikalarına bir malzeme olarak kullanmak isteyen siyaset adamları yanılmış olacaklardır; ne yazık ki, sadece kendilerinin yanılmasıyla da kalmayacaklardır.

Türkiye'nin uzun süreden beri, asgari siyasi vassatta olsun, bir uzlaşmaya ihtiyacı olduğunu söyledim. Bunun ilk örneğini, haklı olarak milletimiz, partilerin üst kademelerinden ve meclislerimizden beklemektedir. Biz, yaşayan 45 milyon insanı temsil eden ve ebedmüddet fikri ile inşa edilmiş olan bir devletin sorumluluğunu yüklenmiş olanlar, bu uzlaşmayı gerçekleştiremezsek, 45 milyonu kardeş olmaya çağırın bütün çağrılarımızın samimiyeti daima tartışmalı olarak kalacaktır.

Bu çatı altında ve Kamuoyu önünde zaman zaman uzlaşmanın örnekleri verilmiştir; en yakın misali; huzurunuzdaki Hükümet, böyle bir uzlaşmanın eseridir; üç ayrı siyasi parti, üç ayrı siyasi telakki bir çözüm tarzı üzerinde birleşebilmiştir. Ancak, bir

nokta daima kamuoyunun gözü önündedir ki, Cumhuriyet Halk Partisi bu uzlaşma zeminlerinin daima dışında kalmıştır. Cumhuriyet Halk Partisi Genel Başkanı, sürekli olarak bir gerilim politikası takip etmektedir. Ne yapmak istiyor? Bu sorunun cevabını, ulaşılan neticelerden çıkarmaya çalışırsak, hiç de iç açıcı olmayacaktır.

Milliyetçi Hareket Partisi, daha 1977 seçimlerinin akabinde Mecliste böyle bir zeminin gerçekleştirilmesi gereği üzerinde durdu ve bunun icaplarına tevessül etti. Meclis Başkanlığı düğümünün çözülmesi, böyle bir tavrın eseri değil midir? Ama, daha ertesi gün denilebilecek kadar kısa bir süre sonra, Cumhuriyet Halk Partisinin Genel Başkanı, Milliyetçi Hareket Partisini ağır bir dille suçladı ve bizim demokrasi anlayışımızdan yakındı. Aynı zat, «Meclis Başkanlığına falanca zatı aday gösterirseniz onu destekleriz» diye haber gönderdiğimizizde, şükranlarını bize bu isimle birlikte ilettiler ve Meclis Başkanı seçildikten sonra da gene şükranlarını bize arz ettiler.

Cumhuriyet Halk Partisi Genel Başkanı, bu Hükümeti devirip, Adalet Partisi, Cumhuriyet Halk Partisi ve Milli Selâmet Partisinden oluşan bir hükümet kurmak istiyor; kamuoyuna bunu ısrarla ve bir bakıma üslup olarak, yalvararak ilan ediyor.

Böylece, Anayasamıza göre demokratik rejimin vazgeçilmez unsurlarından birisi olan, Sayın Ecevit'e göre ise demokrasi dışı olan Milliyetçi Hareket Partisi saf dışı edilmiş olacak. Aklıma bir soru geliyor, şöyle bir soru geliyor; Biz Milliyetçi Hareket Partisi olarak, Cumhurbaşkanlığı seçiminde Cumhuriyet Halk Partisinin Sayın Genel Başkanına el altından bir haber gönderseydik ve deseydik ki, «Sayın Muhsin Batur'u destekleyebiliriz». Acaba Sayın Ecevit ne yapardı? Sizin demokrasi inancınıza inanmıyorum, «Onun için oyunuz da bana lazım değil» der miydi? (CHP sıralarından «Der, der» sesleri).

Hiç sanmıyorum. Meclis Başkanlığı seçiminde böyle bir şey söylemedi; ama hükümet görevini alınca, «Milliyetçi Hareket Partisi gibi bir partiyle katıyen görüşmeyeceğim» diye kamuoyuna ilan etti.

Peki bu ne demektir? Saygıdeğer üyeler, bu şu demektir ki, Sayın Ecevit pratik menfaatlerinin gerektirdiği her türlü işbirliğini el altından kabullenir; ama kamuoyu önünde gerilimi devam ettirmek siyasetinden vazgeçemez. Nitekim, bağımsızlarla anlaşıp Hükümet kurduğu zaman, onlara bol özverili kahramanlar olarak kamuoyuna takdim etmiş, aynı bağımsızlar bakanlıklardan istifa etmeye başladığın-

da da, «Sermaye çevrelerinin oyuncağı» diye onları itham etmiştir.

Değerli üyeler, biz bu siyaset üslubundan hoşlanmıyoruz. Sıkıntılar, acılar, kayıplar pahasına da olsa, özü doğru, sözüne güvenilir bir siyasi parti olarak kalmayı tercih ediyoruz. (MHP sıralarından «Bravo» sesleri).

Şimdi, Hükümetin siyasi, iktisadi ve sosyal konulardaki tutumunu beğenmeyerek Gensoru veren siyasi zihniyeti ve onun icra gücünü biz biliyoruz, tanıyoruz; ama Cumhuriyet Halk Partisi Sayın sözcüsünün konuşmasından sonra ben de yer yer bazı hatırlatmalar yapacağım; böylece, belki bu gerilim siyasetine de belli bir aydınlık kazandırmış olacağım.

«Anarşi sona erecek diye hükümet oldunuz, hâlâ sona ermedi» diye Gensoru veren Cumhuriyet Halk Partisinin sözcüsü, geçen gün bu kürsüden, anarşiyle silahlı müsademe yapan askeri, «Katil» diye ilan etti; onun konuşmasının sonunda ise, İçişleri Bakanının olay hakkındaki bilgisini hep birlikte dinledik. Sözü daha fazla uzatmaya gerek yoktur.

Aynı partinin Genel Başkanı sürekli olarak «Devlet terörü»nden bahsediyor. Sanırsınız ki, bu Devlet, kadim Yunan Mitolojisinin canavarı olmuş, kendi kendisini yiyip bitirmek için terör yapıyor. Nedir, bu, «Terör» diye vasıflandırılan şey?. Anarşiyle mücadele hali. Kim bu teröristler, anarşistler? Anarşiyle mücadele eden ve yer yer şehadet mertebesini ihraz eden devlet güvenlik kuvvetleri.

Değerli üyeler, Cumhuriyet Halk Partisi Hükümeti zamanında bizim Partimizin Genel Merkezi basıldı ve iki mensubumuz şehit edildi. Hadise sebebiyle 7 polis ve komiser sıkıyönetim tarafından göz altına alındı. Biz, benzeri daha birçok hadiseleri yaşadık; buna rağmen devlet teröründen bahsetmedik; dedik ki, emniyet kuvvetlerinin içerisine sızmış olan bir kısım Marksist militanlar anarşiye yataklık ediyorlar.

Şimdi Sayın Ecevit, Nevşehir'de saldırıya uğradıklarından bahisle - ki onun da içyüzünü artık bütün kamuoyu biliyor - «Hükümet kendiliğinden istifa etmelidir» diyor. Peki bu zata hatırlatmak gerekmiyor mu ki, Milliyetçi Hareket Partisinin Genel Merkezi basılıp insanlar öldürüldüğü zaman siz Başbakanınız ve hiç istifa etmeyi düşündünüz mü?. Hiç hatırlınıza böyle bir şey getirdiniz mi? (AP sıralarından «Bravo» sesleri).

Demokrasi açık rejim olduğu kadar, açık yüreklilik, dürüstlük rejimi de olmak gerekmez mi? Bir zamanlar da kontrgerillayı tutturmuştu. Kimdi onlar?. 12 Mart devresinde anarşiye karşı mücadele veren vatanperver güvenlik mensuplarıydı ve «Kontgerilla mensubudur» diye takdim edilenlerin bir kısmı, sonradan gerillalar tarafından şehit edildiler veya mecruh bırakıldılar.

Değerli arkadaşlarım, Cumhuriyet Halk Partisi Genel Başkanını bu tavırlarıyla tam bir siyasi saptırgan olarak görüyoruz.

AHMET SAYIN (Burdur) — Yeni bir tabir mi?

NEVZAT KÖSOĞLU (Devamla) — Yeni bir tabir; Türk Dil Kurumu beğenirse lûgatına alır; «Siyasi saptırgan» O da, olayları olduğundan başka türlü saptırmak manasındadır.

CEMAL AKTAŞ (Burdur) — Siz de siyasi sapık tabii.

NEVZAT KÖSOĞLU (Devamla) — Cumhuriyet Halk Partisinin Genel Başkanı Marksist bölücülerin sebep olduğu birçok hadiseyi, Devletin yahut MİT'in provakasyonu olabileceği tarzında imalarla veya açık açık yorumladılar.

SÜLEYMAN SABRİ ÖZNAL (Edirne) — Sayın Başkan, Hükümet hakkında konuşsun.

AHMET ALTUN (Samsun) — Gensoruyla ilgili var mı?

BAŞKAN — Lütfen efendim..

NEVZAT KÖSOĞLU (Devamla) — Gensoru muhtevasını tahlil ediyorum, Gensoruyu verenlerin zihniyetinden bahsediyorum.

«Komünis yayın organları da bu hadiseleri «MİT'in ve CIA'nın eseridir» diye yorumlara tabi tuttular. Bunlardan birisi, kanlı Taksim hadiseleriydi ve İstanbul Sıkıyönetim Komutanlığı birkaç gün önceki açıklamasında faillerin bir kısmının yakalandığını ilan etti.

Geçenlerde Siverek'te Cumhuriyet Halk Partisinin İlçe Başkanı öldürüldü; hepsine üzüldüğümüz gibi, biz de üzüldük. (CHP sıralarından «Belediye Başkanı» sesleri) Belediye Başkanı.. Ama, Cumhuriyet Halk Partisinin reaksiyonunu, beklediğimiz reaksiyonunu göremedik. Niçin? Ben bilemiyorum; ama gazeteler hep «Apocular öldürdü» diye yazıyordu ve kafama takıldı. Biraz evvel de Cumhuriyet Halk Partisinin sayın sözcüsü burada Kayseri hadisesinden bahsederek, yakalanan kişinin bu siyasi iktidar zamanında kaçırıldığını söyledi. Bir bilgiyi noksan ilettili: O yakalanan kişi kurtuluş fraksiyonuna men-

suptu; adı da Doğan Erkaya idi; bunu da buradan açıklamalıyım.

Değerli üyeler, Sayın Ecevit, «Ben provakasyon işlerinden anlamam; bu bakımdan yanlış değerlendirilmeler yapmış olabilirim» diyor, diyebilir. Geçenlerde enteresan bir kitap okudum, belki ilginizi çeker, bir yabancı yazmış; bu «Detant» hadisesinin mahiyetini irdeliyor. Dikkatimi bir nokta çekti: Rockefeller Vakfı ile CIA'nın işbirliği halinde tertip ettikleri seminerler varmış, yönlendirme seminerleriymiş, komünizme karşı yönlendirme seminerleri ve sair yönlendirme seminerleri. Bunları da 1954'ten sonra Kissinger yönetiyormuş ve kitapta yazdığına göre, bu seminerlere katılan yabancılardan birisi de Sayın Bülent Ecevit'miş, dikkatimi çekti.

CEMAL AKTAŞ (Burdur) — Senin Genel Başkanın mı yazmış o kitabı.

NEVZAT KÖSOĞLU (Devamla) — Kitabın adını söylemiyorum, onlar bulsunlar.

Önergede, birçok devlet kuruluşlarının, zorbarların hâkimiyeti altına girdiği söyleniyor. Bu iddiaya karşı; Hükümetin çıkıp, CHP Hükümeti zamanında hangi kuruluşların, hangi zorbarlarca ve ne yoldan işgal edildiğini hatırlatması lazım. Bu çatı altında sadece TARİŞ'in rakamlarından bahsedildi. CHP Hükümeti, fazladır diye, TARİŞ'ten 3 bin kişi çıkartıyor ve yerine 6 bin kişi alıyor. Vicdanınıza hitap ederek söylüyorum: Milliyetçi partiler topluluğunun hükümet olduğu devrede, «TARİŞ zorbarların işgalindedir. TARİŞ'i silahlı faşist militanlar işgal etmişler» diye bir sürü sözler ettiniz. 3 bin kişiyi oradan çıkardığınızda bu faşist zorbarların silahları nerede idi? Bir tanesi başını kaldırıp da, «Ekmeğimle oynadı» dedi mi size? Sonra siz, bu Hükümet, daha asıl, zorbarlara el atmadan TARİŞ'te oynanan faciayı hep birlikte gördünüz. İşgalci kim, zorba kim, faşist kim? Bundan vicdanlarınızda cevap arayın ve neticede 5 milyar zarar, günlerce silahlı müsademe ve bir CHP'li belediye başkanı hâlâ tutuklu, TARİŞ hadiselerinden dolayı. İşte tablo..

ADNAN KESİN (Denizli) — Yanlış bilgin var, belediye başkanı tahliye edildi.

NEVZAT KÖSOĞLU (Devamla) — Şimdi bu noktada bilhassa durarak Gensoruyu tersine çevirmek istiyorum. Hangi devlet kuruluşlarının kimler tarafından ne şekilde işgal edildiğini Sayın Hükümet ve onun Sayın Başbakanı çok iyi bilir. Millete karşı devlet kesesinden anarşistleri besletmeyeceğine dair açık kesin taahhütleri vardır. Ne oldu? Bu sorunun

cevabını gönülleri ferahlatacak bir biçimde bu kürsüden alabilecek miyiz? Hastaneler de dahil, diğer müesseseleri bir yana bırakıyorum, emniyet teşkilatı içinde artık Marksist militan yok mudur? Ne yapılmıştır? Ve onların varlığı hâlâ devam ediyorsa, anarşide bu Hükümet mesafe alabileceği konusundaki kanaatinde samimi midir?

Değerli üyeler, Gensoruyla bu Hükümet düşürülmek ve yerine bir başka hükümet kurulmak istenmektedir. 1977 seçimlerinin tayin ettiği siyasi kadrolar ortadadır; bu kadroların, içinde bulunduğumuz meselelere bakış açıları da bellidir. Ne kadrolarda, ne bakış açılarında değişen hiç bir şey yoktur. Öyle ise, yeni hiç bir şey vaat etmeniz de mümkün değildir. Gensoruyu veren kadro, hayat pahalılığını mı önleyecek, ekonominin istikrarını mı sağlayacak, paramızın değerini mi artıracak?

Bu kadroyu biz de tanıyoruz, millet de tanıyor. 14 Ekim seçimlerinden sonra bu kadroya Gensoru veren olmadı. Niçin gittiler ve şimdi ne yapmak istiyorlar?

Değerli arkadaşlarım, 79 Kasımın şartları asgarisinden bugünden daha kötüydü. Meclis aritmetiği ise hiç değişmedi. Bu hükümet tarzı, kurulabilen en iyi çözüm idi o şartlar içerisinde; aksini düşünmek abes olur. Çünkü, daha iyi çözüm imkânları varken kötüyü tercih etmiş olmak mümkün değildir.

Şimdi Sayın Ecevit, «AP - MSP ve CHP» diyor. Biz Cumhuriyet Halk Partisinin tek başına iktidarını da yaşamış bulunuyoruz. Böyle bir kompozisyona biz ancak birilerini düşünerek, Allah kolaylık versin, deriz. Ancak bu teklifi Cumhuriyet Halk Partisinin bir uzlaşma gayreti olarak takdim etmeniz mümkün değildir. Bu teklif bir manevradır, bir siyasi manevradır; ancak öyle sanıyorum ki, durum muhakemesi iyi yapılabilmiş değildir.

Ayrıca şu noktayı da ifade edeyim ki, Sayın Ecevit müsterih olsunlar, Cumhuriyet Halk Partisinin yöneticileri müsterih olsunlar, millet kendilerini hiç bir zaman çaresiz bırakıp hükümet yapmayacaktır. Eğer aksini düşünüyorlarsa, hiç bir bahane ileri sürmeden, ortada kalan tek alternatifi tercih etmeleri ve erken seçime «evet» demeleri gerekir.

Bizim de Milliyetçi Hareket Partisi olarak 1977 seçimlerinden bu yana gerek siyasi kadroların, gerekse mevcut siyasi kadroların Türkiye'nin meselelerine bakışlarındaki açılardan değişmemiş olmasını dikkate alarak, bu değişmezliğe karşı Türk kamuoyunun son bir kaç yıl içerisinde çok süratli hadiseler ve değişmelere maruz kaldığını düşünerek ve Meclisin

millette beliren değişiklikleri, temayülleri tam anlamıyla Mecliste aksettirebildiği ölçüde başarılı olabileceği kanaatinde hareketle, erken seçime gitmek zuretinden bahsetmiş idik, hâlâ bu zurettenden bahsediyoruz.

Nasıl kısmi Senato seçimleri sonunda Hükümet hakkında hiç bir Gensoru verilmediği halde, kısmi Senato seçimlerinden çıkan neticeyi Cumhuriyet Halk Partisinin yöneticileri «Millet bizi istemiyor, öyle ise biz ayrılalım» diye değerlendirdi iseler, bugün de millet kendi yeni temayüllerinin Meclise aksetmesini istiyor.

BAŞKAN — Toparlayın Sayın Kösoğlu.

NEVZAT KÖSOĞLU (Devamla) — Bundan çekinmek, buna bazı bahaneler aramak, Türkiye'nin bugünkü sıkışık ortamında çok fazla kötü manasında politikacılık yapmak olur.

Seçim güvenliğinden şikâyet etmekteki haklılığınızı kabul etmiyorum. Bundan evvel geçirdiğimiz iki seçim döneminde de, başta Cumhuriyet Halk Partisi, seçim güvenliğinin olmadığından ve Türkiye'de kâanın gövdeyi götürceğinden bahsettiler; ama onların bütün bu beyanlarına rağmen, Türk Milleti geçirdiği her iki seçimde de, siyasi havanın bütün gerginliğine rağmen, demokratik terbiyesini gösterdi ve Allah'a şükür hiç bir hadise olmadı denilebilecek ölçüler içerisinde seçimlerin neticesine ulaşıldı.

Netice olarak, Türkiye'ye daha güzel günler vaat etmek istiyor isek, küçük parti hesaplarından vaz geçelim. Demokrasi, millet iradesinin mümkün olduğu kadar taze heyecanları ve tezahür etmesiyle tam gerçekleşir. Millete gidelim, millettten güç alalım; o zaman birbirimizle daha rahat konuşma imkânlarını bulmuş oluruz. O zaman, inanıyorum ki, demokratik imkânlar içerisinde Meclis. karşısına çıkan her problemi çözebilir.

Bu düşünceler içerisinde Yüce Heyetinize tekrar saygılar sunuyorum. (AP ve MHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN — Teşekkür ederim Sayın Kösoğlu.

Milli Selâmet Partisi Grubu adına Sayın Recai Kutan, buyurun.

ORHAN BİRGİT (İstanbul) — Sayın Başkan, Sayın Sözcü, Türkiye Büyük Millet Meclisinin son toplantısında, sıkıyönetimle ilgili görüşmelerde Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına konuşan bana, söylemediğim sözleri yüklemek istediler.

Bu konuda MSP sözcüsünden sonra bir açıklama yapmak istiyorum.

BAŞKAN — 70 nci maddeye göre söz istiyorsunuz. Tutanakları getirteceğim, çünkü benim dikkatimden kaçmış olabilir, böyle bir şeye ben şahit olmadım.

Buyurun Sayın Kutan, süreniz 20 dakika.

MSP GRUBU ADINA MEHMET RECAİ KUTAN (Malatya) — Sayın Başkan, muhterem milletvekilleri, Meclise sunulmuş olan Gensoru önergesi hakkında MSP Grubunun görüşlerini arz etmek üzere huzurlarınızdayım; bu vesile ile muhterem heyetinizi şahsım ve grubum adına hürmetle selamlıyorum.

Muhterem milletvekilleri, ülkemiz takriben üç yıldan beri her geçen gün biraz daha ağırlaşan çok ciddi sıkıntılarının ve bunalımlarının içerisindeyiz. Bir yandan anarşi, terör, bölücülük hadiseleri, öbür yandan iktisadi sıkıntılar, enflasyon, zamlar, geçim sıkıntısı, ardarda yapılan devalüasyonlar...

Bugün ülkemiz, bir uçtan bir uca maalesef bu anarşi ve geçim sıkıntısının yükü altındadır ve vatandaşlarımız her yerde «Bu gidişin sonu ne olacak?» diye bir kötümserlik havasının içine maalesef girmiş durumdadır.

Bilindiği gibi, 1977 yılından bu yana geçen üç yıllık süre zarfında 22 ay süre ile Cumhuriyet Halk Partisi ve takriben yedi buçuk aydan beri de Adalet Partisi iktidardadır. Her iki partinin iktidarları döneminde, üzümler ifade edeyim ki, gerek anarşik hadiselerde, gerek ekonomik sıkıntılarda her hangi bir eksilme, azalma olmamış, her geçen gün bu sıkıntılar biraz daha artmıştır.

Bu üç yıllık süre zarfında 22 ay süre ile Cumhuriyet Halk Partisi iktidarda iken, Adalet Partisi bu iktidar hakkında bazı suçlamalarda, bazı iddialarda bulunmuştur. Şu anda önümüze getirilen Gensoru önergesi ile Cumhuriyet Halk Partisi de, yedi buçuk aydan beri takriben, iktidarda bulunan Adalet Partisi iktidarı hakkında bazı iddialarda, bazı suçlamalarda bulunmaktadır.

Konuşmamın başında bir hususu, bilhassa altını çizerek tespit etmek, belirtmek istiyorum: Gerek Adalet Partisinin vaktiyle Cumhuriyet Halk Partisi iktidarı, gerekse şimdi Cumhuriyet Halk Partisinin Adalet Partisi iktidarı hakkında söylemiş olduğu sözler arasında şayanı hayret bir benzerlik ve paralellik vardır. Uygun görürseniz, şimdi, «Acaba Cumhuriyet Halk Partisi, bu Gensoru Önergesiyle ne iddialarda bulunuyor; bundan evvel Adalet Partisi, o devrin iktidarı Cumhuriyet Halk Partisi Hükümeti hak-

kında neler söylemiştir?» bunlar hakkında size, kendi beyanlarıyla bilgi arz etmek istiyorum.

Bu Gensoruda Cumhuriyet Halk Partisi anarşiyile ilgili olarak diyor ki, «Adalet Partisi iktidarı döneminde can güvenliği, iç güvenlik kalmamıştır, yok olmuştur. Kurtarılmış bölgeler rezaletine son verilecekti, maalesef son verilmemiştir. Terör, yaygın kitle terörüne dönüşmüştür. Şehirler ve devlet daireleri kurtarılmış bölgeler haline getirilmiştir. Mezhep ayrımcılığı, her türlü bölücülük, iktidar eliyle yaygınlaşıp, derinleşmiştir. Can kaygusuyla iç göç başlamıştır. Hastanelerde bile can güvenliği kalmamıştır..»

Bu Gensoruda ekonomik meselelerle ilgili olarak, «Enflasyonun hızı kesilmemiştir, yokluklar sona ermemiştir. Yatırımlar maalesef hızlanmamış, başlamamış, üretim artmamıştır. Ard arda gelen korkunç zamlar vardır. Vatandaşların büyük bir kesimi hızla yoksullaşmakta, sermaye sınırlı ellerde toplanmakta, sömürü yaygınlaşmaktadır. Fiyatlar ve zamlar serbest bırakılmıştır.

Türk ekonomisinin geleceğini güvence altına almadan, Avrupa Ekonomik Topluluğu ile Ortak Pazaraya tam üyelik için başvuruda bulunulmuştur. Toplumumuzun, cemiyetimizin değer ölçüleri tahrip edilmektedir. Ahlak bunalımı körüklenmektedir.»

Acaba 1979, 14 Ekiminden önce, yani seçimlerden önce, Adalet Partisi Cumhuriyet Halk Partisi iktidarı için neler söylüyor idi? Şimdi 14 Ekim 1979 seçimlerinden evvel Adalet Partisi tarafından bastırılan ve binlerle bastırılıp dağıtılan küçük broşürlerdeki iddiaları size nakletmek istiyorum.

Adalet Partisi bu broşürlerde diyor ki : «Bu hükümet, ülkede kanun ve nizam hâkimiyetini, can ve mal güvenliğini sağlayamamıştır.

Bu hükümet döneminde anarşi, yıkıcılık, bölücülük çığ gibi büyümüş, ülkenin her köşesine yayılmıştır.

Bu hükümet, ülkeyi kan denizine çevirmiştir, kan denizinin içinde oturmaktadır.

Bu hükümet, anarşi ve bölücülük karşısında Anayasa ve kanunları uygulamamış, devleti işletmemiştir.

Bu hükümet, anarşiye karşı doğru teşhis koymamış, devletin teşhisine itibar etmemiş, tedbir ve çare aramamıştır.

Bu hükümet, bir avuç eşkiyanın Türk Devleti ve Türk Milletiyle oynamasına fırsat vermiştir.

Bu hükümet, ülkeyi sıkıyönetime mecbur hale getirmiştir.

Bu hükümet döneminde yapan yaptığıyla kalmıştır, cinayetlerin failleri meçhul kalmıştır.

Bu hükümet döneminde ülkeye görülmemiş ölçüde silah kaçırılmıştır.»

Adalet Partisinin bu broşürlerinde ekonomiyle ilgili olarak da şunlar ifade ediliyor :

«Bu hükümet, yaptığı zamlarla ülkeyi dünya pahalılık şampiyonu yapmıştır, ülkeyi görülmemiş bir enflasyonun içerisine sokmuştur.» Adalet Partisi ifade ediyor bunu.

«Bu hükümet, milleti yokluğa, kuyruğa, kıtlığa ve karaborsaya mahkûm etmiştir.

Bu hükümet parayı pul haline getirmiştir.

Bu hükümet döneminde işsizlik artmıştır.

Bu hükümet orta gelirli vatandaş grubunu çökertmiştir. Memur, işçi, köylü, esnaf, emekli, dul ve yetim gibi dar ve sabit gelirlileri görülmemiş şekilde ezmiştir. Fakir daha fakir, zengin daha zengin olmuştur.» Adalet Partisinin broşüründen naklediyorum.

«Bu hükümet döneminde protestolar ve iflaslar artmış, piyasa tam bir keşmekeşin içerisine düşürülmüştür. Bu hükümet, ülkenin mali idaresini IMF'nin eline bırakmış, parayı pula çevirmiştir.»

Adalet Partisi broşüründen naklediyorum.

«Hükümet, memurlarda kemerlerini sıkacak delik bırakmamıştır. Yapılan zamlar ve devalüasyonlar, memurdan, işçiden, emekli, yetim, dul ve bütün sabit gelirlilerden bir şeyler alıp götürmüştür. Olan hep bordro mahkûmlarına olmuştur. Çarşı pazar, sabit gelirliler için âdeta fırına dönmüştür. 1977'de 300 liraya dolan file bugün 1 000 liraya dolmamaktadır. Kiralar arşualaya çıkmıştır. Dün bir ev sahibi, otomobil sahibi olabilen memurlar için bugün bunlar çölde görülen serap haline gelmiştir. Bugün ortalama memur maaşıyla ancak 3 çift ayakkabı alınabilmektedir. Memurlara fitre ve zekât vermenin uygun düşüp düşmeyeceği, Diyanet İşleri Başkanlığından bu Hükümet döneminde sorulmuştur.»

Bunu da gene Adalet Partisinin broşüründen naklediyorum.

«Bu Hükümet, tek kelime ile sabit gelirlileri yakmıştır.

Bu Hükümet TRT'yi tarafsız olmaktan çıkarmış, kendi meddahi haline getirmiştir. Bu Hükümet döneminde dış meselelerimiz askıda bırakılmıştır.

Bu Hükümet, harp sanayiine gereken önemi vermemiştir.

Bu Hükümet, alabildiğine partizanlık yapmıştır.

Bu Hükümet, hiç bir vaadini yerine getirmemiştir. Her dediğinin aksi olmuştur.»

Evet, 14 Ekim 1979 öncesi Adalet Partisi, Cumhuriyet Halk Partisi hakkında, onun iktidarı hakkında bu sözleri söylüyordu. Yüzbinlerle basılan bu kitapçıklarla bu görüşler bütün Türkiye sathına yayılıyordu.

Muhterem arkadaşlarım, konuşmamın başında bir tespiti bilhassa huzurlarınıza getirmiştim. Adalet Partisinin ve Cumhuriyet Halk Partisinin karşılıklı olarak birbirleri hakkında söyledikleri sözler hakkında benzerlik ve paralellik, hakikaten % 90 ölçüde iddialar birbirine intibak etmektedir. Adalet Partisi 1979'da söylediği sözlerle şimdi kendi iktidarını da tarif etmiştir, tenkit etmektedir.

Adalet Partisi tarafından dağıtılan bu broşürlerde sadece bunlar anlatılmıyor, ilaveten, mesela Cumhuriyet Halk Partisi Hükümetinin siyasi rüşvetle, ah-lâki olmayan metotlarla; adam ayartma, bakanlık koltuğu karşılığında adam satın alma, plaj motellerinde pazarlıklarla kurulduğu iddialarına da büyük ağırlık verilmiştir. Bu iddiaların doğruluğunu elbet-teki ispat, iddia edenlere düşer, ancak bu iddialar kadar üzücü ve düşündürücü diğer bir gerçek daha vardır. Bu çirkin iddialara muhatap olan zevatın bir kısmı âlâyı vâlâ ile yuvaya döndü beyanlarıyla kucaklanarak, sarmaş dolaş olunarak AP'ye kabul edilmişlerdir. (CHP sıralarından alkışlar) Her halde siyasi hayatımızdaki sıkıntı ve bunalımların en önde gelen sebeplerinden birisi de bu tip davranışlardır.

Bütün bunlar göstermektedir ki, muhterem milletvekilleri, Meclislerimizde sandalye sayıları büyük olan bu iki parti gelişmelerini birbirilerine hücumda, itham ve isnatlarda bulmaktadırlar. Bu mücadeleyi, bu horoz döğüşünü canlı tutmakta partileri için fayda görmekte dirler, siyasi hayatımızdaki sıkıntı ve bunalımların diğer bir sebebi de işte bu yanlış tutumdur.

AHMET SAYIN (Burdur) — Ya siz ne yapıyorsunuz?

MEHMET RECAİ KUTAN (Devamla) — Ne yaptığımızı şimdi size anlatacağız.

BAŞKAN — Karşılıklı konuşmayın.

MEHMET RECAİ KUTAN (Devamla) — Yukarıda muhterem heyetinize takdim ettiğim Adalet Partisi ve Cumhuriyet Halk Partisinin iddiaları ne ölçüde doğrudur? Bizim kanaatimize göre % 90 ölçüde doğrudur. Hangi dönem için doğrudur bu iddialar? Hem 7 aylık Adalet Partisi dönemi için, hem de 22 aylık Cumhuriyet Halk Partisi dönemi için. Adalet Partisi ve Cumhuriyet Halk Partisinin karşılıklı olarak birbirlerine söylemiş oldukları sözler

hakikatte bir ayna mahiyetindedir. Bu aynada her iki parti de kendilerini görmekte ve kendilerini tarif etmektedirler.

Muhterem milletvekilleri, bu Gensoruya muhatap olan Adalet Partisi Hükümeti acaba Türkiye'nin meselelerine nasıl bakıyor. Bu husustaki görüşlerimizi de muhterem heyetinize arz etmek istiyorum.

Bu Hükümetin kendine has enteresan bir mantığı var. Türkiye'nin dertlerini sayıp sıralıyorlar. Arkadaş Türkiye'de anarşi var mı? Var. Bölücülük her geçen gün artıyor mu? Artıyor. Fiyatlar boyuna artıyor mu, sıkıntı var mı, yokluk var mı, kıtlık var mı? Bütün bunları saydıktan sonra ardından: «Öyleyse tek çözüm bizim ortaya getirdiğimiz çözümdür. Akıl için yol tektir, eğer bunun dışında bir görüşü olan bir Allah'ın kulu varsa, çıksın bunun dışındaki görüşlerini ortaya atsınlar» diyorlar.

Muhterem arkadaşlarım, vaktiyle solcuların da böyle bir yanlış mantığı vardı. Onlar da Türkiye'deki haksızlıkları, zulümleri sayıyorlardı. «Bunlar var mı? Var, öyleyse gelin sosyalist olalım, solcu olalım» diyorlardı.

Muhterem arkadaşlarım, biz de diyoruz ki; bu mantık yanlıştır, bu mantık eksiktir. Eğer getirdiğiniz bir teklifin isabetli, doğru olduğunu ispat etmek istiyorsanız, mantiki olarak şu 3 suale cevap vermek durumundasınız.

Diyelim ki, Hükümet devalüasyon yaptı, diyelim ki, Hükümet KİT mamullerine habire üst üste zamlar yaptı İşte bu 3 suale eğer doğru olarak cevap verilir ise, bu icraatı müdafaa etmek mümkündür. Soruyoruz kendilerine, bu icraatı niçin yaptınız; makul bir gerekçe ortaya koyulamıyor. Niçin bu şekilde yaptınız, bunun da makul bir cevabı yok. Niçin bu zamanda yaptınız, belki şimdi değil de 6 ay sonra yapmak Türkiye'nin menfaatlerine elverişliydi. Bunlardan hiç birinin cevabını yapılan icraatın izahı sırasında maalesef göremiyoruz.

Adalet Partisi iktidarı her vesileyle ifade ediyor ki, gerek Türkiye'nin anarşi meselelerinde, gerek ekonomik meselelerde çok cesur adımlar atmışlardır. Doğrudur, hakikaten Adalet Partisi Hükümeti yalnız başına iktidara gelmiş olabilse idi, kendi gücüyle, bundan daha öteye cesur adımlar atması mümkün değildi. Bir gecede 67'ye yakın valiyi değiştirmek, şu kadar emniyet müdürünü değiştirmek, yüzde yüzü geçen devalüasyonlar, ardarda zamlar yapabilmek, bu kadar yetkileri hakikaten çok büyük cesaretle, efendim benim arkamda destekler var, acaba beni

destekleyenler buna ne diyorlar, bunun da en ufak bir endişesini duymadan, kendi icraatını bütün gücüyle yapmıştır. Ve yaptıktan sonra da iddia etmektedir ki, bu yapılanlar aklın gereğidir, iktisat ilminin gereğidir.

Muhterem arkadaşlarım, bu ne biçim iktisat ilmidir ki, kerameti kendinden menkul bir sürü profesörler, kendine ilim adamı sıfatını yakıştıranlar ortaya çıkıyorlar, birileri diyor ki, efendim ilmi olarak bu yanlıştır; öbürü diyor ki, bu doğrudur. Bunların ilmi gerçeğe aslında yakından uzaktan alakası yoktur ve kanaatımıza göre, yapılmış olan bu icraatın çok büyük kısmı maalesef yanlış olarak alınmış tedbirlerdir.

Muhterem arkadaşlarım, Adalet Partisi İktidarının 7 aylık icraatını elbette uzun uzun size sayıp dökmeye vaktim müsait değil. Ancak, izin verirseniz bu icraatın bazı anakesitlerini size takdim etmek istiyorum.

Anarşi ile ilgili olarak hakikaten iddia edildiği gibi Türkiye'de Cumhuriyet Halk Partisi döneminde de, Adalet Partisi iktidarı döneminde de iç göç başlamıştır ve halen devam etmektedir. Türkiye'nin pek çok yerinde haraç alınmaktadır. Mahalleler paylaşılmıştır, kurtarılmış bölgeler maskaralığı devam etmektedir. Uzun sözün kısası, şimdi size, geçtiğimiz 4 - 5 ay, 6 ay evvelin değil, Haziran ayının anarşi tablosunu takdim etmek istiyorum.

1 Haziranda : 10 ölü, 15 yaralı, 1 Makine Kimyaya ait deponun soygunu, 4 bombalama hadisesi, 3 emniyet mensubunun öldürülmesi, 3 emniyet mensubunun yaralanması.

12 Haziranda : 10 ölü, 7 yaralı, 5 soygun, 3 bombalama, 2 emniyet mensubunun yaralanması.

16 Haziranda : 6 ölü, 10 yaralı, 3 emniyet mensubu ve askerinin öldürülmesi, 5 yaralı.

17 Haziranda : 18 ölü, 17 yaralı, 2 soygun, 1 bombalama, 1 emniyet mensubunun yaralanması.

21 Haziranda : 15 ölü, 16 yaralı, 1 soygun, 1 emniyet mensubunun öldürülmesi ve 23 günde 195 ölü, 273 yaralı. Yani 23 günde tam 468 kişi kurşunlanmış, ortalama olarak günde 20 kişi kurşunlanmış ve (Takdiri İlahi) bunlardan 9 tanesi hayatını kaybetmiş.

Şimdi Adalet Partisinden arkadaşlarıma soruyorum, insafla cevap versinler; bu anarşi tablosundan memnun musunuz ve bu tutumla bu anarşi hadisesinin halledilebileceğine samimi olarak inanıyor musunuz? Eminim ki, kardeşlerimiz, kalplerinden «biz

de bu tablodan memnun değiliz ve gidişi tasvip etmiyoruz» demektedirler.

Muhterem arkadaşlarım, iktisadi faaliyetlerle ilgili olarak Hükümet, «Fiyatlar kontrol altına alındı, enflasyon canavarı durduruldu, dizginlendi» demektedir ve bunu her vesile ile ifade etmektedir.

Hükümetimiz böyle diyor ama, acaba vatandaşlarımız ne diyor? Vatandaşlarımız diyorlar ki, «Eğer büyüklerimiz böyle diyorlarsa, yani iktisadi sıkıntılar önledi, enflasyon canavarı dizginlendi» diyorlarsa, tabii büyüklerimizin dediği doğrudur.

BAŞKAN — Sayın Kutan, lütfen konuşmanızı toparlayınız.

MEHMET RECAİ KUTAN (Devamla) — Diyorlar da, ardından da şu fıkrayı anlatıyorlar : Adamin birisi yolda şok geçirmiş, öldü diye kendisini morga götürmüşler. Morgun serinliğinde bir müddet sonra kendine gelmiş, «Ben neredeyim, niye buradayım» deyince; «Burası morg, sen öldün arkadaş» demişler. «Bak kardeşim, yahu ben ölmedim, ben hayatayım, diriyim» deyince, oradaki bekçi, «Yat aşağı ulan; doktor sana ölü dedi, sen doktordan daha mı iyi bileceksin.» Vatandaşlar, «Eğer büyüklerimiz böyle diyorlarsa, hakikaten enflasyon dizginlenmiştir, zaten bizim böyle şeylere aklımız ermez. Her ne hikmetse çok geç neşredilen Devlet İstatistik Enstitüsünün geçim endeksleri ve ne hikmetse bir süreden beri hiç neşredilmeyen Ticaret Bakanlığının endekslerinden biz anlamayız ama, çarşıdan, pazardan çok iyi anlıyoruz» diyorlar. Ve ardından da diyorlar ki, «Arkadaş siz iktidara geldiğinizde ekmek 4 lira idi, 15 liraya çıktı. Şeker 17 lira idi, 60 liraya çıktı. Motorin 930 kuruştı, 26 liraya çıktı. Otobüs Ankara - Malatya arası 300 lira idi 610 liraya çıktı. Uçak Ankara - İstanbul arası 1 500 lira idi 3 250 liraya çıktı.

BAŞKAN — Lütfen toparlayın konuşmanızı, müddetiniz dolmuştur.

MEHMET RECAİ KUTAN (Devamla) — Muhterem arkadaşlarım, «Orta gelir grubunu temel direk yapacağız» iddiası ile ortaya çıktı, sayenizde bir mühendis, bir iktisatçı, bir subay, yani eskinin orta sınıfı dediğimiz her hangi bir vatandaş, artık bunun arabası olamaz, mütevazı bir daire edinemez, kaloriferli dairede oturamaz, yaz tatiline gidemez, hastalık, sağlık için 3 - 5 kuruş tasarruf edemez, uçağa binemez. Böylece sayenizde orta sınıf yok oldu, bugün ya çok zengin var, ya çok fakir var.

Muhterem arkadaşlarım, Doğu ve Güneydoğu Anadolu'da maalesef vaktiyle başlatılmış olan yatırımlar çok büyük ölçüde iptal edilmiş durumdadır.

Daha fazla uzun boylu izahat için vaktim yok, ancak netice olarak diyorum ki, muhterem arkadaşlarım, bugün Türkiye'de iki zihniyet mücadele halindedir. Bunlardan bir zihniyet Tanzimattan başlayarak «Jön Türk», «İttihat ve Terakki» devri ve sonunda tarihi gelişim içerisinde bir «Cumhuriyet Halk Partisi mektebi ekolu» olmuştur. İster bu ekolün kendi mensupları, ister adı şu veya bu hatta Cumhuriyet Halk Partisiyle şu anda mücadele, kavga halinde olsun, diğer partiler, Cumhuriyet Halk Partisi ekolünün mezunlarıdır. Bunların Batı kulüp kafaları ve zihniyetleriyle Türkiye'nin hiç bir meselesini halletmek mümkün değildir. Onun için her vesile ile diyoruz ki, Cumhuriyet Halk Partisi ve Adalet Partisi zihniyetleri temelde tıpatıp birbirinin aynı olan iki zihniyettir. Mutlaka bu yanlış zihniyetleri terk etmeye, milli görüş zihniyetine dönmeye ve bu görüşle Türkiye'nin meselelerini halletmeye mecburuz. (MSP sıralarından alkışlar)

Şimdi arkadaşlarımız sorabilirler, diyebilirler ki: «Şu milli görüşün hizmetkârı olmaktan şeref duyduğunu iddia eden Milli Selâmette ne keramet var?» Bu kürsüden bütün millete açıkça ilan ediyoruz: Keramet Milli Selâmet Partisinde değil, selamet Hak'ka bağlıktadır; kim ki Hak'ka bağlıdır, o bu meseleleri mutlaka halledebilecek güçtedir.

Muhterem arkadaşlarım, diyoruz ki, şu Gensonu Önergesi, Türkiye'nin hayati önem atfettiğimiz bazı pek çok meselesinin görüşülmesine yardımcı olabilecektir. Bu itibarla bu Gensoru Önergesinin gündeme alınması uygun olur kanaatindeyiz. Bu kanaatle hepimizi saygıyla selamlıyorum ve bu görüşmelerin aziz milletimizin saadet ve selametine vesile olmasını Cenab-ı Hak'tan niyaz ediyorum.

BAŞKAN — Teşekkür ederim Sayın Kutan.

Adalet Partisi Grubu adına Sayın Aygün, buyurun efendim. Süreniz 20 dakikadır.

AP GRUBU ADINA OĞUZ AYGÜN (Ankara) — Muhterem Başkan, muhterem milletvekili arkadaşlarım; huzurlarınıza, Sayın Demirel Hükümeti hakkında açılması istenen bir Gensorunun gündeme alınıp alınmaması hususunda Adalet Partisi Millet Meclisi Grubunun görüşlerini arz etmek üzere çıkmış bulunuyorum.

Verilmiş olan Gensorunun gerekçesini huzurlarınızda okudular. Ben, gerekçenin tarafınızdan bildirildiğini kabul ederek, bu gerekçe üzerinde beyanlarda bulunmadan önce, bu Hükümetin, yani hakkında

Gensoru açılması istenen Hükümetin kuruluşuna ait geçmiş tarihi çok özet olarak hafızalarınızda canlandırmak istiyorum. Yani bu Hükümet nasıl kurulmuştur? Her ne kadar hafızayı beşer nisyan ile malul ise de, geçen zaman bir yılı aşmamıştır. Binaenaleyh artık bu nisyanın geçen zaman ile mazur gösterilmesi mümkün değildir. Onun için hafızalarda yaşadığını kabul ederek, ama hatırlatabilmiş olmak için, huzurlarınızda kısaca değinmek istiyorum.

Muhterem arkadaşlarım, değerli milletvekilleri, 14 Ekim 1979 tarihinde bir Senato kısmi seçimi ve Millet Meclisi ara seçimi yapıldı. Bu seçim neticelerinden sonra Cumhuriyet Halk Partisinin başında bulunduğu Hükümet, Hükümetten çekilmeyi uygun buldu ve Riyaseticumhura göndermiş olduğu bir mektup ile Sayın Başbakan Ecevit Hükümetten çekildiğini beyan etti. O beyanı şimdi huzurlarınızda burada bir kere daha dile getireceğim. Çünkü o beyanında Sayın Ecevit bir tespit yapmış bulunmaktadır.

Sayın Ecevit, Sayın Korutürk'e göndermiş olduğu istifa mektubunda, telgrafında : «14 Ekim seçimlerinin sonuçları ve bu sonuçların Millet Meclisine yansımaları, bir Hükümet değişikliğini gerekli kılmaktadır. Bu nedenle Bakanlar Kurulu istifasını yüksek tasviplerinize saygıyla sunarım» diyor, seçimden 4 gün sonra. Yani Sayın Ecevit, seçim neticelerinin kendisini iktidarda bırakmayacak şekilde tecelli etmiş olduğunu resmen kayıtlara geçirerek kabul etmiş bulunuyor.

Cumhuriyet Halk Partisi Hükümeti, Mecliste tarafımızdan bir muameleye, bir Parlamento muamelesine tabi tutularak hükümetten uzaklaştırılmış değildir. Seçim neticeleri Cumhuriyet Halk Partisi tarafından kabul edilmiş ve bu kabulün sonucuna saygılı olmuşlar ve hükümetten çekilmişlerdir.

Grubu bulunan diğer iki siyasi parti; Milli Selâmet Partisi ve Milliyetçi Hareket Partisi de, kamuoyuna deklare ettikleri beyanlarıyla, Adalet Partisi tarafından kurulacak olan bir hükümeti destekleyeceklerini söylemişlerdir. Bu desteği kayıtsız ve şartsız yapacaklarını da ifade etmişlerdir.

İşte muhterem arkadaşlarım, biz de dahil, aziz milletimizin vermiş olduğu hükmü o tarihte bütün siyasi partiler ittifaken kabul etmişlerdir. Demek ki, 14 Ekim seçimlerinden sonra bütün siyasi partilerin ittifakıyla Adalet Partisi hükümet olma zorunda kalmıştır.

Adalet Partisi, o günkü şartları bilmesine rağmen, Türkiye'nin nasıl vahim bir noktada bulunduğunu bilmesine rağmen, bu hükümet görevinden kaç-

mamış, bugüne kadar kaderinin kendisine vermiş olduğu, bir bakıma güçlük, fakat bir bakıma şerefle gurur veren bir görevi bir kere daha omuzlamak zevkini, şerefini taşıyarak göreve talip olmuştur.

Şimdi muhterem arkadaşlarım, o tarihten bu yana geçen zaman içerisinde ne değişmiştir? Ne değişmiştir ki, bugün Cumhuriyet Halk Partisinin Sayın Genel Başkanı ve 111 arkadaşının vermiş olduğu bir Gensoruyla Adalet Partisinin Hükümeti işbaşından uzaklaştırılmak istenmekte, bir Gensoruyla düşürülmek istenmektedir?

Muhterem arkadaşlarım, evvela şunu ifade etmek lazımdır : Bu gerekçede ifade edilen hususların hepsi, gerekçenin lisanından da anlaşıldığı veçhile, o tarihte mevcut bulunmaktaydı. Bunların hiçbirisi o tarihten sonra ihdas edilmiştir, var olmuştur diye bir beyan bu gerekçenin içinde yoktur. Yani, gerekçede «Şunlar, şunlar vardı, bunlar devam etmektedir» diye bir şikâyet var. Yani, Adalet Partisine yapılan suçlama, «Neden bunları devraldıktan sonra bunları ortadan kaldırmadınız» denmektedir. Aslında bunun dışında bir ithamın burada mevcut olmadığı gerekçeden görülmektedir. Onun için huzurlarınızda tekrar gerekçeyi tek tek okuyarak zamanı bununla doldurmak istemiyorum.

Şimdi muhterem arkadaşlarım, eğer 14 Ekim tarihinde bu millet emrini kabul eden siyasi partiler ittifak edip de bir seçime gitmiş olsalardı ne olurdu? Ki, bu muamele bize kalırsa o zaman ikmal edilmemiş bir yarım muamele olarak durmaktadır. Eğer o tarihte bir seçim yapılmış olsaydı, bizim hesabımıza göre 300 civarında Adalet Partisi milletvekili bugün şu sıraları doldurmuş bulunacaktı. (CHP sıralarından gülüşmeler.)

ADNAN KESKİN (Denizli) — Çok güzel, tam Demirel'in hesabı.

OĞUZ AYGÜN (Devamla) — Muhterem arkadaşlarım, şimdi oraya geleceğim tabii. Eğer bunda sizin aksine bir kanaatiniz varsa, biz hemen ilave edelim, biz bugün de aynı iddianın içindeyiz. Bugün de aynı duygu ve düşüncelerle doluyuz ve onun içindir ki, size diyoruz ki, geliniz, mademki aksi kanaatesiniz, mademki Adalet Partisi o günden bugüne de çok puan kaybetmiştir, itibar kaybetmiştir, geliniz seçim yapalım, millet sizin bu güzel kanaatinizi tespit ve teyit etsin veyahut bizim idialarımızı kabul etsin. (AP sıralarından «Bravo» sesleri, alkışlar.) Dünyanın her yerinde bu tip münakaşaların tek halledileceği yer millet reyidir. Onun için, millet reyiyile halledilecek bir meseleyi burada slogan atarak, bir-

takım laflar söyleyerek, birtakım çıkışlarla, birtakım itirazlarla halletmek mümkün değildir.

TEMEL ATEŞ (Ordu) — Başka demagoji çeşitlerini saymadın.

OĞUZ AYGÜN (Devamla) — Ne söylemeniz boştur. «Efendim, sen söylüyorsun, seninki boş değil mi?» diyeceksiniz, boş değil muhterem arkadaşlarım; çünkü, ben sözlerimin hemen arkasından seçim teklifini getiriyorum karşınıza.

ORHAN SEZAL (Kahramanmaraş) — Silahların gölgesinde seçim.

OĞUZ AYGÜN (Devamla) — Şimdi değerli arkadaşlarım, burada sırası gelmişken hemen söyleyeyim, CHP'nin sayın sözcüsü Coşkun Karagözoğlu arkadaşımız burada bir tablo çizdi ve bu tabloyu sergilerken de, benim kanaatime göre inanmadığı birtakım beyanlarda bulundu. Ama ben bunların hepsini, inandığını kabul ederek söylüyorum. Eğer Sayın Karagözoğlu arkadaşım sizin dilinizde değerini bulan CHP'nin bu kanaati doğruysa, bugün tablo bu kadar vahim, bu kadar ağır, bu kadar korkunç ise, geliniz gidelim millete, millet bu tabloyu görmektedir, millet şahidiniz olarak sizi iktidara getirsin. (AP sıralarından «Bravo» sesler, alkışlar)

ADNAN KESKİN (Denizli) — Nevşehir Valisiyle mi gidelim, Devletin başındaki eşkiyalarla mı gidelim Sayın Aygün?

OĞUZ AYGÜN (Devamla) — Sonra Sayın Karagözoğlu öyle bir tablo çizdi ki, çok başarılı imiş CHP iktidarı da, âdeta bu görüntüyü vermeye çalıştı. Değerli arkadaşlarım, tekrar dönüş yaparak söylüyorum : Eğer çok başarılı idi ise, 21 - 22 aylık icratından sonra, aziz milletimiz; her şeyi gören, her şeyi değerlendiren, şaşmaz terazisinde her türlü kararı fevkalâde isabetli olarak veren aziz milletimiz neden sizi 14 Ekimde iktidardan düşmeye mahkûm etti? Demek ki değerli arkadaşlarım, biz sizi Mecliste düşürmediğimiz halde, siz bunu da kabullendiniz ve bir Meclis muamelesine maruz kalmadan - altını çizerek tekrar söylüyorum - iktidarı bırakıp gittiniz. Acaba o gün yanlış değerlendirme mi yaptınız, yoksa o günden bugüne başka ilhamlar mı geldi size?

Sonra burada bir hususu değerlendirmek istiyorum, bir başka sayın hatip de aynı şeye değindi. Bu esnaf ve çiftçi kredileri için Adalet Partisine yaptığınız bir atıf vardır. Yanlıştır. Esnaf ve çiftçi kredilerinin faiz hadlerinin artmayacağı bizim taahhüdümüzdür, hem de Sayın Genel Başkanımızın ağzından taahhüdümüzdür.

Şimdi muhterem arkadaşlarım, gene Sayın Karagözoğlu'ndan bahsetmişken, konuşmasındaki bir iki hususa daha değineyim. Sayın Karagözoğlu Hükümeti taraf tutmakla itham ediyor. Değerli arkadaşlarım, bu ithamı yapan Sayın Karagözoğlu bundan sonra da kalkıyor diyor ki, «hapishanelerde sağ ve solun her gün çatışmalarına Türkiye şahit olmaktadır.»

Şimdi Sayın Karagözoğlu, bu ikisi birbirini tutmadı. Hem Hükümet taraf tutacak, hem de hapishaneleri sağcı ve solcular beraber dolduracak, sağcı ve solcunun beraber doldurmuş olması, Hükümetin tarafsızlığının en açık delilidir, en bariz delilidir.

Efendim, «bizim zamanımızda yok muydu?» diyeceksiniz. Sizin zamanımızda tevkifler yoktu ki hapishaneler dolsun.

Muhterem arkadaşlarım, bu Gensoru bir garabet örneğidir, kelimenin tam manasıyla bu Gensoru bir garabet örneğidir. Esprisiyle, siyasi havasıyla bir garabet örneğidir. Bakın neden.

NURETTİN KARSU (Erzincan) — Allah Allah; ne keşfetmiş Sayın Doktor, ne keşfetmiş.

OĞUZ AYGÜN (Devamla) — Şimdi söyleyeceğim, sen de aynı kanaate geleceksin.

Şimdi bakın, bir taraftan bu iktidarı beğenmiyorsunuz, «bu iktidar gitsin» diyorsunuz, bu iktidarı girmesi için bir Gensoru veriyorsunuz, sonra da kalkıyorsunuz bu Hükümetle, bu Hükümete destek veren bir partiyle, bu Hükümeti oluşturan bu partiyle, yani Adalet Partisiyle beraber hükümet olabilme teklifinde bulunuyorsunuz. Yani Adalet Partisinin oluşturduğu Hükümet, sizin ölçülerinize göre kusurlu, hatalı, yanlış yolda ama siz gelip ona ilâve olunca her şey düzelecek, her taraf güllük güllistanlık olacak. (AP sıralarından «Bravo» sesleri, alkışlar) İşte bunun içindir ki, bu, garabet örneğidir.

Değerli arkadaşlarım, saygı duyduğum Sayın Ecevit kendi grubunda bir beyanda bulunuyor. Sayın Ecevit diyor ki, «bu Gensoru önergesini verelim, aslında bu Gensoru önergesinin mutlaka bize kazanç getireceğini söylemek mümkün değil; ama zararlı da çıkmayız.»

Şimdi, bir Gensoru önergesi memleket gerçekleri ve memleket sıkıntıları bakımından verilmiyor, bir Cumhuriyet Halk Partisinin kazançlı mı çıkacak, zararlı mı çıkacak noktasından veriliyor. Bunun için de bu Gensoru mihrakına oturmamış, gayesine ulaşamamış bir Gensorudur.

Muhterem arkadaşlarım, burada her şeyin hakkını vermek lazım, bu Gensoru için hemen aklıma

geldi, Sayın Erbakan'ın güzel bir tabiri var, siyasi hayatımıza katkıda bulunan bir tabiri, kerhen tabiri. Şimdi, bu Gensoru, aslında kerhen yapılmış bir gerekçeyi ve kerhen bir muameleyi ortaya koyuyor. (AP sıralarından «Bravo» sesleri, alkışlar)

Şimdi muhterem arkadaşlarım, siz bir görev yapmak için bu Gensoruyu verdiyseniz; geliniz sizinle başka bir görev yapalım. Yani görev sadece bir iktidarı işbaşından uzaklaştırmak şeklinde tecelli etmemelidir. Bunda ne kadar samimi olduğumuz geçmiş tarihlerdeki beyanlarımızla sabittir. Sizin iktidarda olduğunuz dönemde biz kendi gruplarımızda «Bu Hükümet bu işleri beceremiyor, geliniz bu Hükümete yardımcı olalım» diyen insanlarız.

Şimdi aynı şeyi size söylüyorum; geliniz, bu işlerin sıkıntısından, altından kurtulmak istiyorsanız, bu Hükümete yardımcı olunuz. Bırakınız yardımcı olmayı, hiç olmazsa tökezletmekten vazgeçiniz, çelme atmaktan vazgeçiniz.

Muhterem arkadaşlarım, şimdi soruyorum, iktidara gelip ne yapacaksınız? Aslında sizin iktidara gelmek istediğiniz de meçhul. Bir taraftan diyorsunuz ki «Bu Hükümet gitsin.» Ondan sonra «Biz iktidara talip değiliz ama» diyorsunuz, «Çaresiz kalır isek iktidar oluruz.»

Muhterem arkadaşlarım, Türkiye Cumhuriyetinin Hükümeti çaresizlerin yeri değildir. Tam aksine ne yaptığını bilen, ne yapacağını iyi tayin edebilen insanların yeridir Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti. (AP sıralarından «Bravo» sesleri, alkışlar)

Şimdi iktidara gelip ne yapacaksınız ve soruyorum daha evvel geldiniz ne yaptınız? Siyasi tarihimizde millet oyu ile iktidara gelmek size maalesef hiç nasip olmadı. Hep kendi varlığımızın dışındaki güçlerin veya Parlamento içindeki akrobasinin sonucu olarak iktidara geldiniz. (AP sıralarından «Bravo» sesleri, alkışlar) Devleti tecrübe tahtası haline getirdiniz. Devlet kadrolarına beceriksiz ve tecrübesiz kişileri getirmiş olsaydınız, sadece kusur işlemiş olduğunuzu burada beyan ederdik; ama siz onu da yapmadınız. Bakın ne yaptınız: Devletin memleketin en mühim meselelerini birtakım operatörlere teslim ettiniz. Bu operatörler teknikten yoksun olabilirlerdi, iyi neşter vuramayabilirlerdi; ama bu operatörler, ellerini yıkamadan ameliyata girecek kadar gafil kişilerdi. Bunun için sterilizasyon nedir bilmiyorlardı. Septi, asepti nedir bilmiyorlardı. Mikroplu elleriyle bunlara ameliyat yaptırınız; onun için enfeksiyon oldu, bugün Türkiye'nin enfeksiyonu budur. (AP sıralarından «Bravo» sesleri, alkışlar)

Orgütlerimizin getirdiği birtakım adamları kilit noktalarına koydunuz, lütfen bunları kabul ediniz. Bu, örgütlerimizin emrine giren çok değerli bazı bakanlarımız da şikâyetinde kendisini bulan bir gerçektir. Onun için bazı bakanlarımız başarılı olmadı.

Millî meselelerimizin operasyonunu yapacak operatörleri, Adalet Partisi seçmekte ne kadar usta ve mahir olduğunu ortaya koydu ki, bugün sizin bıraktığımız yerden bugüne kadar gelişen hadiseler dünya içerisindeki itibarımızı ne ölçüde artırdığını bütün kamuoyuna ispat etti.

NECATİ ÇEBE (Balıkesir) — Halkı aç bıraktınız.

OĞUZ AYGÜN (Devamla) — Muhterem Cumhuriyet Halk Partisi arkadaşlarım, iktidara milletle gelmesini bilmedikçe, iktidar olmak mümkün değildir. Adınız iktidar olur; fakat muktedir olamazsınız. Biz bugüne kadar iktidara daima milletle geldik ve hemen söyleyeyim, öyle «azınlık hükümeti» falan diye ikide birde bir nakise imiş gibi ortaya getiriyorsunuz. Aslında nakise, azınlık hükümeti olarak işbaşında bulunmak değildir, çoğunluk olduğu halde hükümet olamamaktır. (AP sıralarından «Bravo» sesleri)

Siz muktedir olmadığınız zamanlarda da hadiseleri ve meseleleri bırakıp gittiniz ve lütfen artık kombinezon iktidarı olmamayı Allah aşkına öğreniniz. Mahcubiyet duygusundan yoksun olanlarla beraber yola çıkarsanız, milletin sizi mahcup etmesine mahkûm olmuş olursunuz; bugüne kadar olduğu gibi.

Sağcı değilsiniz, bu sizin ikrarınızdır. (Solcuyuz) diyorsunuz; hadiseler gösterdi ki solcu da değilsiniz. Çünkü, siz iktidar olduğunuzda, memleketin neresinde solcu varsa hepsi sizi redde kalktı ve siz bu sebeptendir ki, sadece sola taviz vermekle idareyi maslahat edeceğinizi zannettiniz ve iktidarınızı öyle devam ettirmeye çalıştınız ve bugün Cumhuriyet Halk Partisinin içine düşmüş olduğu sıkıntının temelinde bu yatmaktadır.

İçerde ve dışarda her tarafı hain ve alçak düşmanla dolu bir Türkiye, yalnız bırakılmaya mahkûm edilen ve varlığına kastedilen bir Türkiye, kendisini medeni ve demokrasiye gönül vermiş dünya milletlerine güçlü intibai vermeye mecbur kabul edilen bir Türkiye. Bu tablonun içinde cesaretle icraat yapan ve oy kaybederim endişesine kapılmadan, gereği ne ise, yani Türkiye'nin selamete çıkması, sosyal ve ekonomik dengenin temini için ne yapılması lazım ise onu yapmaya çalışan bir iktidar; seçimden korkmayan, millet iradesini ve millet temayül ve takdirini

her zaman baş tacı yapmaya çalışan bir Adalet Partisi, beri yanında, devletin içte ve dışta itibarı ne olacaktır hesabını yapmadan, iktidarı sorumsuzca hırpalamaya çalışan, haklı haksız her meseleyi mihrakından çıkartarak eksajere eden, her türlü fiili mubah gören bir muhalefet, bir Cumhuriyet Halk Partisi muhalefeti, anarşiyi tahrik eden veya müsebbibi olan mihrakları görmemezlikten gelerek, devleti sıkıntıya sokmaya çalışan bir muhalefet. Aradaki fark, herkeşe, bütün millete, hatta bütün takip eden dünyaya gerçekleri sergilemektedir.

Tutumunuz, sizin iktidara ciddi ve samimi olarak talip olmadığınızı göstermektedir. Zira, delik deşik etmeye çalıştığınız bir hazine ile iktidara gelecek olsanız yarın ne yapacaksınız? Memur maaşı veremez hale geldiğiniz günleri her halde hafızalarınızdan silip atmadınız.

ORHAN AKBULUT (Sivas) — ,70 centi söyle, 70 centi.

OĞUZ AYGÜN (Devamla) — Muhterem Halk Partililer, Türkiye size talip değildir. Dokuz aydan beri hangi emare ortaya çıktı ki, yeniden soyunup meydana çıktınız? Yani dokuz ay önce nerede iddik, bugün neredeyiz? Ne gösterdi, ne ortaya kondu ki, gene siz meydandasınız?

BAŞKAN — Sayın Aygün, lütfen konuşmanızı toparlayın.

OĞUZ AYGÜN (Devamla) — Muhterem arkadaşlarım, şimdi bakınız sayın arkadaşım birtakım rakamlar verdi. Tabii, rakamların muhatabı sayın Hükümettir. Elbette onu gereği ile size cevaplandıracağız. Yalnız ben burada şöyle bir iki hususa değineyim.

Benzinden bahsettiniz.

Sevgili arkadaşlarım, sizin zamanınızda benzinin fiyatı bugünkünden ucuz idi. Ama, sizin zamanınızda benzin kuyrukları vardı. (Gazeteyi Genel Kurula göstererek) işte, 10 Haziran 1979 tarihli Milliyet Gazetesi, tarafsız bir gazete. En azından bizim sesimiz, dilimiz olmayan bir gazete, yani, Adalet Partisinin organı olmayan bir gazete. Bakınız, bu gazetede kocaman bir resim, gökyüzünden bile benzin kuyrukları görülüyor. Bu, Cumhuriyet Halk Partisinin devri, hem de başlangıç devri filan değil, 10 Haziran 1979 yani, iktidardan uzaklaşmasından 3 ay önce olan bir resim, bir tablo.

Muhterem arkadaşlarım, bugün bu kuyruklar var mı, soruyorum? Yok. (CHP sıralarından «Benzini kullanamıyoruz ki» sesleri) Benzini alamayıp, benzin-

sizlikten arabasını bir köşeye çeken bir tane Allah'ın kulu var mı? (CHP sıralarından «Var» sesleri)

Sevgili arkadaşlarım, bakınız yine o günlerin bir gazetesi yazıyor, «Karasaban geri geldi» diyor.

ADNAN KESKİN (Denizli) — Benzinin litresi 43 lira oldu.

BAŞKAN — Sayın Aygün, konuşmanızı lütfen bağlayın.

OĞUZ AYGÜN (Devamla) — Hay hay Başkanım,

Neden? Mazo'suzluktan.

Aziz arkadaşlarım, «Akaryakıtta karne dönemi başladı, tüp gaz bulunamıyor ve ne Ecevit bir açıklama yapıyor, ne bir yetkili var» «Vatandaş sähipsiz» diye bir başka manşet. Bunların hepsi Sayın Ecevit Hükümetinin zamanındaki gazeteler.

Şimdi bakınız, bugün Türkiye'nin dışarıdan ve içeriden görünüşüne. 18 Haziran Çarşamba günü Milliyet ve Hürriyet gazeteleri burada. Bu anda Gensoru önermesini verdiğiniz ve ilan ettiğiniz günün ertesi günü. Şimdi burada, bir tarafta Gensoru var, öbür tarafta Türkiye'ye kapılarını açmış olan yabancı bankalar var. Kusura bakmayınız, Sayın Ecevit de kusura bakmasın, Türkiye'den kalktı galiba, yanlış değerlendirme yapmıyorsam, Türkiye'deki dolaştığı, yaptığı kilometrenin çok daha üstündekini dünyada yaptı; gitmediği dolaşmadığı, çalmadığı kapı kalmadı ve kredi alamadınız.

Şimdi, demek ki her şeyin bir erbabı var. Terziye operasyon yaptırılmazsınız. Çok güzel bir ameliyat yapan bir operatöre de iki santimlik dikisi diktiremezsiniz, her şeyin bir erbabı var. Hükümet edebilenin erbabı Adalet Partisidir. Onun içindir ki, her şeyin hakkını teslim ediniz.

Şimdi...

BAŞKAN — Son cümlelerinizi söyleyin lütfen.

OĞUZ AYGÜN (Devamla) — Değerli arkadaşlarım, sözlerimi sayın Başkanın ikazı ile tamamlarken bir şeyi bir kere daha tescil etmek istiyorum :

Biz Adalet Partililer, hayatımız boyunca hep doğrunun ve hayırlının savunmasını yapmış insanlarız. Savunduğumuz zihniyetin ve taşıdığımız felsefenin merkezleştiği, tek bayrak haline geldiği Adalet Partisinin memlekete hizmet için, milletimiz için var olması icab ettiğine ve bu gücün millet için, milletle beraber hepimizi barışıya ulaştıracağına, ulaştırmaya mecbur olduğuna olan inanç ile bu büyük kavganın içerisindeyiz.

BAŞKAN — Son cümlelerinizi söyleyin lütfen.

OĞUZ AYGÜN (Devamla) — Bir dakikanızı rica edeceğim muhterem Başkanım.

Cenabı hakkın bu duygu ve düşüncelerle, bizim gibi heyecanla mücadele edenlere mutlak yardımcı ve himaye edici olacağı iman ve inancını taşıyoruz. Bu inanç ve imanı taşıyanları bugünkü milli mücadele noktasına davet ediyor, geliniz, hep beraber gönüllerinde milli mefkureyi, milli heyecanı duyan insanlar, hangi parti hağrağının altında olurlarsa olsun, bu aziz milletin bekası ve bu büyük Türk Devletinin tarih içindeki müstesna yerini muhafaza ederek ebedileşmesi için milli vahdetimizi hep beraber tesis edelim, bunu yok etmeye çalışan bedbahtların ümit ve emellerini yıkarak şanlı bayrağı dalgalandırmaya, İstiklal Marşımızı vatanın her köşesinde heyecanla ve gururla hâkim kılmaya devam edelim diyoruz. (AP sıralarından «Bravo» sesleri, alkışlar)

BAŞKAN — Son cümlelerinizi söyleyiniz Sayın Aygün.

OĞUZ AYGÜN (Devamla) — Allah, milli bütünlüğümüzü muhafazaya çalışanların, hepimizin, yardımcısı olsun, bu yolda bizi muvaffak ve muzaffer kılsın. Vatana ve millete kastedenlerin Allah gök kubbeyi başına yıksın. («Amin» sesleri) Çirkin niyet ve emellerini yok etsin. (AP sıralarından «Amin» sesleri) Bilmeyerek hata ile bunların içinde olanları da ıslah etsin, doğru yolu göstereyin. («Amin» sesleri)

ADNAN KESKİN (Denizli) — Aile şirketlerini de mahvetsin, onu da söyle, biraderleri, yeğenleri, bacanakları...

OĞUZ AYGÜN (Devamla) — Sözlerimi tamamlarken Cenabı Haktan bu tarih kürsüsünde tertemiz vicdanların, vatanperver duygularla dolu kalplerin kendilerini milli saadet ve selemete vakfetmiş insanların temsilcisi olarak...

BAŞKAN — Son cümlelerinizi söyleyin lütfen.

COŞKUN KARAGÖZOĞLU (İzmir) — 10 dakika geçti.

OĞUZ AYGÜN (Devamla) — . . . Cenabı Haktan niyazım budur.

Cümlelerinizi saygılarla ve sevgilerle selamlıyor cümlelerinizi Cenabı Hakka emanet ediyorum. (AP sıralarından «Bravo» sesleri, alkışlar)

BAŞKAN — Teşekkür ederim Sayın Aygün.

Başbakan Sayın Süleyman Demirel, buyurun efendim. (AP sıralarından «Bravo» sesleri, alkışlar)

Süreniz 20 dakikadır Sayın Başbakan.

BAŞBAKAN SÜLEYMAN DEMİREL (Isparta) — Sayın Başkan, sayın milletvekilleri, hepinizi saygı ile selamlıyorum.

Türkiye Cumhuriyeti Anayasasının 89 ncu maddesine göre, Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti hakkında bir Gensoru önergesi verilmiştir. Bu Gensoru önergesinin izahı ve üzerindeki konuşmalar yapıldı. Tabii 20 dakika içerisinde Gensoru önergesindeki 100'e yakın iddianın hangi birisini cevaplandırmak mümkündür bilemiyorum. Ancak 20 dakikanın müsaadesi nispetinde ne yapılabilirse onu yapacağım. Cevapsız kalan bir husus olursa, cevabı olmadığından dolayı değildir; o manada söylüyorum.

Siyasi partilerin sözcüleri, anarşi, terör, bölücülük, yıkıcılık ve ekonomik meseleler üzerindeki hassasiyetlerini kendi üslupları içerisinde dile getirdiler. Aslında 1979 Kasımında hükümet olmak kolay değildi. 1979 Kasımındaki şartları yüklenmek kolay değildi.

1979 Kasım'ı üzerinden 7 aya yakın zaman geçmiştir. Bizim güvenoyu aldığımızın üzerinden henüz 7 ay geçmiş değildir, yarın 7 ay dolmuş olacaktır. Ancak mesele 7 ay veya 17 ay meselesi değil, Türkiye'nin 1979 Kasım'ı içerisinde bulunduğu durumdur. Türkiye 1979 Kasım'ı içerisinde bir fevkalâde halin içinde idi. Şimdi siyasi partilerin sayın sözcüleri ve Gensoru getiren anamuhalefet partisinin sayın sözcüsü «Niçin 7 ay zarfında 1979 Kasım tablosunu, özlenen, arzu edilen seviyeye getirmediniz» şeklinde bir muhazeye bugünkü Hükümet tabi tutuyor. Aslında Türkiye'de kan dökülmeye devam ediyor. Kan dökülmeye devam etmesini savunmak mümkün değildir. Huzurunuzda kan dökülmeye devam etmesini savunmaya gelmedim. Aslında Türkiye'de ekonomik sıkıntıların önemli bir kısmının üzerinden gelinmiştir, ama hâlâ birtakım sıkıntılar vardır. Binaenaleyh mevcut olan sıkıntıları da savunmaya gelmedim. Yani biz hükümetiz diye Türkiye'nin içine sürüklendiği bu büyük badirede, bu büyük sıkıntıda birtakım henüz halledemediğimiz meselelerin mevcut olmasını tabii görebileceğimizi kimse sanmasın. Meseleye büyük bakmak lazımdır. Türkiye gayet ciddi bir durumun içine sürüklenmiştir ki, 1979 Kasımında bu duruma fevkalâde hal denmiştir.

Evet, kâfi derecede ışık tuttunuz gözüme, her halde bir başka yerden tutsanız daha iyi, gayet rahatsız, çok rahatsız. Ben televizyona konuşmuyorum, ben burada Millet Meclisinin Genel Kurulunda konuşuyorum. (AP sıralarından alkışlar)

Değerli milletvekilleri; gerek anarşi, bölücülük, yıkıcılık, terör, gerekse ekonomik sıkıntılar hakkındaki hassasiyetinize teşekkür ederim. Aslında bunlar böyle devam etsin diyen yok. Kimse de diyemez bunlar böyle devam etsin diye. Bunları, nereden başlanıldığını nazarı dikkate almadan, nereye geldiğini nazarı dikkate almadan, ne yapmak lazım geldiğini söylemeden bir hükümetin üstüne fatura etmek de, insaf ve vicdanla kabili telif değildir. Bizim hangi şartlar içerisinde hükümette olduğumuz bellidir. Mukayese, 1980 Kasımının mukayesesi, şayet Türkiye'nin olması lazım gelen Türkiye ile mukayeseli olarak yapılırsa yanlış neticeler çıkarılır. Türkiye 1979 Kasımında neredeymiş, 1980 Haziranında nereye gelmiş, ne yapmış, burdan ileride ne yapacak? Bunları tartışmak lazımdır. Sanıyorum ki, sloganlarla, birbirimize birtakım ithamlar yaparak bu meselenin içinden çıkmak mümkün değildir. Şunu ifade edeyim ki (ben bunu bir çok kere ifade ettim), Türkiye'nin içinde bulunduğu 2 büyük mesele; anarşi; bölücülük, yıkıcılık ve terör meselesi ve ekonomik mesele, milli meselelerdir. Bunların bana göre siyasi tarafı yoktur. Şu bakımdan siyasi tarafı yoktur: Bunların destekçisi olmak mümkün değildir, bunları birtakım düşüncelerle yoruma tabi tutmak ve bunlara hak vermek mümkün değildir. Ancak, bunlarla bir millet topyekûn bir araya gelip mücadele ederse netice alınabilir. Topyekûn mücadele dendiği zaman da hiç kimse bunu yanlış anlamasın; topyekûn mücadele dendiği zaman, mücadelenin bir sahibi olacaktır, yardımcıları olacaktır. Topyekûn mücadele dendiği zaman, eğer mücadelenin sahibi belirlenmezse, yani sürükleyicisi - o manada söylüyorum - sürükleyicisi belirlenmezse mücadele de muallakta kalır, o onun üstüne atar, o onun üstüne atar, bir işin içinden çıkmak mümkün değildir.

Şimdi niçin Türkiye 1979 Kasımına gelmiştir? Bunun bir siyasi geçmişi var. Siyasi geçmişi içerisinde Cumhuriyet Halk Partisi, 1977 seçimlerinden sonra bizim 5,5 aylık, 1977 seçimlerinden sonra kurduğu hükümet güvenoyu almayınca, güvensizlik oyuna muhatap olunca bu Mecliste, bizim kurduğumuz Hükümetin 5,5 aylık dönemi sonunda şu iddialarla milletin önünde idi: «Anaların göz yaşlarını bir günde durdururuz.» Bu sözler bu kürsüden söylendi. «Bir memlekette bir kişi ölürse, o memlekette hükümet istifa eder.» Bu laf da buradan söylendi. «Ekonomiyi de üç ay içerisinde düzeltiriz.»

ALTAN ÖYMEN (Ankara) — Kim söyledi?
BAŞBAKAN SÜLEYMAN DEMİREL (Devamla) — Zatiâliniz.

ALTAN ÖYMEN (Ankara) — Söylemedim Sayın Başbakan.

BAŞBAKAN SÜLEYMAN DEMİREL (Devamla) — Zabıtta var.

ALTAN ÖYMEN (Ankara) — Zaptı okuyacağım Sayın Başbakan.

BAŞKAN — Lütfen karşılıklı konuşmayın efendim.

Devam edin Sayın Başbakan.

BAŞBAKAN SÜLEYMAN DEMİREL (Devamla) — Şimdi Cumhuriyet Halk Partisi, «Bir memlekette bir kişi ölürse, o memlekette hükümet istifa eder» dediğini inkâr mı ediyor? (Gürültüler)

ADNAN KESKİN (Denizli) — «Bu hükümet gider, derter biter» dediğinizi siz inkâr mı ediyorsunuz?

BAŞBAKAN SÜLEYMAN DEMİREL (Devamla) — Şimdi, bunlar Cumhuriyet Halk Partisinin millet önündeki sloganları idi, taahhütleri idi. Cumhuriyet Halk Partisi hakikaten hükümet oldu; ama aradan 3 ay geçti, 400 vatandaşımız hayatını kaybetmişti ve Cumhuriyet Halk Partisinin Genel Başkanı Sayın Ecevit, Hükümet başkanı olarak 17 Haziran 1978 günü şu beyanatı veriyordu: «Artık Türkiye'de anarşiden söz edilemez.» Anarşi bitmiştir, anarşinin dumanları çıkıyor» ve 14 Aralık 1978 günü de «Türkiye'de anarşinin sonuna gelinmiştir. Türkiye'de sıkıyönetime falan ihtiyaç yoktur» dedikten sonra, 26 Aralık 1978 tarihinde de Türkiye'de 13 ilde birden sıkıyönetim ilan etmek mecburiyetinde kaldı. Tabii ki, bu durum karşısında bizim anamuhalefet partisi olarak, hani anaların göz yaşını bir günde dindirecektiniz, hani «Bir memlekette bir kişi ölürse, o memlekette hükümet düşer» dediydiniz, bunu dememiz hakkımızdı, milletin hukukunu arıyorduk. Tıpkı sizin bugün yapmaya çalıştığınız gibi, bunda ne var?

Binaenaleyh, ben Kasım 1979'da bu kürsüden ne dediysem aynen sözüme sadıkım. Türkiye anarşi ve enflasyon meselesini aşamadığı takdirde hiçbir meseleyi halledemez. Türkiye'de ıstıraplar artar; meseleleri ciddiye alın, meseleler gayet önemlidir; ıstıraplar artar, çile artar. Lâfla hallo olacak işi yoktur Türkiye'nin. Akılcı yoldan, her meselenin boyutlarını iyi bilerek ve meselelerin üzerine cesaretle vararak, kararlılığımızı muhafaza ederek ancak Türkiye bu meselelerin içinden çıkabilir.

Şimdi, aslında 22 aylık Cumhuriyet Halk Partisi Hükümetinin icraatı orta yeredir. Her halde bu icraata başarı demek mümkün değildir, başarı diyemezsiniz ve bu belgelenmiştir...

HASAN CERİT (Adana) — Gelelim 7 aya.

BAŞBAKAN SÜLEYMAN DEMİREL (Devamla) — 22 aylık Cumhuriyet Halk Partisi Hükümetinin iktidarına başarı demek mümkün değildir.

ADNAN KESKİN (Denizli) — Tamam kabul ettik de, şimdi gelelim sizin 7 aya.

BAŞBAKAN SÜLEYMAN DEMİREL (Devamla) — Kabul ediyor musunuz?

ADNAN KESKİN (Denizli) — Evet.

BAŞBAKAN SÜLEYMAN DEMİREL (Devamla) — Ooo, çok iyi bir başlangıç noktası.

Şimdi aslında burada söylediğiniz meselelerin ekonomik meselelerinin, anarşi meselelerinin ne çeşit, nasıl hal yoluna gidilmektedir, nasıl, hangi yollar tutulmuştur, bunları izah edecek vaktim yok. Vakit kaldığı nispette bunları izah etmeye çalışacağım gayet tabii.

Ama şunları söyleyeyim; Hükümeti beğenmiyorsunuz. Hakkınızdır. Gayet tabii ki, muhalefetin Hükümete mükâfat vermesi düşünülemez; ama insafı beklemek hükümetlerin hakkıdır. Şimdi Hükümetin icraatını kâfi bulmuyorsunuz, bu da hakkınızdır; buna da kimse bir şey demiyor. Bunun yanında da Hükümetin kendini savunması da hakkıdır. Binaenaleyh işte diyalog dediğiniz nesne de budur zaten ve diyalogun yeri de burasıdır.

Şimdi, o zaman siz hükümet mi olmak istiyorsunuz? Cumhuriyet Halk Partisinin Sayın Genel Başkanı, yönetimi, grupları, hükümet mi olmak istiyor Cumhuriyet Halk Partisi yeniden? O da hakkınızdır. Yani yeniden hükümet olmak istemek de hakkınızdır. Ama ne yapmak için hükümet olacaksınız; soruyorum? Ne yapmak için hükümet olacaksınız? Şimdi kendiniz ikrar ettiniz ki, 22 aylık Hükümetiniz başarılı değildir. Türkiye'nin bu hale gelmesinde önemli rolünüz vardır. Biz bu hale gelmiş Türkiye'yi bu halden çıkarmaya çalışıyoruz, acaba siz ne yapacaksınız? Yani ne yapmak için hükümet olacaksınız?

HASAN CERİT (Adana) Gelelim 7 aya.

BAŞBAKAN SÜLEYMAN DEMİREL (Devamla) — Ha, şimdi oraya da geleceğim. Hükümet idiniz niye bıraktınız, niye? Hükümeti bırakırken «Adalet Partisi Hükümet olsun» diyenlerdensiniz siz de. (AP sıralarından, «Bravo» sesleri, alkışlar)

İşte burada şeyiniz, Resmi Gazete burada : «14 Ekim Seçimlerinin sonuçları ve bu sonuçların Millet Meclisine yansması bir hükümet değişikliğini gerekli kılmaktadır. Bu nedenle, Bakanlar Kurulunun istifasını yüksek tasviyelerinize saygı ile sunarım.

Bülent Ecevit - Başbakan.»

Tarihi : 16 . 10 . 1979

Madem başarılı idiniz bunu niye yazdınız, niye istifa etiniz?

ÇAĞLAYAN EGE (İstanbul) — Sizin ki daha beter.

BAŞBAKAN SÜLEYMAN DEMİREL (Devamla) — Başarılı olmadığınızı kabul ediyorsunuz, tamam mı, Türkiye'ye verebilecek neyiniz var? 22 ayda vereceğinizi vermişsiniz.

HASAN CERİT (Adana) — Beterin beteri var.

BAŞBAKAN SÜLEYMAN DEMİREL (Devamla) — Vereceğiniz çile idi, ıstıraptı, yokluktu, kıtlıktı bunu verdiniz. (AP sıralarından «Bravo» sesleri, alkışlar)

ÖMER KAHRAMAN (Tekirdağ) — Şeker 60 lira. (CHP sıralarından gürültüler)

BAŞBAKAN SÜLEYMAN DEMİREL (Devamla) — Sizin kırıp döktüğünüz... (Gürültüler) Dinleyin beni sabırla. Dinleyin sabırla, dinleyin. Bildiğiniz bir şey varsa gelir buradan söylersiniz. 2 gün sonra gene burada konuşma var.

Değerli milletvekilleri, benim söyleyeceğim şey; ben burada demagoji yapmıyorum, ben mantığı ölçü kullanıyorum. Tamam, hükümetiniz neden bunu bıraktınız, gelin bunun cevabını verin?

Niye bıraktınız? Meclis sizi düşürmedi ki, millet düşürdü millet. (AP sıralarından «Bravo» sesleri, alkışlar)

ORHAN AKBULUT (Sivas) — Demokrasinin gereği idi.

BAŞBAKAN SÜLEYMAN DEMİREL (Devamla) — Milleten sille yediniz, millet düşürdü. (AP sıralarından alkışlar) Milletten vurduğu silleinin yeri kolay kolay iyileşmez. Ne değişti ki yeniden hükümet olmaya talipsiniz?

HASAN CERİT (Adana) — 7 aydan bahset.

BAŞBAKAN SÜLEYMAN DEMİREL (Devamla) — Şimdi soruyorum, Hükümet oldunuz, ne dediniz, ne yaptınız orta yerde? Hani Türkiye'nin 3 ay zarfında ekonomik zorlukluğunu giderecektiniz, ekonomik zorlukları kat kat katladınız, bize bıraktınız. Bu kadar kat kat katlanmış. Bakınız, sosyal hadiseler de bir defa bozulmaya görsün, bozulmanın düzeltilmesi böyle Lokman Hekim merhemi ile olacak

iş değildir, aylarca uğraşmak lazımdır. (CHP sıralarından gürültüler)

Değerli milletvekilleri, ne aldınız, ne bıraktınız? 1977 yılındaki Türkiye ile 1979 yılındaki Türkiye'yi mukayese edin, gelin buraya, gelin bir mukayese edin. 1977 yılı sonundaki Türkiye'nin ambarlarında 7 milyon ton hububat vardı; 1977 yılı Türkiye'nin sinin ambarlarında pamuk vardı, ambarlarında tütün vardı, 2 milyar dolar dışarıya satacak mal vardı; 1977 Türkiye'sinin depolarında 600 - 700 bin ton civarında ham petrol vardı. Siz ne bıraktınız? Kuyruklar Türkiye'si; petrolü yok, şekeri yok, yağı yok, tuzu yok, gazı yok, böyle bir Türkiye bıraktınız. (AP sıralarından «Bravo» sesleri, şiddetli alkışlar)

BÜLENT ECEVİT (Zonguldak) — Bugünün hesabını verin, 7 ayın hesabını verin, dökülen kanların hesabını verin.

BAŞBAKAN SÜLEYMAN DEMİREL (Devamla) — Gelin burada... (CHP sıralarından gürültüler) 3 200 000 dönüm şeker tarlasını indirdiniz 2 700 000 dönüme. Tamamlamadınız Iğın fabrikasını, tamamlamadınız Muş fabrikasını; tamamladınız 160 milyon dolar para bulup, 160 milyon dolar Fransa'dan ödünç para bulup, Almanya'dan ödünç para bulup sizin şekersiz bıraktığınız Türkiye'yi şekersiz bırakmamak için gece gündüz çırpınma işi de bize düştü. (AP sıralarından alkışlar) Ne yapacaktınız, ne verecektiniz Türkiye'ye? Ne vereceksiniz Türkiye'ye soruyorum? (CHP sıralarından gürültüler)

Değerli milletvekilleri, şimdi soruyorum; şimdi hükümet olmak istiyorsunuz ki henüz sarahatla belli değil hükümet olup olmamak istemeniz; şimdi yeniden hükümet olsanız, Türkiye'nin önünde duran hangi meseleyi nasıl halledeceksiniz? Hangi meseleyi nasıl halledeceksiniz, gelin söyleyin. Hükümet olmak için kendinize güvenebiliyor musunuz? Güvenilebilir musunuz kendinize? (CHP sıralarından «Güveniyoruz» sesleri) Güveniyorsunuz, peki. Şimdi o zaman dinleyin: Türkiye'nin meselelerini çözebileceğinize güvenebiliyor musunuz? (CHP sıralarından «Evet» sesleri) Çok cılız çıkıyor ses canım, çok cılız çıkıyor. (AP sıralarından alkışlar; CHP sıralarından gürültüler) Pekala, kendinize güveniyorsanız, niye siz de «Siz gidin, biz gelelim» demiyorsunuz? (CHP sıralarından gürültüler) Yani siz şimdi diyorsunuz ki, «Biz, siz gidin biz gelelim» demiyoruz» diyorsunuz. (CHP sıralarından gürültüler)

BÜLENT ECEVİT (Zonguldak) — Gensoruya cevap verin.

BAŞBAKAN SÜLEYMAN DEMİREL (Devamla) — Siz gidin biz gelelim, demiyor. Bu, bir siyasi konudur. Sizinle sabahlara kadar her meseleyi tartışmaya hazırım. Açın bu zemini, açın. Açın, her şeyi konuşmaya hazırım. (AP sıralarından «Bravo» sesleri, CHP sıralarından gürültüler)

BÜLENT ECEVİT (Zonguldak) — Siz iddialara cevap verin.

BAŞBAKAN SÜLEYMAN DEMİREL (Devamla) — Değerli milletvekilleri...

AHMET ALTUN (Samsun) — Türkiye Cumhuriyeti Başbakanı böyle bir konuşma yapmaz. (CHP sıralarından gürültüler)

BAŞBAKAN SÜLEYMAN DEMİREL (Devamla) — Benim konuşmalarımı siz yazın verin de bir daha öyle konuşayım. Yazı verin. (CHP sıralarından gürültüler) Dinleyin canım, bu kadar sinirlenmeye hacet yok, dinleyin. Orta yerde yıkmaya çalıştığınız bir Hükümet var, savunma hakkını kullanıyor, savunma hakkını.

H. SEMİH ERYILDIZ (Ankara) — Hesap verin, 7 ayın hesabını verin, 100 günün hesabını verin.

BAŞBAKAN SÜLEYMAN DEMİREL (Devamla) — Kendinize güveniyorsanız, niye «Siz gidin, biz gelelim demiyoruz» diyorsunuz. Şayet kendinize güveniyorsanız «Siz gidin, biz gelelim» diyebilirsiniz ve Türkiye'nin önünde duran meseleleri nasıl halledeceğinizi söyleyeceksiniz. Nasıl halledeceksiniz? (CHP sıralarından gürültüler)

Ve diyorsunuz ki, burada, «Efendim, benzinin fiyatını 42 liraya çıkardınız, indirecek misiniz bu benzinin fiyatını aşağıya? (CHP sıralarından gülüşmeler) İndirecek misiniz? Diyeceksiniz ki...

H. SEMİH ERYILDIZ (Ankara) — Hani 5 liraydı, maliyeti 5 liraydı.

BAŞBAKAN SÜLEYMAN DEMİREL (Devamla) — Haziran 1979'da ham petrolün varili... (CHP sıralarından gürültüler)

H. SEMİH ERYILDIZ (Ankara) — Hani 5 liraydı.

BAŞBAKAN SÜLEYMAN DEMİREL (Devamla) — 3 gün gidemezsin, 3 gün, benzini 5 liraya indirince. Öyle kolay değil, benzini 5 liraya indirince, 3 gün gidemezsin. Kim, «Ben benzini 5 liraya indireceğim» dedi? (CHP sıralarından gürültüler ve alkışlar)

H. SEMİH ERYILDIZ (Ankara) — Siz dediniz.

BAŞBAKAN SÜLEYMAN DEMİREL (Devamla) — Hadi oradan, 5 liraya indirecekmış benzini

BÜLENT ECEVİT (Zonguldak) — Siz dediniz.

METİN TÜZÜN (İzmir) — Siz dediniz, siz.

BAŞBAKAN SÜLEYMAN DEMİREL (Devamla) — Durun canım, acele etmeyin. (CHP sıralarından gürlütüler ve «5 lira, 5» sesleri)

Neyi beğenmiyorsunuz? Eğer kendinize güveniyorsanız «Siz gidin, biz gelelim» diyeceksiniz.

ORHAN BİRGİT (İstanbul) — Halk Partisi demek, «şekere zam demektir» diyoordunuz.

BAŞBAKAN SÜLEYMAN DEMİREL (Devamla) — Bunlarla bitmiyor. Siz gidin, biz gelelim demekle kalmayacaksınız, Türkiye'nin meselelerini nasıl çözeceğinizi de söyleyeceksiniz. Anlaşıyor, bunalım çıkaracaksınız. Yani sizin maksadınız, Türkiye'nin meselelerini çözmek değil, bunalım çıkarmaktır.

Yalnız, Türkiye'nin bugünkü şartlar içerisinde uzun süre hükümete kalmaması Türkiye için yeniden hayati sıkıntılara sebep olur. Bunu ifade etmek benim görevimdir : Hükümet alternatifiniz hazır mı? Değilse, hayati sıkıntılara sebep olmayı vebal saymayacak mısınız?

Alternatifinizin olmadığı, her gün model aramanızdan belli. Partisi olmayan bir başbakanın başkanlığında AP - CHP - MSP hükümeti; modellerinizden biri; 4 Haziran günü bunu diyorsunuz. Partisi olmayan bir başbakanın başkanlığında, yani parti başkanlarının idare ettiği hükümetler Türkiye'nin meselelerini çözememiş de...

BÜLENT ECEVİT (Zonguldak) — Layık değilsin o teklife.

BAŞBAKAN SÜLEYMAN DEMİREL (Devamla) — Hiç kimseye sorumlu olmayan partisiz bir başbakan bulunacak, onlar çözecek. Cüret edemiyorsunuz, biz hükümet kurarız, Türkiye'nin meselelerinin içinden çıkarız demeye cüret edemiyorsunuz da, bir kurban arıyorsunuz kendinize. Yani, bu Adalet Partisi Hükümetine tahammül edemiyoruz, bunlar bir gitsin, kim gelirse gelsin; onu arıyorsunuz.

H. SEMİH ERYILDIZ (Ankara) — Hani anarşi milli meseleydi?

BAŞBAKAN SÜLEYMAN DEMİREL (Devamla) — Bir gün «onarım hükümeti», bir gün «demokratik birlik hükümeti», bir gün «barış hükümeti»

üzerinde konuşuyorsunuz; son 20 gün zarfındaki modelleriniz bunlar.

BÜLENT ECEVİT (Zonguldak) — Hepsi aynı model.

BAŞBAKAN SÜLEYMAN DEMİREL (Devamla) — Bunların içerisinde «Biz hükümet oluruz» yok. Ben de sizi zaten hükümet olmaya itiyorum, yani bunalım çıkaracaksınız hükümet olun diye söylüyorum bunları. Çaresiz...

H. SEMİH ERYILDIZ (Ankara) — Hani anarşi meseleydi?

BAŞKAN — Sayın Başbakan, lütfen toparlayın.

BAŞBAKAN SÜLEYMAN DEMİREL (Devamla) — Toparlayalım ama, neresini toparlayalım yani. (Gülüşmeler)

Çaresiz kalırsak ve olanak bulursak - bakınız söze - çaresiz kalırsak, - bir iki dakika içinde toparlayayım - ve olanak bulursak elbette kendimiz de hükümet kurarız diyorsunuz. Hükümet, çaresizlik yeri değildir, çare yeridir. Yani hükümet, böyle baştan savma bir iş değildir, ciddi bir iştir. (CHP sıralarından «Doğru, doğru» sesleri) Görüyorsunuz ki, sizin maksadınız Türkiye meseleleri değildir, Türkiye'nin başına mesele çıkarmaktır. Sakın ha yanlış anlamayın, «Bize dokunmayın» falan diyen yok. İşte Meclis; kaidesine uymak şartıyla; burada düşmek, kalkmak falan prestij meselesi değildir ve biz işte bu rejim işlesin diye bunun üzerindeyiz. Buyurun gelin, güvensizlik oyuna Cumhuriyet Hükümetini muhatap kılın; ama ondan sonra (Türkiye'yi uzun süre hükümete bırakmayın. Siz olun hükümet, olabiliyorsanız; ama cesaretiniz yok; bu akşam düşüncün, belki cesaretiniz gelir. (AP sıralarından gülüşmeler)

Ondan sonra diyorsunuz ki, bir barış hükümeti kurulsun. Peki, kim kiminle yan yana oturacak, soruyorum. Ve bu yan yana oturanlar ne yapacak? Bir kararnameyi bir senede çıkaramazsanız ne yapacaksınız? Nasıl olacak? Ahenksiz hükümet olur mu? Rasgele hükümet olur mu?

ORHAN SEZAL (Kahramanmaraş) — İsterseniz olur.

BAŞBAKAN SÜLEYMAN DEMİREL (Devamla) — Bu kadar zor meselelerde, ahenkli hükümet birinci şarttır. Böyle birbirleriyle anlaşmayan, her birisi ayrı telden çalan kimselerle hükümet falan yapmak Türkiye'de bugün için mümkün değildir. Türkiye'nin meseleleri bir gün dahi sahipsiz kalmaya tahammüllü değildir. Onun için diyorum, kim kiminle yan yana gelecekte, getirecekseniz, onları düşünün,

taşının, ondan sonra bunalım çıkaracaksınız çıkarın; benim size söyleyeceğim budur.

«Yeniden hükümet kurma imkânı bulursak» diyorsunuz, 1978 - 1979 yıllarında, yani 22 ay işbaşında kaldıktan sonra, «ondan daha başarılı olamayız» diyorsunuz; ama 1978 - 1979 yıllarındaki başarınızı millet başarı saymamış, oyunuzu % 42'den % 29'a indirmiş. Şimdi yeniden hükümet olursanız, o kadar da teminat veremediğinize göre, benim üstüme farz değil; ama oyunuzu % 29'dan % 19'a mı indirmeye gidiyorsunuz? (AP sıralarından «Bravo» sesleri, alkışlar)

İSMAİL HAKKI ÖZTORUN (Adana) — Siz otobüslere, dolmuşlara binin de halkın dediklerini dinleyin.

BAŞBAKAN SÜLEYMAN DEMİREL (Devamla) — Her şeyin cevabı var.

Sayın milletvekilleri, ekonomide doğru bir tane-dir, doğru iki tane değildir. Türkiye enflasyonun içine sürüklenmiştir. Türkiye'yi bu enflasyonun içinden çekip çıkarmaya çalışıyoruz. Buraya geldiniz; martın, nisanın, mayısın genel endeksindeki rakamları niye söylemediniz Sayın Karagözoğlu?

COŞKUN KARAGÖZOĞLU (İzmir) — Onu da siz söyleyin Sayın Başbakan.

BAŞBAKAN SÜLEYMAN DEMİREL (Devamla) — Ben söyleyeyim : 4, 4 mart, 3, 3 nisan, 3, 3 mayıs... İşte ben söyleyeyim.

COŞKUN KARAGÖZOĞLU (İzmir) — % 29'un üzerinde Sayın Başbakan.

BAŞBAKAN SÜLEYMAN DEMİREL (Devamla) — E, 150 kilometre hızla giden bir otomobilde frene bassanız fren mesafesi var.

BÜLENT ECEVİT (Zonguldak) — Tek yol devrim işte bu...

BAŞKAN — Lütfen müdahale etmeyin, konuşmalar uzamasın.

Sayın Başbakan, lütfen konuşmanızı bağlayın.

BAŞBAKAN SÜLEYMAN DEMİREL (Devamla) — Bağlayalım.

Biz size, «her şey hallolmuştur» da demiyoruz. Millete vereceğiniz ıstıraptır, çiledir, yokluktur, kıtlıktır. Başka bir şey veremeyeceğinizi zaman göstermiştir. Gelin bu kürsüye deyin ki, biz hükümet olursak sizin takip ettiğiniz ekonomik politikaların tümünü değiştiririz. Gelin burada neyi değiştireceğinizi söyleyin. Deyin ki, biz hükümet olursak doların 78 liraya çıkmasını biz tenkit ettik, 50 liraya indiririz. Benzinin litresinin 42 liraya çıkmasını tenkit ettik,

indiririz 25 liraya. Şekerin 60 liraya çıkmasını tenkit ettik, indiririz 30 liraya. Gelin burada deyin. Yalnız bunu demekle kalmayın. Nereden bulacaksınız nereden? Deryadan mı? Deryadan mı bulacaksınız? Bulacağınız yeri de söyleyin, ondan sonra gelin. Bunlar boş şeylerdir.

1979 Kasımında Türkiye'de mazot yoktu, bugün var. 1979 senesinde Türkiye'de benzin yoktu, bugün Türkiye 180 bin ton ithal edecek durumda. 1979 Kasımında yağ yoktu, bugün Türkiye'nin her yerinde yağ var. 1979 Kasımında Türkiye'de ilaç yoktu, bugün Türkiye'nin her yerinde ilaç var. (AP sıralarından «Bravo» sesleri, alkışlar) Türkiye'yi bir aspirine muhtaç ettiniz. Türkiye'yi bir kaşık yağa, Türkiye'yi bir avuç mazota muhtaç ettiniz. Türkiye'ye vereceğiniz hiçbir şey yoktur. Eğer yüreğiniz varsa gelin millete gidelim. Dünyanın hiçbir memleketinde iktidarların - hükümetlerin daha doğrusu - seçim istediği, muhalefetin bundan kaçtığı görülmemiştir. Gelin millete gidelim.

Saygılar sunuyorum. (AP sıralarından «Bravo» sesleri, sürekli alkışlar)

BAŞKAN — Teşekkür ederim Sayın Başbakan.

Başbakan Süleyman Demirel Başkanlığındaki Bakanlar Kurulu hakkında Gensoru Önergelerinin gündeme alınıp alınmayacağı konusunda görüşmeler tamamlanmıştır.

Oylamaya geçmeden evvel, Sayın Orhan Birgit Başkanlığa yaptığı müracaatta, «Sayın Milliyetçi Hareket Partisi Sözcüsü konuşması sırasında teröristlerle mücadele veren askere geçen gün burada konuşan Cumhuriyet Halk Partisi sözcüsü katil dedi şeklinde bir beyanda bulunmuştur. Sıkıyönetim görüşmelerinde konuşan Cumhuriyet Halk Partisi Sözcüsü olarak böyle bir beyanım olmadığı için İçtüzüğün 70 nci maddesine göre söz istiyorum» diyor.

Şimdi, Türkiye Büyük Millet Meclisi toplantısında örfi idare konusunda konuşan Cumhuriyet Halk Partisi Sözcüsü Sayın Birgit, o konuşmasını tetkik ettim, böyle bir beyanda bulunmamıştır.

Bu bakımdan Başkanlığın zapta geçen bu açıklamasından sonra tahmin ederim Sayın Birgit de tatmin olmuştur, her halde konuşma isteğinden vaz geçmiştir.

ORHAN BİRGİT (İstanbul) — Evet efendim, bir şartla tatmin oluyorum. Türkiye Büyük Millet Meclisi kürsüsünde söylenen tutanaklara geçen sözleri tahrif edenler, diğer başka belgeleri ne şekilde tahrif ediyorlar, bunu bizzat siz de saptamış ve ilan etmiş oluyorsunuz, bu bir.

İkincisi, İzmir Sıkıyönetim Komutanlığı benim suçladığım kişileri, adam öldürmek iddiasıyla savcılık tarafından mahkemeye sevk ettirmiş ve tutuklamıştır. Böylece benim sözlerim hem Milliyetçi Hareket Partisi Sayın Sözcüsünün söylediği sözlerin karşısında doğrulanmıştır, hem de İçişleri Bakanının o gün Hükümet adına kimleri savunduğu meydana çıkmıştır.

BAŞKAN — Teşekkür ederim Sayın Birgit.

Bir de Sayın Altan Öymen, «Sayın Başbakan benim bir memlekette bir kişi ölürse o memlekette hükümet düşer, dediğimi bildirmiş, kendisine bu sözü kimin dediğini sorduğum zaman da, zatiâliniz diye bu iddiasını teyit etmiştir. Bu, bana, söylemediğim sözün izafe edilmesidir. İçtüzüğün 70 nci maddesine göre söz istiyorum» diyor.

Sayın Öymen, o günkü İçtüzüğümüze göre bu gibi, 70 nci maddeye göre istenen sözler için aynı oturum içinde söz verilmesi gerekir kaydı vardır. Şimdi zaptı getirtip tetkik etmeye imkân yok tabii. Yalnız Başbakanın bu ifadesini ben de tabii, Başkan olarak burada tespit ettim. Sadece bunu açıklamak, başka bir sataşmaya sebebiyet vermemek şartıyla buyurun efendim.

ALTAN ÖYMEN (Ankara) — Sayın Başkan, sayın arkadaşlar; Sayın Başbakan benim «Bir memlekette bir kişi ölürse o memlekette hükümet düşer» dediğimi öne sürdü.

İ. ETEM EZGÜ (Samsun) — Yalan mı?

ALTAN ÖYMEN (Devamla) — Şimdi müsaade ederseniz okuyacağım. Doğru mu, yalan mı; doğruyu kim söylüyor, yalanı kim söylüyor, yalancı kim; anlaşılacak. Müsaade buyurun.

Şimdi kendilerine oturduğum yerden «Bu sözü kim söyledi diye sordum «Zatiâliniz» dedi. Bu geçen defa 29.12.1977 tarihinde, o zamanki MC Hükümetiyle ilgili Gensoru görüşmeleri sırasında yaptığım bir konuşmada söylediğim cümlelerin açıkça tahrif edilmesi, saptırılması, bir yalan konusu haline getirilmesidir.

Şimdi okuyorum. (AP sıralarından gürültüler, Başkanın tokmağı vurması)

Söz şudur efendim.

AHMET SAYIN (Burdur) -- Tamamını oku yalnız.

ALTAN ÖYMEN (Devamla) — Tabii, tabii, tamamını da okuyabilirim Sayın Başkan müsaade ederse.

O konuşmada o zamanki hükümetin tirmanan terör karşısında, ölüm olayları karşısında ne derece

umursamazlık gösterdiği, ne derece vurdumduymaz olduğunu belirtmeye çalışmışım. Cümleler şöyle : «Eğer hükümet siyasi cinayetlere, siyasi sabotajlara tam bir kayıtsızlıkla; sanki hiçbir şey olmuyormuş gibi, yahut tabii bir olay oluyormuş gibi, bir doğal olay oluyormuş gibi bakıyorsa, tevekküle, bakıyorsa; sanki fırtınalı bir havada şimşek çakıyor, yıldırım düşüyor da ona bakıyormuş gibi bakıyorsa; o hükümet görevlerinin başlıcasını yapmıyor demektir ve asayiş olayları da, siyasi cinayetler, siyasi sabotajlar da böyle susularak ses çıkarılmayarak önlenemez» ve başka memleketlerden misaller vererek... (AP sıralarından «Oku» sesleri) Cümle şu : «İtalya'da gene kasım aylarının sonlarında...» Başka memleketlerde hükümetler daha ciddidir. Bir tek insanın bile hayatı önemlidir, demek için okuyorum. «İtalya'da gene kasım aylarının sonunda Bari'de bir öğrenci öldürüldü, İtalya'da nerede ise Hükümet düşecekti.» (Gürültüler)

AHMET SAYIN (Burdur) — Tamamını oku.

ALTAN ÖYMEN (Devamla) — «İtalya'da nerede ise hükümet düşecekti» sözüne nerede...

MÜFİT BAYRAKTAR (Bolu) — Yalan.

ALTAN ÖYMEN (Devamla) — Zabıtlar... «Bir memlekette bir kişi ölürse hükümet düşer» sözü nerede? Bu sözü yine böyle bir saptırma üzerine ben bu kürsüden bir defa daha konuşarak ve bu zaptı okuyarak, tamamını okuyarak bir kere daha anlattım ve bu yapılanın bir saptırma olduğunu, bir tahrifçilik olduğunu, bir yalan olduğunu belirttim. Şimdi aynı yalanı tekrar burada Sayın Başkan ifade etmekte. Bu da Sayın Birgit arkadaşımın oturduğu yerden belirttiği gibi, bu, Hükümet Başkanının şimdiye kadarki âdetinin yeni bir göstergesidir. (AP sıralarından «Oku, oku» sesleri, gürültüler)

İ. ETEM EZGÜ (Samsun) — Yalancı.

GÜNGÖR HUN (Sakarya) — Ayıp, ayıp.

ALTAN ÖYMEN (Devamla) — Şimdi nasıl saptırılıyor : «AP - CHP - MSP hükümeti denilmiş, onarım hükümeti, arkadan millî birlik hükümeti...» Zaten bunların hepsi aynı. Bütün bunlar ayrı imiş gibi kullandı Sayın Başbakan burada, bu da ikinci misali.

GÜNGÖR HUN (Sakarya) — Nasıl böyle konuşursun, yalancı.

MÜFİT BAYRAKTAR (Bolu) — Yalancı.

ALTAN ÖYMEN (Devamla) — Sayın Başkan, sayın arkadaşlar, bana bu açıklama fırsatını verdiğiniz için teşekkür ediyorum. Daha gerisi de var, ge-

rekirse onları da okurum. Ama tahrif buradadır. (AP sıralarından gürültüler)

GÜNGÖR HUN (Sakarya) — Sen büyük bir yalancısın. Sen bir sahtekârsın.

ALTAN ÖYMEN (Devamla) — Siz de oradan müdahale eden arkadaşlar, bu tahrikçiliğe kapılmayınız. Siz de katılmayınız. Çünkü zabıt sordu Sayın Başbakan, ben de zaptı okudum. Ben böyle bir şey söylemedim; ama ölü sayısı ile alakalı Sayın Başbakan çok söyledi, 15 günde bir burada ölü sayılarını ilan ederek söyledi ve «bu Hükümetin eli kanlıdır» dedi o zamanki Hükümet için. Şimdi ölü sayısı dört katına çıktığına göre, beş katına çıktığına göre acaba bu Hükümetin eli kanlı demek mi hatadır, yoksa bu Hükümetin boğazına kadar kana bulanmış olduğunun....

BAŞKAN — Sayın Öymen, sadece ona cevap veriniz.

ALTAN ÖYMEN (Devamla) — Ne yaptığını demişti o zaman? Şimdi dört katına, beş katına çıktığı zaman, çıktığına göre bugünkü manzara bir kan gölü müdür, yoksa bir kan okyanusu mudur, bir kan deryası mıdır? Onu da kendileri düşünsünler.

Teşekkür ederim arkadaşlar. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN — Teşekkür ederim Sayın Öymen.

Şimdi Gensoru Önergesinin gündeme alınıp alınmayacağı hususunu oylarınıza sunacağım. Gensoru Önergesinin...

OĞUZ AYGÜN (Ankara) — Sayın Başkan...

ALİ NAILİ ERDEM (İzmir) — Sayın Başkan, bir dakika...

BAŞKAN — Efendim, bir ses gelirse Başkanlık daha salim bir kafayla tespit edebilir, fakat kollektif şekilde bağırılırsa anlamaya imkân yok.

OĞUZ AYGÜN (Ankara) — Muhterem Başkan, hatibe neden söz verdiniz? Neler konuştuğu meydana. Bir istirhamımız var, zaptı şimdi yukarıdan getiriyoruz ve kendi sözlerini zabıtlarla burada teşhir edeceğiz. Bize bir müddet, lütfen zaman veriniz.

BAŞKAN — Şimdi yalnız oylamaya geçmek zorundayım Sayın Aygün, konuşmalar uzamıştır, lütfen çabuk getirin. Çabuk getirin o zaman zaptı, getirin. (AP sıralarından gürültüler ve sıralara vurmalar)

BÜLENT ECEVİT (Zonguldak) — Böyle bir usulümüz yok Sayın Başkan, bekleme usulümüz yok.

BAŞKAN — Evet, hemen gelmezse bekletmem ben Genel Kurulu, bekletmeye mezun değilim.

ALİ NAILİ ERDEM (İzmir) — Sayın Başkan, bir hususu açıklamama müsaade eder misiniz?

BAŞKAN — Neyi açıklayacaksınız efendim?

Efendim, Sayın Altan Öymen benden talep ettiği sözde böyle bir ifade kullanmadım ve bunu sadece bunu açıklaması için söz verdim. Böyle bir ifade kullanmadığına dair. (AP sıralarından «Yalan söylüyor, zabıtları getirtin» sesleri)

Tabii, yapılan konuşma sırasında gürültüler de devam etti ve Sayın Öymen de tahmin ediyorum biraz benim verdiğim söz konusunun herhalde biraz dışına çıktı. Bu da zapta geçtiğine göre lütfen artık gündemi tamamlamak için...

ALİ NAILİ ERDEM (İzmir) — Sayın Başkanım, Sayın Öymen, konuşmasında Sayın Başbakana hitaben, yapmış olduğu konuşmanın yalan olduğunu bahsetmek suretiyle yalancılıkla itham etmiştir. Bu beyanın doğru olup olmadığı zaptın ortaya çıkmasıyla mümkündür. Zabıt gelinceye kadar...

BAŞKAN — Zabıt gelmişse onu hemen... «Yalan söylüyor» dediğini tespit ettim tabii Başkan olarak. Lütfen zaptı...

GÜNGÖR HUN (Sakarya) — Zaptı getirtemiyorsunuz.

BAŞKAN — Hemen zabıt gelmiştir efendim.

SEYFİ ÖZTÜRK (Eskişehir) — Ya sözünü geri alır, ya da zaptı okursunuz.

BAŞKAN — Sayın Öymen, Sayın Başbakana hitaben söylediğiniz «Yalan söyledin» ifadesini geri alıyor musunuz? Alıyorsanız mesele halledilmiş olacaktır.

ALTAN ÖYMEN (Ankara) — Sayın Başkanım... (AP sıralarından gürültüler)

BAŞKAN — Lütfen susun efendim.

ALTAN ÖYMEN (Ankara) — Benim konuşmamın gayesi açıktır. Ben, yalancı lafını ne Sayın Başbakan ne de başka kimse için kullanmadım. Tahrifatçılık, ortada bir yalancılık hadisesi olduğunu belirttim.

BAŞKAN — «Yalancılık» ifadesini kullanmadım demek istiyorsunuz? (AP sıralarından gürültüler)

ALTAN ÖYMEN (Ankara) — Efendim, zabıtta var.

METİN TÜZÜN (İstanbul) — Affedersiniz, bir üyenin, bir üye konuşurken, böyle söyledi diye bir iddiayı ortaya atmasıyla bir soru mu soracaksınız?

BAŞKAN — Şimdi, efendim...

METİN TÜZÜN (İstanbul) — O zaman ben, Sayın Başbakan konuşurken, birisi Orhan Birgit'e, bilmem ne dedi diye, soru sordu diye iddia atarım ortaya.

BAŞKAN — Şimdi şöyle efendim. (AP sıralarından ayağa kalkmalar, gürültüler)

Sayın Adalet Partisi Grubu, lütfen oturursanız...

MÜFİT BAYRAKTAR (Bolu) — Sayın Başkan, zaptı niçin getirtmediniz?

BAŞKAN — Hemen boyacı küpü değildir, alıp getirtilim. Zaptı Tutanak Müdürlüğünden getirteceğiz. (AP sıralarından gürültüler)

Şimdi burada, Adalet Partisi Grubunun bir sözcüsü vardır. Adalet Partisi Grubunun bir Başkanvekili vardır. Adalet Partisi Grubu topyekûn kalkıp bu ifadeyi verirse bunun içinden çıkmaya imkân yok. (AP sıralarından «Zabıt burada» sesleri)

Zabıt gelmiş midir?

METİN TÜZÜN (İstanbul) — Sayın Başkan, oylamaya geçtiniz, böyle bir usulümüz yok. Ne yapıyorsunuz Sayın Başkan?

BÜLENT ECEVİT (Zonguldak) — Oylamaya geçelim Sayın Başkan. (Gürültüler)

İHSAN ATAÖV (Antalya) — Sayın Başkan, size soruyorum...

BAŞKAN — Evet, sor.

İHSAN ATAÖV (Antalya) — 1977 senesinde yapılmış olan bir beyanı, «Söyledi mi, söylemedi mi bilmiyorum; ama, buna mahsus olmak üzere söz veriyorum» demek suretiyle zatiâliniz bir usulsüzlük yaptınız.

H. SEMİH ERYILDIZ (Ankara) — Lütfen oylama Sayın Başkan.

İHSAN ATAÖV (Antalya) — Şimdi bu usulsüzlüğünüz üzerine bir üye çıkıp da buraya, yalancı diye itham edildiğini söylese, o zaptı getirtmeden o üyeye söz mü vereceksiniz? (Gürültüler)

Usulsüz hareket ettiniz, bu bakımdan söz istiyorum.

BAŞKAN — Sayın Ataöv, müsaade edin... (Gürültüler)

COŞKUN KARAGÖZOĞLU (İzmir) — Meclisi çalıştırm.

H. SEMİH ERYILDIZ (Ankara) — Meclisi durdurmaya hakkınız yok Sayın Başkan. (Gürültüler)

BAŞKAN — Başkanlığın burada herhangi bir usulsüzlük yaptığı iddiası ileri sürülemez, şu bakımdan : Altan Öymen, Sayın Başbakan konuştuğu zaman, böyle bir ifade kullandınız diye beyanda bulundu. Altan Öymen oturduğu yerden : «Ben mi?» deyince «Evet zatiâliniz» diye ifade etti. Altan Öymen'in Başkanlığa yaptığı müracaatta, «Ben böyle bir ifade kullanmadım; fakat, bu ifadeyi bana izafe

ettiler» dedi. Bunu açıklaması için ben kendisine söz verdim. (Gürültüler)

Sayın Öymen'in burada konuşunca yalan...

H. SEMİH ERYILDIZ (Ankara) — Tamam Başkan, oylamaya geçin.

BAŞKAN — Lütfen efendim, niçin demin Altan Öymen konuşma istediği zaman oylamaya geçin diye bir iddia ortaya atmadınız? Her grubun arzusuna göre ben hareket etmem. İçtüzük ne emrediyorsa onu yaparım.

BÜLENT ECEVİT (Zonguldak) — Efendim, ne alâkası var bunun. Bu zabıtla ne alâkası var bunun?

BAŞKAN — Şimdi ortada bir iddia var. Şimdi Sayın Başbakan yalan söylüyor diye Sayın Öymen burada bir ifade kullandı ve ben de tespit ettim. Eğer Başbakan bu konuda söz istiyorsa söz veririm kendisine. (Gürültüler)

OĞUZ AYGÜN (Ankara) — Sayın Başkan, evvela... (Gürültüler) 10 dakika ara verelim, zaptı getirtelim... 10 dakika ara verin.

BÜLENT ECEVİT (Zonguldak) — Lütfen oylamaya geçin efendim.

BAŞKAN — Zaptı getirtmeye göndermişim efendim, zaptı bekliyorum. (Gürültüler) Efendim, öyle bir ifade kullanıp kullanmadığını, çünkü yalancılık la itham ediliyor.

OĞUZ AYGÜN (Ankara) — İddia kimden geliyor Sayın Başkan? Sayın Başbakan'dan gelmiyor ki. Böyle bir uygulama yok efendim.

BAŞKAN — Evet ama, grup başkanvekilinden geliyor. (AP sıralarından gürültüler)

METİN TÜZÜN (İstanbul) — Sayın Başkan, bir grup başkanvekili Hükümetin görevini yüklenemez. Böyle bir hüküm yok. Hükümet var orada. (CHP sıralarından «oylamaya geçin» sesleri) Olmaz böyle şey. Yapmayın efendim. (AP sıralarından gürültüler)

COŞKUN KARAGÖZOĞLU (İzmir) — Sayın Başkan, uygulamaya devam edin. (AP ve CHP sıralarından gürültüler)

BAŞKAN — Şimdi esasında şeye geçmek lazım. Çünkü zaptın gelmesiyle zaten bir şey de, netice de, esas itibarıyla böyle bir ifade kullanıp kullanmadığı... (AP sıralarından gürültüler, ayağa kalkmalar)

OĞUZ AYGÜN (Ankara) — Nasıl olur?

BAŞKAN — Evet.

Ne nasıl olur?

METİN TÜZÜN (İstanbul) — Devam ediniz efendim. Olmaz böyle.

İHSAN ATAÖV (Antalya) — Sayın Başkan, ben buraya gelip kürsüye çıksam, Sayın Bülent Ecevit yalan söylüyor desem Halk Partililer yerlerinde otururlar mı? (AP sıralarından gürültüler)

BÜLENT ECEVİT (Zonguldak) — Lütfen oylamaya geçin efendim.

BAŞKAN — Oturmaz tabii. (CHP sıralarından «Ne alâkası var» sesleri, gürültüler)

Evet, evet.

COŞKUN KARAGÖZOĞLU (İzmir) — Oylamaya geçin Sayın Başkan. (CHP ve AP sıralarından gürültüler, ayağa kalkmalar)

İHSAN ATAÖV (Antalya) — Usulsüzlük hakkında söz istiyorum. (CHP ve AP sıralarından gürültüler)

BÜLENT ECEVİT (Zonguldak) — Bunun zabıtla ne alâkası var?

OĞUZ AYGÜN (Ankara) — Sayın Başkan, 10 dakika ara verin, zaptı getirtelim efendim. (CHP sıralarından gürültüler)

BAŞKAN — Şimdi, bu duruma göre zaptı tetkik etmek için 10 dakika ara veriyorum. (CHP sıralarından gürültüler)

METİN TÜZÜN (İstanbul) — Hangi zaptı getirtiyorsunuz efendim?

BÜLENT ECEVİT (Zonguldak) — Saat 7'ye geliyor efendim. Görülmemiş şey bu.

METİN TÜZÜN (İstanbul) — Hükümeti grup başkanvekili mi temsil ediyor efendim.

İHSAN ATAÖV (Antalya) — Ben buraya gelip «Ecevit yalan söylüyor» desem, Halk Partililer ne yapar?

BÜLENT ECEVİT (Zonguldak) — Olur mu öyle şey? Nasıl ara verirsiniz oylama sırasında? (CHP sıralarından gürültüler, AP sıralarından «Bravo Başkan» sesleri)

BAŞKAN — Saat 18.45'te toplanmak üzere ara veriyorum. (CHP sıralarından gürültüler, ayağa kalkmalar)

Kapanma Saati : 18.38

İKİNCİ OTURUM

Açılma Saati : 18.45

BAŞKAN : Başkanvekili Müşih Görentaş

DİVAN ÜYELERİ : Nizamettin Çoban (Kütahya), Recep Özel (İstanbul)

BAŞKAN — Millet Meclisinin 99 ncu Birleşiminin 2 nci Oturumunu açıyorum.

Müzakerelere kaldığımız yerden itibaren devam ediyoruz.

Biraz evvelki müzakereler esnasında zabıtları tetkik etmek için ara verdim; zaptı tetkik ettim, şu ifade vardır : «Arkadaşlar; geçenlerde Fransa'da, Paris'te Cezayirli Derneğin Binasında bir gece bekçisi öldürüldü, bir gece bekçisi siyasi bir cinayetle öldürüldü, Fransız Basını 15 günden beri bu hadisenin akisleriyle meşgul oluyor. Hükümetin demeyeceği, tedbir alındığını ilan etmeyen yetkilisi kalmadı. İtalya'da, yine, kasım aylarının sonlarında Bari'de bir öğrenci öldürüldü, İtalya'da nerede ise hükümet düşecektir.»

Bu ifade vardır. Mesele bu şekilde kapanmıştır. Şimdi önergeler vardır efendim.

Gensoru görüşmesinin 30.6.1980 Pazartesi günü yapılması hususuna ait önerge vardır.

NEVZAT KÖSOĞLU (Erzurum) — Sayın Başkan, bir talebim vardı.

BAŞKAN — Efendim, Sayın Nevzat Kösoğlu'nun bir müracaatı vardır. Aynı oturum içinde olması gerekirdi, oturum kapanmıştır, ikinci oturumu açmışız, bu bakımdan söz vermiyorum.

NEVZAT KÖSOĞLU (Erzurum) — Oturuma ara verdiniz Sayın Başkan.

OĞUZ AYGÜN (Ankara) — Sayın Başkan, müsaade eder misiniz zaptı getirdik, burada.

BAŞKAN — Okudum zaptı ben efendim, aynı zaptı okudum.

OĞUZ AYGÜN (Ankara) — Sayın Altan Öymen'in Sayın Başbakanı...

BAŞKAN — Evet, Altan Öymen'in o ifadesini okudum ve mesele kapanmıştır.

Zaptı aynen okudum. Şimdi ikinci bir şey yapmaya bence lüzum yoktur. (Gürültüler)

BÜLENT ECEVİT (Zonguldak) — Sayın Başkan, vakit daralıyor.

BAŞKAN — Şimdi açık oylama isteği vardır...

OĞUZ AYGÜN (Ankara) — Duyamıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN — Efendim, tabii duyulmaz. Çünkü Parlatonun çalışmalarında engellenmek istendikten sonra tabii gürültülerle bu devam eder. Bunu siz de anlamıyorsunuz, ben de anlayamıyorum esas itibariyle ve Başkanlık bazen noksan muamele yapıyorsa bu da bundan ileri gelmektedir. Çünkü, konuşmaları tam manasıyla Başkanlığın zaptetmesine imkân yoktur gürültüler esnasında.

Şimdi bu mevzuda zaptı getirttim ve burada okudum, okuduktan sonra «Bu mesele kapanmıştır» diye ifade ettim. Artık muameleye devam edeceğiz. (AP ve CHP sıralarından ayağa kalkmalar, şiddetli gürültüler)

OĞUZ AYGÜN (Ankara) — Sayın Başkan, bir ifadenin yalnız bir kısmını alıp, bir başka kısmını bırakırsanız, Yassıada mahkemelerinin hükmüne benzer. Her şeyin bir hududu var. (Şiddetli gürültüler)

BAŞKAN — Efendim, şimdi zaten burada tamamen çizdim hatlarını...

METİN TÜZÜN (İstanbul) — Olmaz böyle şey Sayın Başkan. Engelleme yapmak demek ne demek, Sayın Başkan? Her şeyin bir usulü var. (AP ve CHP sıralarından şiddetli gürültüler)

BAŞKAN — Evet, her milletvekilinin, her sözcüğün yaptığı konuşmaların kelimelerini teker teker hassas terazi ile tartacak olursak, bu Meclisin çalışmasına imkân yok. Meclisin çalışabilmesi için biraz tolerans sahibi olmak gerekir. Bu bakımdan devamlı bu şu şekilde söyledi, bu, bu şekilde söyledi denirse, Başkanlık burada nasıl bir tatbikat yapabilir ve bu işin içinden nasıl çıkabilir?.. Ne İttüzükte, ne Anayasada böyle bir hüküm yoktur...

H. SEMİH ERYILDIZ (Ankara) — Sayın Başkan, milli iradeyi engelliyorlar.

OĞUZ AYGÜN (Ankara) — Sayın Başkan, müsaade eder misiniz?..

BAŞKAN — Evet... (Gürültüler)

OĞUZ AYGÜN (Ankara) — Muhterem Başkan, yerden göğe kadar haklısınız. Yalnız sayın sözcü, Başbakanı yalancılıkla itham etmiştir. Bu bakımdan ya bırakınız ben okuyayım, yahut Başkanlık olarak siz açıklama yapınız efendim. (Gürültüler)

BAŞKAN — Efendim, Başkanlık bunu ifade etti ve zapta geçti. Zapta geçtikten sonra zaten sizin de ifade edeceğimiz ayındır, değişen bir şey yok ki. (Gürültüler, CHP sıralarından «Sayın Başkan süre doluyor» sesleri)

BAŞKAN — Şimdi, süre bakımından endişeye gerek yoktur. Çünkü Anayasanın hükmüdür. Üç birleşim bu Gensoru önergesi tamamlanuncaya kadar devam edecektir oturum, Anayasanın hükmü budur.

OĞUZ AYGÜN (Ankara) — Sayın Başkanım... Sayın Başkanım...

BAŞKAN — Efendim, buyurun.

OĞUZ AYGÜN (Ankara) — Sayın Başkanım, eğer lütfederseniz, kabul buyurursanız ya bunu ben deniz okuyayım, yahut siz lütfen oradan okuyun. (CHP sıralarından «Okundu, okundu» sesleri)

BAŞKAN — Şimdi Sayın Aygün, ben bunu okudum.

OĞUZ AYGÜN (Ankara) — O ayrı mesele efendim.

BAŞKAN — Ama, müsaade edin, şimdi toplantının... (Gürültüler) Sayın Ataöv, lütfen siz oturun; biz Sayın Grup Başkanvekili ile meseleyi hallederiz tahmin ediyorum.

OĞUZ AYGÜN (Ankara) — Sayın Başkanım, müsaade eder misiniz göndereyim zaptı.

BAŞKAN — Buyurun gönderin, hay hay.

METİN TÜZÜN (İstanbul) — Sayın Başkanım, ilk defa Mecliste böyle bir usulsüzlük oluyor.

BAŞKAN — Öyle efendim, maalesef işte bazı tatbikatlar öyle oluyor. Maalesef öyle.

H. SEMİH ERYILDIZ (Ankara) — Meclisi de mi eşkiyaya teslim edeceğiz.

BAŞKAN — Evet, zabıt tetkik edilince gözden kaçmış olabilir. Böyle bir ibare var burada : «Bizim siyasi neden dediğimiz budur, bu siyasi neden buna benzer siyasal nedenlerle başka ülkelerde hükümetler kendiliğinden istifa ediyorlar» diye bir ifade vardı.

OĞUZ AYGÜN (Ankara) — Tamam efendim, bravo.

BAŞKAN — Şimdi gündemimizin Gensorunun gündeme alınıp alınmaması hususunda ad okunarak açık oyla yapılması teklifi vardır. Şimdi isimleri okuyup tespit edeceğiz.

Sayın İhsan Ataöv?.. Burada.
Sayın Özer Yılmaz?.. Burada.
Sayın Adem Ali Sarıoğlu?.. Burada.
Sayın Galip Çetin?.. Burada.
Sayın Fethi Acar?.. Burada.
Sayın Süleyman Çağlar?.. Burada.
Sayın Atif Şohoğlu?.. Burada.
Sayın Şükrü Abbasoğlu?.. Burada.
Sayın Halil Yurtseven?.. Burada.
Sayın Şevket Doğan?.. Burada.
Sayın Timuçin Turan?.. Burada.
Sayın Faik Türün?.. Burada.
Sayın Osman Özer?.. Burada.
Sayın Ali Nâili Erdem?.. Burada.
Sayın Ahmet İncioğlu?.. Burada.
Sayın Kaya Çakmakçı?.. Burada.
Sayın Güngör Hun?.. Burada.

17 arkadaşımızın adı okunmuştur, 15 imza zaten kâfidir.

Açık oylama talebi vardır.

Adı okunan üyenin, «Kabul» veya «Ret» demek suretiyle oylamanın yapılmasını oylarınıza sunuyorum. Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

«Sayın Başkanlığa

Gensorunun gündeme alınıp alınmaması konusunun ad okunarak açık oyla yapılmasını saygı ile arz ederiz.» şeklindedir önerge.

Oylamaya açık oy isteyenlerden başlıyoruz; «Kabul» veya «Ret» beyanında bulunmalarını rica ediyorum.

(Oylama yapıldı)

BAŞKAN — Oylamaya katılmayan başka sayın üye var mı?.. Yok.

Oy verme işlemi bitmiştir.

(Oyların ayrımı yapıldı)

BAŞKAN — Bakanlar Kurulu hakkındaki Gensoru Önergesinin gündeme alınıp alınmaması hususunda yapılan açık oylamaya 414 üye katılmış; 408 kabul, 6 ret oyu çıkmıştır. Bu şekilde gündeme alınması 408 oyla kabul edilmiştir.

III. — BAŞKANLIĞIN GENEL KURULU SUNUŞLARI

A) DANIŞMA KURULU TEKLİFLERİ

a) Başkanlık Önerileri

1. — Zonguldak Milletvekili Bülent Ecevit ve 111 arkadaşının Bakanlar Kurulu hakkında verdikleri 11/64 esas numaralı Gensoru önergesinin görüşmeleri için Millet Meclisi Genel Kurulunun 30.6.1980 Pazartesi günü Birleşik Toplantıdan sonra toplanmasına dair Başkanlık önerisi.

BAŞKAN — Görüşme gününün tespiti hakkında Başkanlığın bir önerisi vardır, okutup oylarınıza sunacağım.

«Millet Meclisi Genel Kuruluna

Danışma Kurulunun 17.6.1980 Salı günü yaptığı toplantıda gruplar arasında oybirliği sağlanamadığından, Başkanlığımızın önerisi, Millet Meclisi İçtüzüğü-

nün 19 ncu maddesinin son fıkrasına göre Genel Kurulun onayına sunulur.

Cahit Karakaş
Millet Meclisi Başkanı

Öneri :

Gündeme alınması kabul edilen Gensorunun görüşmeleri için Millet Meclisi Genel Kurulunun 30.6.1980 Pazartesi günü Birleşik Toplantıdan sonra toplanması önerilmiştir.»

BAŞKAN — Okunan önergeyi oylarınıza sunuyorum : Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Yarın, 25.6.1980 Çarşamba günü saat 15.00'te yapılacak Türkiye Büyük Millet Meclisi Birleşik Toplantısından sonra toplanmak ve gündemdeki konuları görüşmek üzere birleşimi kapatıyorum.

Kapanma Saati : 19.40

V. — SORULAR VE CEVAPLAR

A) YAZILI SORULAR VE CEVAPLARI

1. — Giresun Milletvekili Şükrü Abbasoğlu'nun, Giresun - Şebinkarahisar ilçesinde yapılan tütün ekimine ilişkin sorusu ve Gümrük ve Tekel Bakanı Ahmet Çakmak'ın yazılı cevabı. (7/763)

31.3.1980

Millet Meclisi Başkanlığına

Giresun İlinin Şebinkarahisar İlçesi yöresinde yapılmakta olan tütün ekimine ilişkin olarak aşağıda sıralanan soruların Gümrük ve Tekel Bakanlığınca yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

Saygılarımla.

Şükrü Abbasoğlu
Giresun Milletvekili

1. Giresun İlinin Şebinkarahisar İlçesi yöresinde tütün ekiminde olumlu ve yararlı sonuçlar alınmış mıdır? Bu güne kadar seneler itibariyle üretilen tütün miktarı ne kadardır?

2. Bu yörede üretilen tütünün kalitesi nasıldır? Yapılan üretim ülke yararı için ve yöre halkı için ümit verici sonuçlar ortaya koymuş mudur?

3. 1976 - 1978 yıllarında üç yıl müddetle yapılan deneme ekimlerinin sonuçları olumlu olduğuna göre ekim sahalarının genişletilmesi ve artırılması düşünülmekte midir? Düşünülmekte ise yöre halkına bu imkân ne zaman sağlanmış olacaktır?

4. Yörede üretilen yaprak tütünün depolanması ve işletilmesi maksadiyle yaprak tütün tesislerinin yaptırılması düşünülmekte midir? Düşünülmekte ise bu konuda uygulamaya ne zaman başlanacaktır?

5. Yörede başlıca geçim kaynağını teşkil eden tütün üretiminin geliştirilmesi için hükümetçe ve Ba-

kanlığınızca ne gibi tedbirlerin alınması düşünülmektedir?

TC

Gümrük ve Tekel Bakanlığı
Tetkik ve Murakabe
Kurulu Başkanlığı
Sayı : 4-1-3621

23.6.1980

Konu : Yazılı soru önergesi.

Millet Meclisi Başkanlığına

İlgi : Kanunlar Müdürlüğü

28.4.1980 gün ve 7/763-4653/28464 sayılı yazınız.

Giresun Milletvekili Şükrü Abbasoğlu tarafından Bakanlığımıza yöneltilen ve yazılı olarak cevaplandırılması öngörülen Şebinkarahisar İlçesinde yapılmakta olan tütün ekimine ilişkin, ilgede kayıtlı yazınız ile eki 31.3.1980 günlü 5 maddelik yazılı soru önergesi cevabı 3 nüsha olarak ilişikte sunulmuştur.

Bilgilerine arz ederim.

Gümrük ve Tekel
Bakanı
Ahmet Çakmak

Giresun Milletvekili Şükrü Abbasoğlu'nun Bakanlığımıza yönelttiği yazılı soru önergesi cevabıdır.

1. Giresun ilinin Şebinkarahisar ilçesinde 1963 - 1964 ve 1965 yıllarında 3437 sayılı Tütün ve Tütün İnhisarı Kanunu ve Nizamnamesine göre yaptırılan tütün deneme ekimleri «Olumlu» biçimde sonuçlanmış ve sözü geçen ilçeye tütün ekim izni verilmiştir.

1963 - 1979 yıllarında Şebinkarahisar'da tütün ekimi yapılan köy sayısı ekici sayısı ile ekim alanı ve üretim miktarları aşağıda gösterilmiştir.

	Ürün yılı	Köy sayısı	Ekici sayısı	Ekim alanı (Hektar)	Üretim miktarı kilo
Deneme	1963	6	14	1	528
»	1964	5	14	2	1 663
»	1965	6	13	2	1 704
»	1966	9	41	3	2 624
»	1967	22	158	17	10 182
»	1968	16	125	15	4 915
»	1969	20	117	11	6 918
»	1970	17	176	21	7 904
»	1971	16	222	29	10 086
»	1972	13	218	32	12 352
»	1973	12	174	29	11 853
»	1974	18	260	57	37 227
»	1975	29	570	156	117 262
»	1976	28	1 110	339	271 597
»	1977	27	1 166	339	288 495
»	1978	27	952	303	257 719
»	1979	27	547	132	112 660

30.5.1969 tarihinde yürürlüğe giren 1177 sayılı Tütün ve Tütün Tekeli Kanununa ekli, tütün üretiminin serbest ilçeleri gösterir (1) sayılı cetvele Şebinkarahisar ilçesi de dahil edilmiştir.

2. Şebinkarahisar'da son beş yılda üretilen tütünlere uygulanan baş fiyatlar ve tahakkuk eden ortalama fiyatlar, bağlı bulunduğu Trabzon Başmüdürlüğü Bölgesi tütünleri ile karşılaştırmalı olarak aşağıda gösterilmiştir.

	Trabzon Başmüdürlüğü		Şebinkarahisar Ekim Noktası	
	Baş fiyat Lira Kr.	Ortalama fiyat Lira Kr.	Baş fiyat Lira Kr.	Ortalama fiyat Lira Kr.
1975	53,00	48,04	50,00	44,61
1976	61,00	52,46	58,00	47,71
1977	70,00	61,96	67,00	52,14
1978	86,00	65,94	83,00	68,17
1979	158,00	136,60	153,00	131,11

Not : 1979 ürün yılına ait ortalama fiyatlar, alımların halen devam etmesi nedeniyle kesin olmayıp geçicidir.

Gerek kalite özelliği, gerekse miktar bakımından dış satım olanağı bulunmayan Şebinkarahisar tütünleri kendi iç harmanlarımızda kullanılmaktadır.

3. 1177 sayılı Yasanın 3 ncü ve geçici 1 nci maddeleri gereğince 1969 - 1972 yılları arasında, tütün tarımına serbest olan ilçelerde iç ve dış piyasa icapları gözönünde bulundurulmak suretiyle tütün tarım alanlarının sınırları yeniden incelenerek tespit edilmiştir. Bu çalışmalar sonucunda, Şebinkarahisar

ilçesinin 18 köyünde toplam 3 610,5 hektarlık bir alan, tütün üretimine serbest bırakılmıştır.

Daha sonra, ısrarlı yerel istemler üzerine Şebinkarahisar ilçesinin, Alışar, Sipahi, Çakır, Karaköy, Beyhasan, Yedikardeş, Duman, Sultankonağı, Hamsanşeh, Doğanyuva, Saraycık, Evcili, Hocaoğlu, Çağlayan, Esentepe ve Sarıyer köylerinde, 1177 sayılı Yasanın 6 ncı maddesi gereğince 1976 ürün yılından itibaren tütün deneme ekimlerine başlanmıştır.

Üç yıl süreli deneme ekimleri sonuçlarının değerlendirilmesi amacıyla 29.4.1980 tarihinde Bakanlığımız ile Gıda - Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı tem-

silcilerinin katıldığı bir toplantı yapılmıştır. Yapılan değerlendirmede, deneme ekimlerinin «Olumlu» biçimde sonuçlandığı tespit edilerek Yasa gereğince kesin ekim izni için Bakanlıklararası Tütün Kurulunun Bakanlığımız, Gıda - Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı, Ticaret Bakanlığı, Maliye Bakanlığı onayı alınmak üzere gerekli işlemlere girilmiştir.

Bakanlıklararası Tütün Kurulunun «Olumlu» görüşleri alındıktan sonra, 24.10.1976 tarihli (Tütün Deneme Ekimi Yönetmeliği) nin 26 ncı maddesi gereğince, bir yıl içinde yukarıda sözü geçen 16 köyün tütün ekim alanlarının sınırları tespit edilerek üretime serbest bırakılacak arazilerde tütün ekimine başlanabilecektir.

4. Yörenin tütün üretimi ile Trabzon ve Akçaa-bat gibi benzer nitelikte üretim yapılan bölgelerdeki Bakım ve İşleme ünitelerinin kapasiteleri bugün için Şebinkarahisar'da tütünün depolanması ve işletilmesi maksadı ile Yaprak Tütün Tesisleri için yatırım yapılmasını düşündürmemektedir.

5. Ülkemizde, özellikle Tekelin elinde, önemli miktarlara varan yaprak tütün stokları mevcuttur. Bu nedenle, tütün üretimini dengesiz biçimde teşvik edici uygulamalardan dikkatle kaçınılmaktadır.

Dengeli ve kaliteli bir üretimin gerçekleştirilebilmesi için, uygulanacak tütün politikasının tespitinde, yörelerin özelliklerine göre değişen alternatif tarım ürünlerine de önem verilmesi gerektiği kanaatindeyiz.

Bilgilerine arz ederim,

Ahmet Çakmak

Gümrük ve Tekel Bakanı

2. — *Kastamonu Milletvekili Sabri Tıgılı'nın, Kastamonu İlinde ilkokul yeri olarak kamulaştırılan arsa ile bu ilde görevden alınan ve nakledilen öğretmenlere ilişkin sorusu ve Milli Eğitim Bakanı Orhan Cemal Fersoy'un yazılı cevabı. (7/805)*

Millet Meclisi Başkanlığına

Aşağıdaki sorunun Milli Eğitim Bakanı tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasına aracılığınızı dilerim.

Saygılarımla.

Kastamonu Milletvekili

Sabri Tıgılı

1. Kastamonu Belediye sınırları içinde 15 700 000 liraya ilkokul yeri kamulaştırılması doğru mudur?

2. İllere gönderilen ilköğretim kurumları yatırım ödeneklerinin kullanımına ait programlarının Milli Eğitim Temel Yasasının 51 nci maddesi, 222

sayılı İlköğretim ve Eğitim Yasasının 79 ncu maddeleri hükümlerine göre Milli Eğitim Bakanlığınca onaylanması gerekmez mi?

3. 15 700 000 TL. sına kamulaştırılan arsa 1979 yılı Kastamonu ili ilköğretim yatırımları programına alınmış mıdır veya ek program yapıp Milli Eğitim Bakanlığınca onaylatılmış mıdır?

4. Kastamonu ilinin 1979 yılı ilköğretim yatırım programında kesinleşen ilköğretim yatırımlarının yatırım kalanlarının veya ihale safhasında kalanlarının ödenekleri 1980 yılına devredilmiş midir? Yoksa bu ödeneklerin bir kısmı ile söz konusu arsa mı kamulaştırılmıştır?

5. Kamulaştırılan arsaya 800 m. ve 1 300 m. uzaklıkta 222 sayılı Yasa hükümlerine göre parasız tahsisle Milli Eğitim adına tapusu alınmış iki adet okul yeri var mıdır?

6. Kastamonu ili belediye sınırları içinde şehrin gelişmekte olan yeni mahalleleri olarak bilinen Süt Fabrikası semti ile Suluceviz semtlerinde mahallen sağlanmış geçici binalarda olanaksızlıklar içerisinde ilkokullar öğretim yapmakta mıdır?

7. Kastamonu belediye sınırları içinde okul yapılması için şehrin gelişmekte olan mahalleleri dikkate alınarak okul yapılma önceliği kamulaştırılan yeni arsaya mı, yoksa sırada bekleyen ve geçici binalarda öğretim yapılan yerleri sağlanmış arsalar mı öncelik verilecektir?

8. Söz konusu kamulaştırılan arsaya ait Kastamonu Valiliğince 16 . 1 . 1980 gün ve 1993 sayılı yazıları ile ödenek istenildiği halde Milli Eğitim Bakanlığınının 4 . 2 . 1980 gün ve 8362 sayılı yazıları ile ödenek konusunda olumsuz yanıt verildiği doğru mudur?

9. 1979 yılı bütçesinde Kastamonu iline ayrılan ilköğretim kurumları ödeneğinin kullanımı hakkında Şubat 1980'de gelen % 10'u da kapsayan bir yatırım programı var mıdır?

10. Kastamonu gazetesinde yayımlanan okuyucu sütunundaki Suluceviz mahallesi muhtarının dilekçesine 13 Mart 1980 tarihli aynı gazetede yayımlanan Kastamonu Valisinin valilik açıklaması başlığı altında verilen bilgilere göre, söz konusu kamulaştırma ile ilgili Şubat 1980'de sağlandığı söylenen özel ödenek miktarı ne kadardır?

Bu ödenek valiliğin açıkladığı gibi kamulaştırma ödeneği midir, yoksa 1979 bütçe yılı Kastamonu iline ayrılan 67 250 000 TL. ödeneğin kalan % 10'u mudur?

11. Kastamonu ilinde 380 civarında geçici köy okulu olduğu ve halen 80 civarında okulsuz köy olduğu, 100 civarında harabe okul binalarında öğretim yapıldığı ve dolayısıyla 500 - 600 civarında köy ilkökulu yapılması için sırada beklediği doğru mudur?

12. Kastamonu belediye sınırları içinde kaç merkez ilkokulu vardır ve bunların kaçında ikili öğretim yapılmaktadır?

13. Dördüncü Beş Yıllık Planda ilkokullarda üçlü öğretime son vermek ve okulsuz köy bırakmak amaç kabul edildiğine göre Kastamonu'da ne zaman yapılabileceği tahmin edilmeyen okul yeri kamulaştırılmasının mı, yoksa şehir içinde arsaları hazır geçici binalarda öğretim yapan okulların yapımının mı veya 500 - 600 civarında köy ilkokullarının yapımlarının mı öncelik sırası vardır?

14. Kastamonu Valiliğinin açıklamalarındaki kamulaştırılan arsada ortaokul gereksinmesi var mıdır? Yoksa şehrin başka bir yeri mi ortaokul için uygundur? Ortaokul yapımı programlanmadan yerini kamulaştırmak 222 sayılı Yasa hükümlerine göre ilköğretim ödeneğinden temin etmek Valiliğin yetkisi içinde midir?

15. Milli Eğitim Bakanlığının Dördüncü Beş Yıllık Plan amaçlarına uygun olarak öncelikle okulsuz köy ve kentlere okul yapmak mı, yoksa partili yandaşlarının arsalarını kamulaştırarak mağduriyetlerini gidermek mi öncelik kazanır?

16. Kastamonu ilindeki arsa kamulaştırılması ile ilgili Milli Eğitim Bakanlığı bugüne kadar bir inceleme yapmış mıdır?

17. Kastamonu ili Milli Eğitim Müdürlüğünde yöneticilik puvanlamasında eşinin solcu olması ileri sürülerek bir bayan öğretmenin de sol görüşü benimsediği varsayımı ile dilekçesinin işleme konulmadığı doğru mudur?

18. Daha önceki yıllarda soruşturma ile yöneticilikte yetersizlikleri saptanıp, başka bir göreve nakledilenlerden Danıştay'da açtıkları davayı da kaybettikleri halde kaç yönetici Kasım 1979'dan bu yana tekrar eski görevine getirilmiştir?

19. AP azınlık hükümeti kurulduktan bu yana Kastamonu Milli Eğitim Müdürlüğünden 4, ilköğretim kurumlarından 14, ortaöğretim kurumlarından 10 yöneticinin ve tüm eğitim ve öğretim kurumlarından 50 - 60 öğretmenin istekleri dışında görevlerinden alınmasının veya nakledilmelerinin gerekçeleri nelerdir?

20. Kastamonu Milli Eğitim Müdürlüğünde görevli 6 ilköğretim müfettişinin soruşturmasız olarak müfettişliklerinin alındığı doğru mudur?

21. Kastamonu Milli Eğitiminde yasal olmayan yollardan öğretmen olmak için gerekli koşulları taşımayan bir bakkalın öğretmen olarak atandığı doğru mudur?

22. Kastamonu ili Göl Öğretmen Lisesinde görevli Ülkü - Bir Sakarya Şubesi Başkanı olan bir öğretmenin 10 günden fazla izinsiz olarak görevine gelmediği soruşturma ile saptandığı, bu öğretmenin 657 sayılı Yasanın 94 ncü maddesi hükmüne göre görevden çekilmiş sayılacağı Milli Eğitim Bakanlığına belgeleri ile birlikte sunulduğu halde aynı öğretmenin daha sonra yasalara aykırı olarak eski maaşlarının da ödenerek Sakarya iline tekrar atandığı işlemi doğru mudur?

23. Kastamonu İlinin Göl Öğretmen Lisesinde teknik lise açılmış mıdır? Açılmışsa tekrar yöre için en gerekli olan ve her türlü olanakları mevcut olan Gökkyöde bu teknik lise hangi gerekçelerle kapatılmıştır? Teknik lise yerine Göl Öğretmen Lisesinin Pofis Koleji'ne dönüştürüleceği haberi doğru mudur?

24. Kastamonu Milli Eğitiminde öğretmenlerin atanma ve nakil yönetmeliklerine, Kastamonu ili ilkökulu öğretmenleri yer değiştirme yönetmeliğine aykırı öğretmen nakilleri yapıldığı haberlerinin doğruluk derecesi nedir? Stajyer ilkökulu öğretmenlerinden bazılarının yasa ve yönetmeliklere aykırı olarak merkezlere veya merkezi yerlere puanlama sırası atlanarak atandıkları doğru mudur?

25. — Kastamonu ilinde israf kadrolarda birçok öğretmen çalıştığı halde köy ilkokullarında halen öğretime başlamayan öğretmensiz ilkokullar var mıdır?

TC

Milli Eğitim Bakanlığı

20 . 6 . 1980

Bakanlık Müşavirliği

Sayı : 143

Millîyet Meclisi Başkanlığına

İlgi : 13 . 5 . 1980 gün ve 7/805 - 4828/29291 sayılı yazınız.

Kastamonu Milletvekili Sabri Tıgılı tarafından verilen yazılı soru önergesi ile ilgili cevabımız ilişikte sunulmuştur.

Bilgilerinize saygılarımla arz ederim.

Orhan Cemal Fersoy

Millî Eğitim Bakanı

Kastamonu Milletvekili Sabri Tıgılı tarafından verilen yazılı soru önergesi ile ilgili cevabımız :

İlkokul binalarının yapılacağı arsalar, 222 sayılı Kanununun 60, 61 ve 62 nci maddelerine göre seçimi yapılarak, 63 ncü maddeye göre tahsis edilmekte, satın alınmakta veya kamulaştırılmaktadır.

Kanununun 65 nci maddesi hükmü gereğince bu arsa ve binaların mülkiyetinin il özel idare ile köy tüzel kişiliği adına tapuya kaydı yapılmaktadır.

Bu arsaların kamulaştırılmaları, okul binalarının yapımları gibi hususlar, 76 ncı maddede belirtilen kaynaklardan elde edilen ve il özel idarelerinin, 82 nci maddeye göre «İlköğretim gelir ve ödenekleri» tertibine girer.

222 sayılı Kanununun amir hükümleri incelendiğinde görüleceği gibi bu işler doğrudan valiliklerin sorumluluğu altında yürütülmektedir.

1. Kastamonu Valiliğinden alınan bilgiye göre, adı geçen ilde ilkokul yapımı için 7 555 metre karelik bir arsanın 15 272 000 lira bedelle kamulaştırılması yapılmış, söz konusu paranın bir bölümü mal sahiplerine ödenmiştir. Geri kalan kısmı da 1980 yılı programı için ayrılan ödenekten verilecektir.

2. Yıllık ilköğretim yapım ödenekleri, 222 sayılı Kanununun 76 ncı maddesine göre, Genel Bütçeden alınmakta ve 77 nci maddeye göre de il özel idare bütçelerine aktarılmaktadır. Bu ödenekler, il özel idare bütçesinin ilköğretim gelir ve ödenekleri bölümünde il daimi encümen kararıyla hizmetlere göre kullanılmaktadır. Bu kullanmanın neler olduğu, yıllık yapım programları genelge esaslarına göre ele alınmakta ve il düzeyinde yapılacak işler programa bağlandıktan sonra, Bakanlığımız onayına sunulmaktadır. Ancak, bu arsa kamulaştırılmadan önce Bakanlığımız görüşü alınmamıştır.

3. Sözü edilen arsanın 1979 yılı içerisinde kamulaştırılması için Bakanlığımızdan yılı içinde her hangi bir görüş alınmamıştır. Kamulaştırma, yukarıda ifade edildiği gibi, doğrudan doğruya Valilikçe yapılmıştır.

4. Kastamonu ilinin 1979 yılı ilkokul yapım programında yer alan ve yılı içinde yapımı tamamlanmayan ya da ihale edilmeyen okulların mevcut ödeneklerinden 36 565 694 liranın 1980 yılı programına devredildiği adı geçen il valiliğinin 1980 okul yapımı programında görülmektedir.

5, 6, 7. Kamulaştırılan bu arsaya yakın Hazine adına kayıtlı ve tapusu Bakanlığımıza ait bir arsa olduğuna dair her hangi bir bilgi bulunmamaktadır. Bu konuda Valilikten bilgi istenmiştir.

Ayrıca, Kastamonu ili belediye sınırları içinde bulunan Süt Fabrikası ile Suluceviz semtlerindeki ge-

çici okullar hakkında da adı geçen il valiliğinden bilgi istenilmiştir.

8. Kastamonu Valiliğinin 16 . 1 . 1980 gün ve 1993 sayılı yazısında; «İlimiz Merkez İnönü Mahallesi Yağın Caddesinde, şehir imar planında kayıtlı 7 555 metre karelik yerin okul arsası olarak ayrıldığı, bu arsanın 5 yıllık bekleme süresi dolduğundan, 6785 sayılı İmar Kanununun 33 ncü maddesinin 8/B bendi içerisinde mütalâa edilmesi bildirildiğinden bahisle, mezkûr gayrimenkulün okul yeri olarak işaretleli olduğu, belediyenin istismlâk etmesine imkân bulunmadığından, gerekli imar plânı tadilatı yapılarak konut yeri olarak işaretlenmesine karar verilmiştir. İmar ve İskân Bakanlığınca plan değişikliği önerisi, 28 9 . 1978 gün ve 16484 sayılı esmi Gazetede yayınlanarak yürürlüğe konulan ve valiliklere gönderilen, genelgenin (h) maddesi uyarınca uygun görülmemiştir. Sözü edilen gayrimenkul üzerinde yeniden plan tadilatı yapılmasına meydan verilmemesi için arsanın ilkokul binası yapılmak üzere kamulaştırılması Valiliğimizce uygun görülmektedir.» denilmekte ve 1979 yılı bütçesinden 20 000 000 lira istenmektedir.

Bunun üzerine, bir yazıyla, mülkiyeti il özel idaresi adına tapuya kaydı yapılan okul arsası için ek ödenek göndermenin mümkün olmadığı bildirilmiş ve bu tür ödeneklerin il özel idaresi bütçesinden karşılanabileceği ifade edilmiştir.

9. 1979 yılı ilkokul - derslik yapımı için Genel Bütçeden öngörülen 67 250 000 lira, Maliye Bakanlığının yıllık bütçe uygulama yönergesiyle;

— % 75'i karşılığı olan	50 437 500
— % 15'i karşılığı olan	10 087 500
— % 10 karşılığı olan	6 725 000 TL.

serbest bırakılmış ve Kastamonu dahil (67) il valiliğine, bu esasa göre, gönderilmiştir.

10. Kamulaştırma için her hangi bir ek ödenek gönderilmemiştir. Özel ödenek diye bahsedilen para, yıllık yapım programının % 10'u olan karşılığıdır. Yıllık yapım programları için öngörülen ödeneğin dışında kamulaştırma amacıyla her hangi bir ödeneğin gönderilmesi de mümkün değildir. Bu tür bir uygulama henüz yapılmamıştır.

11. IV. Beş Yıllık Kalkınma Planı içinde okul binası yapılacak yerlerin bir anaplana bağlanması amacıyla yapılan hazırlıkta Kastamonu ilinde;

- 941 köy öğretmen evi,
- 4 okulsuz yerlere derslik,
- 441 köylerde prefabrik, geçici baraka yerine derslik,

— 20 il ve ilçe merkezleri derslik yapımının gerekli olduğu görülmüş ve Devlet Planlama Teşkilatına bildirilmiştir.

12. Kastamonu ili belediye sınırları içinde 10 merkez ilkokulu bulunmaktadır. Bunların 6'sı normal, 4'ü ise ikili öğretim yapmaktadır.

13. IV ncü Beş Yıllık Kalkınma Planı dönemi içerisinde öncelikle üçlü öğretimin önlenmesi, okulsuz köyleri okula kavuşturmak, okul binaları yanmış yıkılmış ya da harap hale gelmiş okulları yenilemek ve geçici binalı okulları planlı okul binasına kavuşturmak esastır. Bakanlığımız yıllık ilkokul yapım programları hazırlamasını istemektedir. Ancak, okul yapılacak yerlerin önceliklerini belirleyen yapım programının taslakları il genel meclisinde belirlenmektedir.

14. Kastamonu Vilâyetince kamulaştırılan ve sözü edilen arsanın üzerinde ortaokul binası yapıp yapılamayacağı valilikten sorulmuştur. Ancak, 222 sayılı Kanunun amir hükümleri gereğince bu arsanın öncelikle ilköğretim kurumlarınca kullanılması gerekmektedir.

15, 16. Yukarıda da belirtildiği üzere, söz konusu arsanın kamulaştırma işlemi hakkında açıklayıcı bilgi valilikten istenmiştir.

17. Bu maddede belirtilen husus adı geçen il vilâyetinden sorulmuştur. Bilgi geldiğinde, ayrıca, cevap verilecektir.

18. Olaylara sebep olarak görev yerleri değiştirilip de Danıştayda açtıkları davaları reddedilen yönetici ve memurlardan yeniden eski görevlerine atanmış bulunmamaktadır.

19. Kastamonu eski Milli Eğitim Müdür Yardımcıları Fikret Şekerci, Zahir Erdemli, Ahmet Karahasanoğlu ve Turhan Korkmaz bu görevlerinden istekleri üzerine alınmışlardır.

20. 6 ilköğretim müfettişinin müfettişlik görevleri, haklarındaki soruşturmanın selameti için, bir muciple üzerlerinden alınmış olup soruşturmaları devam etmektedir. Yine bu ilde Danıştaya dava açan ve davası reddedilen bir ilköğretim müfettişinin de nakli yapılmıştır.

21. Bu konuda ilgili valilikten bilgi istenilmiştir.

22. Kastamonu - Göl Öğretmen Lisesinde kayıtlarımıza göre müstafi duruma düşmüş öğretmen bulunmamaktadır. Ayrıca, sözü edilen öğretmenin, önergede ismi de belirtilmemiştir.

23. Ülkemizde ihtiyaç duyulan nitelikli insan gücünün yetiştirilmesi amacıyla eğitim enstitüleri ve öğretmen liseleri binalarında endüstriyel teknik öğretim kurumlarının açılmasına karar verilmiş ve bu sebeple Göl Öğretmen Lisesinde bir teknik öğretim kurumu açılmıştır. Ancak, gerekli kadro, makine ve teçhizatın tamamlanamaması, ayrıca, gerekli ödeneğin sağlanamaması sebebiyle bu okulun açılması ileriki bir tarihe ertelenmiştir.

Kastamonu Göl Öğretmen Lisesinin Polis Koleji'ne dönüştürüleceği konusu ise tamamen asılsızdır.

24, 25. [Konu, yukarıda da belirtildiği gibi, valiliklerin tasarrufundadır.

Saygılarımla.

Orhan Cemal Fersoy
Milli Eğitim Bakanı

Bakanlar Kurulu Hakkındaki (11/64) Esas Numaralı Geniş Önergelerin Gündeme Alınıp Alınmaması Konusundaki Açık Oyların Sonucu

(Gündeme alınması kabul edilmiştir.)

Üye sayısı : 450
Oy verenler : 414
Kabul edenler : 408
Reddedenler : 6
Çekimserler : —
Geçersiz oylar : —
Oya katılmayanlar : 31
Açık üyeler : 5

(Kabul Edenler)

ADANA	Muhammet Kelleci Vehbi Meşhur	Sadık Erdem Galip Kaya Hasan Ünal	BOLU Avni Akyol Ahmet Çakmak Bayram Turan Çetin Halûk Karabörklü
Cevdet Akçalı Hasan Aksay Mehmet Can Hasan Cerit Mehmet Halit Dağlı Hasan Gürsoy Selâhattin Kılıç Melih Kemal Küçüktepe- pınar Muslihittin Yılmaz Mete İsmail Hakkı Öztoran Nedim Tarhan Ahmet Topaloğlu Oğuz Yazıcıoğlu	ANKARA Bekir Adıbelli Orhan Alp Oğuzhan Asıktürk Oğuz Aygün Mustafa Başoğlu Alişan Canpolat Yaşar Ceyhan A. İsmet Çanakçı Kenan Durukan A. Hayri Elçioğlu Orhan Eren Mustafa Kemal Erkovan H. Semih Eryıldız Necati Gültekin İhsan Karaçam Kemal Kayacan Mustafa Kılıç Teoman Köprülükler İsmail Hakkı Köylüoğlu Abdurrahman Oğultürk Selâhattin Öcal Altan Öymen Fikri Pehlivanlı Erol Saraçoğlu Önder Sav Cengiz Şenses Hayrettin Turgut Toker	ARTVİN Mehmet Balta Hasan Ekinci Mustafa Rona AYDIN Selâhattin Acar Mehmet Çelik A. Selami Gürgüç Nahit Mentеше İsmet Sezgin Muharrem Sökeli Behiç Tozkoparan BALIKESİR İlhan Aytekin Cihat Bilgehan Nuri Bozyel Necati Cebe Cemalettin İnkaya İrfan Özaydınlı Emin Engin Tanrıverdi Sadullah Usumi Hüsnü Yılmaz	BURDUR Cemal Aktaş Ahmet Sayın BURSA Nail Atlı Ali Elverdi Mehmet Emekli Yılmaz Ergenekon Hasan Esat Işık Halil Karaahtlı Cemal Külâhlı Kasım Önadım Saffet Ural Özer Yılmaz
ADİYAMAN Halil Açar Kemal Tabak Abdurrahman Ünsal Ramazan Yıldırım	AFYONKARAHİSAR İsmail Akın Hasan Akkuş Güneş Öngüt Mehmet Özutku Mete Tan Ali İhsan Ulubahşi	BİLECİK Cemalettin Köklü Orhan Yağcı BİNGÖL Hasan Celâlettin Ezman Mehmet Sait Göker BİTLİS Abidin İnan Gaydalı Muhyettin Mutlu	ÇANAKKALE Ahmet Nihat Akay İrfan Binay Osman Orhan Çaneri Altan Tuna ÇANKIRI Nurettin Ok Arif Tosyalıoğlu Nuri Çelik Yazıcıoğlu ÇORUM Mustafa Kemal Biberioğlu Şükrü Bütün Ahmet Çimbeke Etem Eken Mehmet Irmak Arslan Topçubaşı
AĞRI Mikâil Aydemir Rıza Polat Kerem Şahin Ahmet Hamdi Şam AMASYA Etem Naci Altunay Erol Çevikçe	ANTALYA İhsan Ataöv Deniz Baykal Ömer Buyrukçu Kaya Çakmakçı		

DENİZLİ

Mustafa Gazalci
Adnan Keskin
Ömer İhsan Paköz
Emin Atif ŞoHoğlu

DIYARBAKIR

Halil Akgül
Mehmet İskân Azizoglu
Abdüllatif Ensarioğlu
M. Yaşar Göçmen
Bahattin Karakoç
Mahmut Kepolu

EDİRNE

Mustafa Bulut
Ahmet İnceoğlu
Süleyman Sabri Öznal
Cavittin Yenel

ELAZIĞ

Celâl Ertuğ
Rasim Küçükkel
Faik Öztürk
Ali Rıza Septioğlu
Mehmet Tahir Şaşmaz

ERZİNCAN

Nurettin Karsu
Lütfi Şahin
Timuçin Tıran

ERZURUM

Çetin Bozkurt
Rıfki Danışman
Osman Demirci
Selçuk Erverdi
Gıyasettin Karaca
Nevzat Kösoğlu
Korkut Özal
İsmail Hakkı Yıldırım

ESKİŞEHİR

İsmet Angı
Gündüz Ökçün
İsmail Özen
Yusuf Cemal Özkan
Seyfi Öztürk

GAZİANTEP

Emin Altınbaş
Ekrem Çetin
Celâl Doğan
Cengiz Gökçek
Ahmet Karahan
Mehmet Özkaya

GİRESUN

Şükrü Abbasoğlu
Mustafa Kemal Çilesiz
Nizamettin Erkmén
Ali Köymen

GÜMÜŞHANE

Hasan Vamık Tokin
Mehmet Çatalbaş
Erol Tuncer
Turgut Yücel

HAKKÂRİ

Ahmet Zeydan

HATAY

Sabahattin Adalı
Haydar Demirtaş
Öner Miski
Sabri Öztürk
M. Sait Reşa
Ali Yılmaz

İSPARTA

Süleyman Demirel
Hüseyin Şükrü Özsüt
Yusuf Uysal
Yakup Üstün

İÇEL

Fevzi Arıcı
Nazım Baş
Ramazan Çalışkan
Ali Haydar Eyüboğlu
Y. Ziya Ural
Süleyman Şimşek
Veli Yıldız

İSTANBUL

Muammer Aksoy
Ayhan Altuğ
Sabit Osman Avcı
İlhan Biber
Sadettin Bilgiç
Orhan Birgit
Ekrem Ceyhun
Fehmi Cumahoğlu
Hikmet Çetin
Çağlayan Ege
Tarhân Erdem
A. Bahir Ersoy
Orhan Eyüboğlu
Ferit Gündoğan
Doğan Güneş
Yalçın Gürsel
Nilüfer Gürsoy

Enver Karabeyoğlu

Osman Kaya
Sevil Korum
Abdurrahman Köksaloğlu
Doğan Onur
Ali Nejat Ölçen
İlhan Özbay
M. Kâzım Özeke
Recep Özel
Osman Özer

Cengiz Özyalçın
Hüsamettin Tiyanşan
İhsan Toksarı
Abdullah Tomba
Ali Topuz
Metin Tüzün
Necdet Uğur
Numan Uzun
Halûk Ülman
Celâl Yardımcı
Ertuğrul Yolsal

İZMİR

Ferhat Arslantaş
Talat Asal
Kaya Bengisu
Alev Coşkun
Yüksel Çakmur
Ali Naili Erdem
Süleyman Genç
Coşkun Karagözoglu
Ahmet Taner Kışlalı
Mustafa Öztin
Akın Simav
Neccar Türkan
Mahmut Türkmenoğlu
Aysel Uğural
Erol H. Yeşilpınar
KAHRAMANMARAŞ
Hüseyin Doğan
Halit Evliya
Mehmet Yusuf Özbaş
Hasan Seyithanoğlu
Orhan Sezal
Oğuz Söğütlü
Mehmet Şerefoglu

KARS

Doğan Araslı
Turgut Artaç
İsmet Atalay
Hidayet Çelebi

Bahri Dağdaş

M. Kemal Güven
Hasan Yıldırım
KASTAMONU

Fethi Acar
İsmail Hilmi Dura
Vecdi İlhan
Ali Nihat Karol
Sabri Tıglı

KAYSERİ

A. Gani Aşık
Kemal Doğan
M. Şevket Doğan
Mehmet Doğan
Turhan Feyzioğlu
Mehmet Gümüşçü
Mehmet Yüceler

KIRKLARELİ

Mehmet Dedeoğlu
Hasan Korkut
Gündüz Onat

KIRŞEHİR

Mustafa Eşrefoglu
Doğan Güneşli
Kılıç Sorgucu

KOCAELİ

İbrahim Akdoğan
Kenan Akman
Adem Ali Sarıoğlu
İbrahim Topuz

KONYA

M. Oğuz Atalay
Şener Battal
Tahir Büyükkörükçü
Ahmet Çobanoğlu
Necmettin Erbakan
Mustafa Güzelkılınç
Necati Kalaycroğlu

Hüseyin Kaleli

Şaban Karataş
Aydın Menderes
Faruk Sükan
Mustafa Üstündağ

KÜTAHYA

Ahmet Mahir Ablum
Nizamettin Çoban
Hüseyin Cavit Erdemir
İlhan Ersoy
Ali İrfan Haznedar

MALATYA

Lütfi Doğan
Ahmet Karaaslan
Ali Kırca
Mehmet Recai Kutun
Mustafa Şentürk

MANİSA

Süleyman Çağlar
Hasan Ali Dağlı
Zeki Karagözü
Sümer Oral
Erkin Topkaya
Faik Türkin
Yahya Uslu
Halil Yurtseven
Hasan Zengin

MARDİN

Şerafettin Elçi
Metin Musaoğlu
Abdülkadir Timurağaoğlu
Ahmet Türk
Nurettin Yılmaz

MUĞLA

Ahmet Buldanlı
Ünat Demir
Sami Gökmen
Zeyyat Mandalıncı

MUŞ

Kasım Emre
Burhan Garip Şavlı

NEVŞEHİR

İbrahim Ethem Boz
Esat Kıratlıoğlu
Yaşar Kemal Yüksekli

NİĞDE

Yılmaz Cemal Bor
Hüseyin Çelik
Burhan Ecemiş
Sadı Somuncuoğlu

ORDU

Temel Ateş
Memduh Ekşi
Ertuğrul Günay
Hamdi Mağden
Kemal Şensoy
Bilâl Taranoğlu
Günay Yalın

RİZE

İzzet Akçal
Yılmaz Balta
Sami Kumbasar
Tuncay Mataracı

SAKARYA

Nuri Bayar
Barbaros Turgut Boztepe
Selahattin Gürdrama
Güngör Hun
Hayrettin Uysal

SAMSUN

Ahmet Altun
Kenan Bulutoğlu
Mustafa Dağistanlı
İ. Etem Ezgi
İlyas Kılıç
İ. Etem Kılıçoğlu
Nafiz Kurt
Muzaffer Önder
Hüseyin Özalp
S. Orhan Uluçay

SİRT

Abdülkadir Kaya
M. Nebil Oktay

SİNOP

Hilmi İşgüzar
Tevfik Fükret Övet
Alâettin Şahin

SİVAS

Orhan Akbulut
Enver Akova
Temel Karamollaoğlu
Tevfik Koraltan
Azimet Köylüoğlu
Mahmut Özdemir
Mustafa Yıllankıran

TEKİRDAĞ

Yılmaz Alpaslan
Halil Başol
Nihan İlgün
Ömer Kahraman

TOKAT

Cevat Atılgan
Ömer Dedeoğlu
Feyzullah Değerli
Sermet Durmuşoğlu
Ali Şevki Erek
Ali Kurt

TRABZON

İbrahim Vecdi Aksakal
Kemal Cevher
Adil Ali Cinel
Ömer Çakıroğlu
Lütfi Göktaş
Rahmi Kumaş
Ertoz Vahit Suiçmez
Ahmet Şener

TUNCELİ

Hüseyin Erkanlı
Ali Haydar Veziroğlu

URFA

Mehmet Aksoy
Mehmet Celâl Bucak
Necmettin Cevheri
M. Sabri Kılıç
Ahmet Melik
Salih Özcan
Celâl Paydaş

UŞAK

İsmail Aydın
Galip Çetin
M. Selâhattin Yüksel

VAN

İhsan Bedirhanoglu
Kinyas Kartal
Mehmet Salih Yıldız

YOZGAT

Hüseyin Erdal
Mevlüt Güngör Erdinç
Ö. Lütfü Erzurumluoğlu
Turgut Nizamoglu
Veli Zeren

ZONGULDAK

K. Kemal Anadol
Ömer Barutçu
Bülent Ecevit
Abdulmuttalip Gül
Avni Gürsoy
Burhan Karaçelik
Ahmet Gültekin Kızıllık
Köksal Toptan

(Reddedenler)

BOLU

Müfit Bayraktar

DENİZLİ

Ahmet Hamdi Sancar
İSTANBUL
Turan Koçal

İZMİR

Zeki Efeoğlu
Şinasi Osma

KONYA

İhsan Kabadayı

(Oya Katılmayanlar)

ADANA Alparslan Türkeş	İSTANBUL Süleyman Arif Emre Zeki Eroğlu Kemal Kacar İsmail Hakkı Tekinel	KONYA M. Yücel Akıncı Agâh Oktay Güner	SİİRT Zeki Çeliker (İ. Ü.) (İ.) Abdülkerim Zilan
ANKARA Sebati Ataman (İ.)		MALATYA Turan Fırat	SIVAS Ali Gürbüz
DENİZLİ Mustafa Kemal Aykurt	İZMİR Adil Demir Cemal Tercan	MANİSA Önel Şakar	TOKAT Faruk Demirtola
DIYARBAKIR Eşref Cengiz	KARS Abdülkerim Doğru	MARDİN Fehim Adak	VAN Muslih Görentaş (Bşk. V.)
GAZİANTEP İmam Hüseyin İncioğlu Mehmet Atilla Ocak	KAYSERİ Mehmet Zeki Okur	MUŞ M. Emin Seydagil	YOZGAT Ali Fuat Eyüboğlu (Bşk. V.)
HATAY Mevlüt Önal	KOCAELİ Turan Güneş	NİĞDE H. Avni Kavurmacıoğlu	ZONGULDAK Cahit Karakaş (Başkan)
İÇEL Ali Ak			

(Açık Üyelikler)

Ankara	1
Bursa	1
Hatay	1
İstanbul	1
Konya	1
	—
Yekûn	5

Millet Meclisi

GÜNDEMİ

99 NCU BİRLEŞİM

24 . 6 . 1980 Salı

Saat : TEMİM Birleşik Toplantısından Sonra

BAŞKANLIĞIN GENEL KURULA SUNUŞLARI

2

ÖZEL GÜNDEMDE YER ALACAK İŞLER

1. — Zonguldak Milletvekili Bülent Ecevit ve 111 arkadaşının; Hükümetin anarşi konusunda gerekli önlemleri almayarak can güvenliğini sağlayamadığı, toplumda ve Meclislerde her türlü uzlaşma yollarını tıkayarak Parlamento çalışmalarını engellediği, yanlış ekonomik uygulamalarla geçim sıkıntısını halkın sağlığını tehlikeye düşürecek boyutlara ulaştırdığı ve Anayasa ve demokrasiye aykırı bir ekonomik sistem değişikliği için çaba gösterdiği iddiasıyla Başbakan Süleyman Demirel Başkanlığındaki Bakanlar Kurulu hakkında Anayasanın 89 ncu, Millet Meclisi İçtüzüğü'nün 107 nci maddeleri uyarınca bir Gensoru açılmasına ilişkin önergesinin gündeme alınıp alınmayacağı konusunda görüşme. (11/64)

3

SEÇİM

4

OYLAMASI YAPILACAK İŞLER

5

GENEL GÖRÜŞME VE MECLİS ARAŞTIRMASI YAPILMASINA DAİR ÖNGÖRÜŞMELER

6

SÖZLÜ SORULAR

7

KANUN TASARI VE TEKLİFLERİYLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER.

